

**HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.
ZAGREB**

Godišnji konsolidirani finansijski izvještaji i
Izvješće neovisnih revizora
za 2022. godinu

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Odgovornost za godišnje konsolidirane finansijske izvještaje	1
Izvješće neovisnih revizora	2-8
Konsolidirani Izvještaj o dobiti ili gubitku	9
Konsolidirani Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	10
Konsolidirani Izvještaj o finansijskom položaju	11-12
Konsolidirani Izvještaj o promjenama kapitala	13
Konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima	14-15
Bilješke uz godišnje konsolidirane finansijske izvještaje	16-98

Odgovornost za godišnje konsolidirane finansijske izvještaje

Uprava društva Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37, i njegovih ovisnih društava („Grupa“) je dužna osigurati da godišnji konsolidirani finansijski izvještaji Grupe za 2022. godinu budu sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji su usvojeni od strane Europske Unije (MSFI), tako da pružaju istinit i objektivan prikaz konsolidiranog finansijskog stanja, konsolidiranog rezultata poslovanja, konsolidiranih promjena kapitala i konsolidiranih novčanih tokova Grupe za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava opravdano očekuje da Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava je izradila godišnje konsolidirane finansijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Grupe.

Pri izradi godišnjih finansijskih izvještaja Uprava je odgovorna za:

- odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika u skladu sa važećim standardima finansijskog izvještavanja;
- davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- izradu godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati konsolidirani finansijski položaj, konsolidirane rezultate poslovanja, konsolidirane novčane tokove i konsolidirane promjene kapitala Grupe, kao i njihovu usklađenost sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije („MSFI“). Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisano u ime Uprave:

Petar Sprčić
Član Uprave

Tomislav Šambić
Član Uprave

Vice Oršulić
Član Uprave

Frane Barbarić
Predsjednik Uprave

Hrvatska elektroprivreda d.d.
Ulica grada Vukovara 37
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.
Z A G R E B 3.2
Ulica grada Vukovara 37

U Zagrebu, 7. lipnja 2023. godine

PKF FACT revizija d.o.o.
Zadarska 80
10000 Zagreb

Tel: +385 91 2395 835
E-mail: ured@pkf.hr

Audit d.o.o.
Trg Johna Fitzgeralda Kennedyja 6B
10000 Zagreb

Tel: +385 (0) 1 3667 994
E-mail: audit-revizija@audit.hr

IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA

Vlasniku i Upravi društva HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d., Zagreb

Izvješće o reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja

Mišljenje s rezervom

Obavili smo reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja za godinu koja je završila 31. prosinca 2022. društva HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d., Ulica grada Vukovara 37, Zagreb ("Društvo") i njegovih ovisnih društava („Grupa“) koji obuhvaćaju konsolidirani Izvještaj o financijskom položaju na 31. prosinca 2022. godine, konsolidirani Izvještaj o dobiti ili gubitku, konsolidirani Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima i konsolidirani Izvještaj o promjenama kapitala za tada završenu godinu te bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i značajne računovodstvene politike.

Prema našem mišljenju, osim za moguće učinke pitanja opisanog u Osnovi za mišljenje s rezervom, priloženi godišnji konsolidirani financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama konsolidirani financijski položaj Grupe na 31. prosinca 2022. godine, njegovu konsolidiranu financijsku uspješnost i njegove konsolidirane novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenima od strane Europske Unije (MSFI).

Osnova za Mišljenje s rezervom

Kao što je objašnjeno u bilješci 4.1. uz godišnje konsolidirane financijske izvještaje, Grupa je opisala negativne efekte primjene Uredbe o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije („Uredba“) na konsolidirani Izvještaj o dobiti ili gubitku Grupe za 2022. godinu i za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2023. godine. Učinke Uredbe od 1. siječnja do 31. ožujka 2023. godine Grupa nije priznala kao rezerviranje u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 37 - Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina („MRS 37“) u godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima za 2022. godinu. Učinke rezerviranja nismo bili u mogućnosti utvrditi, kao ni njihov utjecaj na konsolidirane rezultate poslovanja i konsolidirani financijski položaj Grupe za 2022. godinu i na 31. prosinca 2022. godine.

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su podrobnije opisane u našem izvješću revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju godišnjih financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Grupe u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe, uključujući Međunarodne standarde neovisnosti koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) (IESBA Kodeks), kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA (nastavak)**Izvješće o reviziji godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja (nastavak)****Isticanje pitanja**

/i/ Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 16. ožujka 2023. godine donijela Uredbu o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije kojom se između ostalog, uređuju posebne mjere za trgovinu električnom energijom, toplinskom energijom i plinom, način i uvjeti formiranja cijena, sigurnost opskrbe i nadzor nad provedbom Uredbe, s primjenom u razdoblju od 1. travnja do 30. rujna 2023. godine za električnu energiju, te do 31. ožujka 2024. godine za toplinsku energiju i plin. Sukladno čl. 12. iste Uredbe, Vlada Republike Hrvatske obvezala se poduzeti potrebne mjere u svrhu osiguranja održivosti poslovanja i investicijskog potencijala Grupe. Do datuma ovog Izvješća s Vladom Republike Hrvatske nisu usuglašene mjere, a time nije poznat ni njihov utjecaj na poslovanje Grupe za 2022. godinu i buduća razdoblja. Obzirom na negativne efekte primjene prethodne Uredbe na finansijske rezultate i poslovanje Grupe u 2022. godini, kako je navedeno u bilješci 4.1., skrećemo pozornost na neizvjesnost učinka nove Uredbe na poslovanje i rezultate Grupe u 2023. godini. Naše mišljenje s rezervom nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

/ii/ Skrećemo pozornost na bilješku 33. uz godišnje konsolidirane finansijske izvještaje u kojoj je opisana obveza za klirinški dug u iznosu od 850.863 tisuće kuna (31. prosinca 2021. u iznosu od 800.216 tisuća kuna) koja je nastala po plaćanjima iz akreditiva, a na temelju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Ruske federacije od 24. srpnja 2006. godine i Suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava iz međubankarskog sporazuma. Naše mišljenje s rezervom nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

/iii/ Skrećemo pozornost na bilješku 40. uz godišnje konsolidirane finansijske izvještaje u kojoj je istaknuta potreba pokretanja postupka upisa prava u zemljische knjige i usklađenja sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama (Narodne novine br. 46/2018). Naše mišljenje s rezervom nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
<p>Priznavanje prihoda od prodaje električne energije kupcima univerzalne usluge (kupci kućanstva)</p> <p>Prihodi od prodaje električne energije priznaju se na temelju najbolje procjene isporučene količine električne energije sukladno MSFI 15 – Prihodi od ugovora s kupcima. Očitanje brojila i stvarni obračun isporučene količine električne energije kupcima kategorije kućanstva obavlja se dva puta godišnje jer Grupa nema mogućnosti automatskog očitanja brojila. Grupa priznate prihode od prodaje električne energije za kućanstva temelji na utrošku prethodnog obračunskog razdoblja koji se korigira za vrijednost ukupno proizvedene i nabavljene količine električne energije na mreži distribucije. Pri tome se ukupno proizvedena i nabavljena količina energije usklađuje za gubitke na distributivnoj mreži izračunate na temelju logaritamske regresije koji su za 2022. godinu iznosili 7,11%, dok su za 2021. godinu iznosili 7,71%. Primjena modela logaritamske regresije kojeg je Uprava odabrala kao najprikladniji model izračuna gubitaka na mreži distribucije rezultirala je smanjenjem prihoda u 2022. godini u iznosu od 11.782 tisuće kuna, te je nakon navedene korekcije iskazana obveza u iznosu od 34.449 tisuća kuna.</p> <p>Mi smo se fokusirali na ovo područje iz razloga što uključuje značajne procjene vezane za priznavanje prihoda od prodaje električne energije na izvještajni datum, a priznavanje prihoda predstavlja jednu od najznačajnijih finansijskih informacija.</p> <p>Povezane objave u pripadajućim godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima</p> <p>Vidjeti bilješke 2, 3., 5. i 23. u pripadajućim godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima.</p>	<p>Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stjecanje razumijevanja procesa očitanja utroška električne energije, procjene budućeg utroška koji će se zaračunavati kućanstvima, te model procjene priznatih prihoda i s tim povezanim izračunom gubitaka na mreži distribucije; - Stjecanje razumijevanje ključnih kontrola menadžmenta vezanih za procjenu prihoda od prodaje električne energije; - Ocjenu razumnosti ključnih pretpostavki korištenih u modelu procjene uključujući količine prodane električne energije, cijene i pripadajućih gubitaka na mreži distribucije; - Test matematičke točnosti modela procjene prihoda od prodaje električne energije, obračunatih gubitaka i odgođenih prihoda; - Pomoć informatičkog eksperta koji je provjerio konzistentnost i pouzdanost prijenosa informacija, ocjenu pouzdanosti sustava, uključujući i interno napravljenu neovisnu procjenu neobračunatih prihoda koristeći podatke o količinama i cijenama dobivenim od strane Grupe i usporedbu tako dobivenih rezultata sa procjenama koje je obavila Grupa; - Ocjenu adekvatnosti objava Grupe vezane uz priznavanje prihoda od prodaje električne energije kupcima univerzalne usluge (kupci kućanstva).

IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
<p>Sudski sporovi i potencijalne obveze</p> <p>S obzirom da je Grupa izložena značajnim pravnim tužbama našu smo pozornost usmjerili na ovo pitanje. Svaka iskazana obveza ili objavljene nepredviđene obveze, odnosno neiskazivanje istih u finansijskim izvještajima je inherentno neizvjesno i ovisi o nizu značajnih pretpostavki i prosudbi. Riječ je o potencijalno značajnim iznosima kod kojih je određivanje iznosa za iskazivanje i objavljanje u konsolidiranim finansijskim izvještajima, ukoliko je primjenjivo, podložno subjektivnoj procjeni. Nastavno na navedeno Uprava procjenjuje buduće ishode i iznose nepredviđenih obveza koje mogu nastati kao posljedica tih tužbi u skladu s MRS 37 – Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina</p> <p>Povezane objave u pripadajućim godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima</p> <p>Vidjeti bilješke 2, 3. i 32. u godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima.</p>	<p>Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pregled sustava evidentiranja i vođenja sudskih sporova, utvrđivanje potrebne razine rezerviranja na 31. prosinca 2022. godine i prikupljanje informacija o angažiranim pravnim savjetnicima; - Zaprimanje i pregled odgovora odvjetnika na naše pisane upite upućene odvjetnicima te razmatranje određenih pitanja s njima; - Kritičko preispitivanje korištenih pretpostavki i procjena koje se odnose na tužbene zahtjeve. Navedeno uključuje razmatranje procjena vjerojatnosti nastanka nepovoljnih ishoda sudskih postupaka te točnosti izračuna s njima povezanih iznosa potrebnih rezerviranja sukladno MRS 37 – Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina; - Ocjenu prikladnosti objava u bilješkama uz godišnje konsolidirane finansijske izvještaje.

Ostala pitanja

Godišnje konsolidirane finansijske izvještaje Društva za godinu završenu 31. prosinca 2021. revidirala su dva međusobno neovisna revizorska društva RSM Croatia d.o.o., Koprivnica i Grant Thornton revizija d.o.o., Zagreb, koji su izrazili nemodificirano mišljenje o tim godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima 25. travnja 2022. godine.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvješće poslovodstva i Nefinansijsko izvješće uključeno u Godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje konsolidirane finansijske izvještaje i naše izvješće revizora o njima. Naše mišljenje s rezervom o godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvješća poslovodstva i Nefinansijskog izvješća, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru je li Izvješće poslovodstva sastavljeno u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu i je li Nefinansijsko izvješće sastavljeno u skladu s člankom 21.a Zakona o računovodstvu.

IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA (nastavak)**Izvješće o reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)****Ostale informacije (nastavak)**

Temeljeno na obavljenim postupcima, u mjeri u kojoj smo u mogućnosti to procijeniti, izvještavamo da:

1. su informacije u priloženom Izvješću poslovodstva uskladene, u svim značajnim odrednicama, s priloženim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima;
2. je priloženo Izvješće poslovodstva sastavljeno u skladu sa člankom 21. Zakona o računovodstvu; te
3. je priloženo Nefinancijsko izvješće sastavljeno u skladu sa člankom 21.a Zakona o računovodstvu.

Na temelju poznавanja i razumijevanja poslovanja Grupe i njegova okruženja stečenog u okviru revizije godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, dužni smo izvjestiti ako smo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u priloženom Izvješću poslovodstva i Nefinancijskom izvješću. U tom smislu nemamo što izvjestiti.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s MSFI i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Grupa.

Odgovornosti revizora za reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomski odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostačni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerne propuste, lažna predstavljanja ili zaobilaznje internih kontrola.

IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA (nastavak)**Izvješće o reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)****Odgovornosti revizora za reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)**

- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- zaključujemo o primjerenošći korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o radnjama poduzetim kako bi se uklonile prijetnje neovisnosti, te povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA (nastavak)**Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima****Izvješće temeljem zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 537/2014**

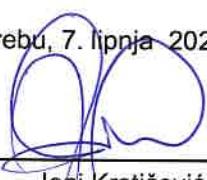
1. Na temelju prijedloga Nadzornog odbora Skupština Društva imenovala nas je 23. prosinca 2022. godine za revizore godišnjih nekonsolidiranih i konsolidiranih finansijskih izvještaja za 2022. godinu, što predstavlja našu prvu godinu angažmana.

2. Naše revizijsko mišljenje dosljedno je s dodatnim izvješćem za Revizijski odbor Društva sastavljenim sukladno odredbama iz članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.

3. Tijekom razdoblja između početnog datuma revidiranih godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja Grupe za 2022. godinu i datuma ovog izvješća nismo Grupi pružili zabranjene nerevizorske usluge i nismo u poslovnoj godini prije prethodno navedenog razdoblja pružali usluge osmišljavanja i implementacije postupaka internih kontrola ili upravljanja rizicima povezanih s pripremom i/ili kontrolom finansijskih informacija ili osmišljavanja i implementacije tehnoloških sustava za finansijske informacije, te smo u obavljanju revizije sačuvali neovisnost u odnosu na Grupu. Uz zakonsku reviziju, PKF FACT revizija d.o.o. pružala je Društvu i njegovim ovisnim društvima koja su pod njegovom kontrolom dopuštene nerevizorske usluge sukladno MSPU 4400 (izmijenjen) - Angažmani za dogovorene postupke, o čemu smo dana 22. prosinca 2021. godine i 12. svibnja 2022. godine izdali izvješća.

Pribavljamo dostatne i primjerene revizijske dokaze u vezi s finansijskim informacijama subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe kako bi izrazili mišljenje o tim godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadziranje i izvođenje revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

U Zagrebu, 7. lipnja 2023. godine

Jeni Krstičević

ovlašteni revizor

Irena Kovačić

članica Uprave

PKF FACT revizija d.o.o.
Zadarska ulica 80
10000 Zagreb

PKF FACT revizija d.o.o.
ZAGREB, OIB: 66538066056

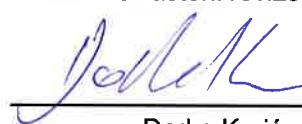
4

Audit d.o.o.
Trg J. Kennedy 6b
10000 Zagreb

Darko Karić

ovlašteni revizor

Darko Karić

direktor

Konsolidirani Izvještaj o dobiti ili gubitku

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

<i>u tisućama kuna</i>	Bilješke	2022. godina	2021. godina
<i>Neprekinito poslovanje</i>			
Prihodi od prodaje	5	24.085.275	14.855.856
Ostali prihodi iz poslovanja	6	1.230.525	1.114.889
Ukupno poslovni prihodi		25.315.800	15.970.745
Trošak nabave materijala i energije	7	(20.382.517)	(6.713.191)
Troškovi osoblja	8	(2.171.100)	(2.127.689)
Trošak amortizacije	12,13,15	(2.322.674)	(2.269.343)
Ostali rashodi iz poslovanja	9	(7.074.988)	(3.690.383)
Ukupno poslovni rashodi		(31.951.279)	(14.800.606)
Gubitak / Dobit iz poslovanja		(6.635.479)	1.170.139
Financijski prihodi	10	6.496	319.072
Financijski rashodi	10	(309.514)	(243.902)
Neto financijski gubitak/dobit		(303.018)	75.170
Gubitak / Dobit prije oporezivanja		(6.938.497)	1.245.309
Porez na dobit	11	1.215.759	(225.808)
Gubitak / Dobit tekuće godine		(5.722.738)	1.019.501
Pripisivo:			
Vlasniku kapitala matice		(5.724.449)	1.017.360
Nekontrolirajućim interesima		1.711	2.141

Priložene bilješke sastavni su dio ovih godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Konsolidirani Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

u tisućama kuna

Gubitak / Dobit tekuće godine

	2022. godina	2021. godina
Gubitak / Dobit tekuće godine	(5.722.738)	1.019.501

Ostala sveobuhvatna dobit

Stavke koje mogu biti reklassificirane u dobit ili gubitak

Tečajne razlike od prevođenja inozemnog poslovanja, neto od poreza

	2.178	(4.168)
	2.178	(4.168)

Stavke koje neće biti reklassificirane u dobit ili gubitak

Promjene vrijednosti glavničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, neto od poreza

	36.576	37.019
	36.576	37.019

Ostala sveobuhvatna dobit/gubitak, neto

38.754

32.851

Ukupno sveobuhvatni gubitak/dobit tekuće godine, neto

(5.683.984)

1.052.352

Ukupno sveobuhvatni gubitak/dobit pripisiva:

Vlasniku kapitala matice	(5.685.695)	1.050.211
Nekontrolirajućim interesima	1.711	2.141

Priložene bilješke sastavni su dio ovih godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Konsolidirani Izvještaj o finansijskom položaju

Na dan 31. prosinca 2022.

<i>u tisućama kuna</i>	Bilješka	31.prosinca 2022.	31.prosinca 2021.
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	12	36.266.763	35.390.069
Imovina s pravom korištenja	13	20.597	17.473
Ulaganja u nekretnine	14	433.103	367.970
Nematerijalna imovina	15	424.087	301.562
Goodwill	15	73.506	69.906
Ulaganja obračunata primjenom metode udjela	17	175.591	65.929
Financijska i glavnica imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	18	319.586	276.465
Dani dugotrajni zajmovi	19	25.409	4.343
Ostala financijska imovina	20	5.628	5.612
Ostala dugotrajna potraživanja	21	66.995	50.922
Odgođena porezna imovina	11	2.090.879	805.013
Ukupna dugotrajna imovina		39.902.144	37.355.264
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	22	4.578.217	1.584.320
Potraživanja od kupaca	23	3.518.152	2.429.221
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak	25	-	167.963
Ostala kratkotrajna potraživanja	24	896.896	1.067.340
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	26	52.566	30.881
Novac i novčani ekvivalenti	27	3.089.341	4.265.828
Ukupna kratkotrajna imovina		12.135.172	9.545.553
UKUPNA IMOVINA		52.037.316	46.900.817

Konsolidirani Izvještaj o finansijskom položaju (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2022.

<i>u tisućama kuna</i>	Bilješka	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
KAPITAL I OBVEZE			
Temeljni kapital	28	19.792.159	19.792.159
Rezerve		167.398	130.822
Zadržana dobit	28	946.722	6.668.993
Kapital pripisan vlasnicima matičnog društva		20.906.279	26.591.974
Nekontrolirajući interesi		69.843	68.132
Ukupni kapital		20.976.122	26.660.106
Obveze po dugoročnim kreditima	30	11.340.468	915.687
Ostale dugoročne obveze	33	8.026.639	7.313.583
Obveze po najmovima	31	14.106	10.883
Rezerviranja	32	1.410.316	1.405.623
Odgođena porezna obveza	11	25.404	18.817
Ukupne dugoročne obveze		20.816.933	9.664.593
Obveze prema dobavljačima	34	4.526.838	2.727.183
Tekuće dospijeće izdanih obveznica	29	-	3.444.830
Tekuća dospijeća dugoročnih kredita	30	170.713	91.808
Obveze po kratkoročnim kreditima	30	118.182	99.852
Kratkoročni dio obveza po najmovima	31	7.473	7.554
Obveze za poreze i doprinose	35	192.850	175.901
Obveza za porez na dobit		49.860	60.751
Obveze prema zaposlenima	36	186.483	177.275
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	37	3.298.295	2.587.680
Ostale kratkoročne obveze	38	1.693.567	1.203.284
Ukupne kratkoročne obveze		10.244.261	10.576.118
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		52.037.316	46.900.817

Priložene bilješke sastavni su dio ovih godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Konsolidirani Izvještaj o promjenama kapitala

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

<i>u tisućama kuna</i>	Temeljni kapital	Rezerve	Zadržana dubit / (preneseni gubitak)	Kapital pripisan vlasnicima matičnog društva	Nekontrolirajući interesi	Ukupno glavnica
Stanje 1. siječnja 2021.	19.792.159	92.930	6.491.752	26.376.841	36.176	26.413.017
Dobit tekuće godine	-	-	1.017.360	1.017.360	2.141	1.019.501
Ostala sveobuhvatna dobit	-	37.019	(4.168)	32.851	-	32.851
<i>Ukupno sveobuhvatna dobit</i>	<i>-</i>	<i>37.019</i>	<i>1.013.192</i>	<i>1.050.211</i>	<i>2.141</i>	<i>1.052.352</i>
Isplata dividende	-	-	(840.621)	(840.621)	-	(840.621)
Dokapitalizacija – LNG i ostalo	-	873	4.670	5.543	29.815	35.358
Stanje 31. prosinca 2021.	19.792.159	130.822	6.668.993	26.591.974	68.132	26.660.106
Dobit tekuće godine	-	-	(5.724.449)	(5.724.449)	1.711	(5.722.738)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	36.576	2.178	38.754	-	38.754
<i>Ukupno sveobuhvatna dobit</i>	<i>-</i>	<i>36.576</i>	<i>(5.722.271)</i>	<i>(5.685.695)</i>	<i>1.711</i>	<i>(5.683.984)</i>
Stanje 31. prosinca 2022.	19.792.159	167.398	946.722	20.906.279	69.843	20.976.122

Priložene bilješke sastavni su dio ovih godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

u tisućama kuna

POSLOVNE AKTIVNOSTI

	2022. godina	2021. godina
Gubitak/Dobit prije oporezivanja	(6.938.497)	1.245.309
Prihod od kamata	(2.103)	(5.673)
Rashod od kamata	256.306	188.361
Neto tečajne razlike	52.763	60.667
Fer vrednovanje ulaganja u nekretnine	(65.133)	(25.363)
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine i imovine s pravom korištenja	2.322.674	2.269.343
Gubici od otuđenja imovine	15.811	46.913
Vrijednosno usklađenje nekretnine, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	59.166	53.215
Vrijednosno usklađenje potraživanja	19.657	77.467
Vrijednosno usklađenje zaliha	8.966	(19.033)
Povećanje rezerviranja	4.693	73.947
Promjena fer vrijednosti međuvalutnog swapa	165.233	(294.608)

Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije promjena u obrtnom kapitalu

Smanjenje potraživanja od kupaca	(1.108.588)	(541.412)
Smanjenje/ (Povećanje) zaliha	(3.002.863)	43.560
(Povećanje)/Smanjenje ostale dugotrajne imovine	(149.941)	9.246
(Povećanje) ostale kratkotrajne imovine	151.489	(292.582)
(Smanjenje) obveza prema dobavljačima	1.792.849	763.787
Povećanje ostalih kratkoročnih obveza	1.357.635	1.141.221
Povećanje ostalih dugoročnih obveza	690.201	49.114

Novac ostvaren poslovanjem

Plaćeni porez na dobit	(232.346)	(274.921)
Plaćene kamate	(238.681)	(193.172)

NETO NOVAC IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI

(4.840.709)

4.375.386

INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI

Izdaci za stjecanje ovisnih društava, neto od stečenog novca	(60.356)	(53.347)
Primici od kamata	55.894	25.205
Primici od naplate danih zajmova	2.345	3.252
Izdaci za nabavu nekretnina, postrojenja i opreme	(3.412.269)	(3.081.634)

NETO NOVAC IZ INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI

(3.414.386)

(3.106.524)

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

<i>u tisućama kuna</i>	2022. godina	2021. godina
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI		
Primici od dugoročnih kredita	10.596.767	371.064
Primici od kratkoročnih kredita	18.330	99.852
Izdaci za otplatu dugoročnih kredita	(102.435)	(84.300)
Izdaci za otplatu glavnice najmova	(9.084)	(8.781)
Izdaci za otplatu izdanih obveznica	(3.652.678)	(54.676)
Primici po otkupljenim obveznicama	227.708	-
Izdaci za isplatu dividende	-	(840.621)
NETO NOVAC IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	7.078.608	(517.462)
NETO SMANJENJE/POVEĆANJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA		
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	4.265.828	3.514.428
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	3.089.341	4.265.828

Priložene bilješke sastavni su dio ovih godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

1. OPĆENITO

Grupa Hrvatska elektroprivreda Zagreb (u dalnjem tekstu „Grupa“) sastoji se od maticе Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb (u dalnjem tekstu „HEP d.d.“ ili „Društvo“) i ovisnih društava navedenih u bilješci 41.

HEP d.d. je registriran u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 37. Temeljna djelatnost Grupe je proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije te kontrola sustava električne energije. Pored navedenih temeljnih djelatnosti Grupa se bavi i proizvodnjom i distribucijom toplinske energije putem središnjeg toplinskog sustava u Zagrebu, Osijeku i Sisku te distribucijom plina na području Osječko-baranjske, Požeško-slavonske, Virovitičko-podravske i Vukovarsko-srijemske županije.

Dodatno, odlukom Vlade RH o osiguranju zaliha plina na teritoriju RH iz lipnja 2022. godine, HEP d.d. zadužen je za nabavu i skladištenje dovoljnih količina plina za potrebe RH, dok je temeljem Uredbe o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije, HEP d.d. zadužen za nabavu plina proizvedenog u RH u razdoblju od 1.10.2022. do 31.3.2024. godine te prodaju distributerima plina u svrhu namirenja gubitaka za distribuciju plina, za kupce toplinske energije iz samostalnog toplinskog sustava, javnu uslugu za potrebu kupaca iz kategorije kućanstvo te za kupce plina iz kategorije javne ustanove.

Sve svoje aktivnosti Grupa temelji na važećim zakonima, propisima i odlukama Vlade Republike Hrvatske.

Grupa je na dan 31. prosinca 2022. godine imala 11.782 zaposlenika (2021.: 11.778) bez Nuklearne elektrane Krško d.o.o. Broj zaposlenih u Nuklearnoj elektrani Krško d.o.o. je 648 zaposlenika (2021.: 644).

Krajnji vlasnik Društva je Republika Hrvatska.

Ovi godišnji konsolidirani finansijski izvještaji prezentirani su u hrvatskim kunama, što je ujedno i funkcionalna valuta Grupe.

Zakoni o reguliranju energetskih djelatnosti

Energetski sektor RH reguliran je krovnim Zakonom o energiji (Narodne novine, br. 120/12, 14/14, 102/15, 68/18) i Zakonom o regulaciji energetskih djelatnosti (Narodne novine, br. 120/12, 68/18). Specijalnim Zakonima regulirana su pojedina energetska tržišta i to: tržište električne energije, plina, toplinske energije, obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije te energetska učinkovitost. Trenutno važeći specijalni Zakoni su:

- Zakon o tržištu električne energije (Narodne novine, br. 111/21),
- Zakon o tržištu plina (Narodne novine, br. 18/18, 23/20),
- Zakon o tržištu toplinske energije (Narodne novine, br. 80/13, 14/14, 86/19),
- Zakon o energetskoj učinkovitosti (Narodne novine, br. 127/14, 116/18, 25/20, 41/21),
- Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (Narodne novine, br. 138/21).

Prema odredbama Zakona o tržištu električne energije iz 2021. (dalje u tekstu: ZOTEE) HEP d.d. kao vladajuće društvo i ovisna društva nastavljaju obavljati elektroenergetske djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge za električnu energiju u Republici Hrvatskoj: distribuciju električne energije i opskrbu električnom energijom koja se obavlja kao univerzalna usluga i kao zajamčena usluga. Proizvodnja električne energije, opskrba električnom energijom i trgovina električnom energijom obavljaju se kao tržišne djelatnosti i definirane su pod zakonskim propisima koji reguliraju trgovanje na veleprodajnom odnosno maloprodajnom tržištu električnom energijom. Prijenos električne energije javna je usluga koju obavlja tvrtka HOPS d.d. koji je u vlasništvu HEP d.d. ali je neovisno društvo u smislu vertikalne integriranosti Grupe, a preoblikovanje u dioničko društvo bez promjene vlasničke strukture provedeno je sukladno ZOTEE.

Zakon o tržištu električne energije donio je velik broj novih pojmove i instituta, te djelatnosti i energetskih subjekata kao što su skladištenje i agregiranje električne energije te organiziranje energetske zajednice građana ili zatvorenog distribucijskog sustava. Nadalje definiraju se napredne mreže, mjesta za punjenje električnih vozila, ugovori s dinamičnim određivanjem cijena električne energije te upravljanje potrošnjom. Novi model tržišta podrazumijeva povećani udio promjenjive i decentralizirane proizvodnje iz OIE, povećanu ovisnost između sektora električne energije i sektora grijanja i hlađenja, te aktivne uloge krajnjih kupaca kroz pojedinačni ili agregirani nastup na tržištima kroz programe odziva potrošnje, pohrane energije i vlastitu proizvodnju energije.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

1. OPĆENITO (nastavak)

Zakonom o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (dalje u tekstu: ZOIEVUK) učinjen je dodatni iskorak ka većem korištenju novih tehnologija koja koriste obnovljive izvore energije, posebno kada se radi o grijanju prostora i/ili tople vode odnosno hlađenja jer je činjenica da se još uvijek veliki udio obnovljivih izvora energije za grijanje i hlađenje temelji na korištenju ogrijevanog drva u kućanstvima. Zakon propisuje postupak donošenja te izmjena i dopuna Integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana za Republiku Hrvatsku. ZOIEVUK propisuje nacionalni cilj korištenja energije iz obnovljivih izvora od 36,6 % udjela OIE u konačnoj bruto potrošnji energije do 2030. godine. Ujedno se definira obveza podnošenja izvješća o napretku pri poticanju i uporabi energije iz obnovljivih izvora koje je Republika Hrvatska dužna podnijeti Europskoj komisiji.

Uvodi se pojam potrošača vlastite obnovljive energije, kao i zajednice obnovljive energije koje imaju pravnu osobnost te imaju pravo proizvoditi, trošiti, skladištiti i međusobno dijeliti/prodavati obnovljivu energiju, među ostalim putem ugovora o kupnji obnovljive energije, ili istu prodavati na tržištima energije izravno ili putem agregiranja.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o energetskoj učinkovitosti (dalje u tekstu: ZOEU), uređeno je područje učinkovitog korištenja energije, donošenje planova na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i nacionalnoj razini za poboljšanje energetske učinkovitosti te njihovo provođenje, mjere energetske učinkovitosti, obveze energetske učinkovitosti, obveze regulatornog tijela za energetiku, operatora prijenosnog sustava, operatora distribucijskog sustava i operatora tržišta energije u svezi s prijenosom, odnosno transportom i distribucijom energije, obveze distributera energije, opskrbljivača energije i/ili vode, a posebice djelatnost energetske usluge, utvrđivanje ušteta energije te prava potrošača u primjeni mjera energetske učinkovitosti. Za Grupu je od izuzetne važnosti sustav obveza ušteta u krajnjoj potrošnji električne energije, plina i topline, odnosno potencijalnih troškova/penala vezanih uz neispunjavanje propisanih obveza.

U svibnju 2022. donesen je Zakon o izmjenama i dopunama zakona o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva koji je za Grupu značajan zbog postojećih i novih investicija u elektromobilnost te prihoda po toj osnovi.

Od strateških dokumenata donesen je Desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže HEP ODS-a (2022.-2031.), Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti 2022.-2024. te Hrvatska strategija za vodik od 2021. do 2050.

Vladajuće društvo i ovisna društva usklađuju organizaciju i poslovanje Grupe sukladno usvojenim odnosno izmijenjenim zakonima i rokovima propisanim tim zakonima, odnosno pod zakonskim aktima koji su uslijedili tijekom 2022. te koji još trebaju biti doneseni u 2023. godini.

Globalna ekonomska i energetska kriza izazvana pandemijom COVID 19 te ruskom invazijom na Ukrajinu uzrokovale su poteškoće i poremećaje u funkciranju energetskog tržišta EU te definirale europski interventni regulatorni smjer tijekom 2022. godine. U tom smislu, Europska komisija je u svibnju 2022. predstavila plan REPower EU, svojevrstan odgovor na postojeću krizu odnosno nužnu preobrazbu europskog energetskog sustava. Predložene mjere idu u smjeru ušteta energije, diversifikacije opskrbe energije te ubrzanja realizacije projekata obnovljivih izvora energije s ciljem postizanja nulte emisije CO₂ do 2050. godine. Komisija je također u listopadu 2022. donijela Uredbu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije koja je u hrvatsko zakonodavstvo transponirana kroz Uredbu o Zakonu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena električne energije (NN 156/22), a odnosi se na donošenje mjera za primjenu gornje granice tržišnih prihoda i raspodjele viška prihoda od zagušenja krajnjim kupcima električne energije.

Shodno prethodno navedenom, tijekom 2022. u RH donesen je niz uredbi kojima država nastoji ublažiti cjenovne poremećaje na tržištu električne energije i plina, te toplinske energije. Tako je primjerice Proljetnim paketom mjera ograničen porast cijene električne energije HEP-a za kupce kućanstava (na 9,6%); plina za kućanstva (na 20%) kroz subvenciju cijene, plina za mikro/male/srednje poduzetnike s potrošnjom do 10 GWh/godišnje (na 22%) kroz vaučere te za obje kategorije kroz smanjenje stope PDV-a na plin - na 5% za razdoblje od 1.4.2022. godine do 31.3.2023. godine. Od 1.4.2023. godine do 31.3.2024. godine produljena je primjena snižene stope PDV-a od 5%.

Nadalje u sklopu jesenskog paketa mjera donesena je Uredba o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije (NN 104/22, 106/22, 121/22, 156/22) i Odluka o cijeni i raspodjeli kapaciteta prirodnog plina kojeg je Hrvatska elektroprivreda d.d. preuzela od proizvođača prirodnog plina (NN 122/22) kojima se uređuju posebne mjere za trgovinu električnom energijom i plinom, način i uvjeti formiranja cijena za određene kategorije kupaca

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

1. OPĆENITO (nastavak)

električne energije i toplinske energije te plina, nadzor nad primjenom cijena određenih ovom Uredbom, te posebni uvjeti obavljanja energetskih djelatnosti, a čije mjere imaju izravan utjecaj na poslovanje društava HEP grupe. Ovim uredbama, zbog poremećaja na domaćem tržištu energije osiguravaju se stabilne cijene električne i toplinske energije, za kategoriju kupaca kućanstvo te kupce iz kategorije poduzetništvo sukladno ZOTEE-u, odnosno za sve krajnje kupce toplinske energije na toplinskim sustavima, osim za toplinsku energiju korištenu u tehnološke svrhe (vrela voda, topla voda ili para) i to kao privremenu mjeru za razdoblje od šest mjeseci, odnosno do 31. ožujka 2023. godine određenih kategorija kupaca kod određenih energenata.

Od pod zakonskih propisa tijekom 2022. godine Hrvatska energetska regulatorna agencija (HERA) donijela je Metodologiju za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom (NN 20/22) temeljem koje kvartalno objavljuje iznose tarifa te je shodno tome za posljednji kvartal 2022. donijela Odluku o iznosu tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom (NN 100/22), zatim Metodologiju za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije (NN 84/22) te Metodologiju za određivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije (NN 84/22) i Metodologiju za utvrđivanje naknade za priključenje na elektroenergetsku mrežu (NN 84/22).

Osim navedenog, HERA je tijekom 2022. donijela i Pravilnik o općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom (NN 100/22), Pravila o promjeni opskrbljivača i aggregatora (NN 84/22) te Pravilnik o uvjetima kvalitete opskrbe električnom energijom (NN 84/22).

Glavna skupština

Glavna Skupština se sastoji od članova koji zastupaju interes jedinog dioničara – Republike Hrvatske:

Davor Filipović	Član	Član od 6. svibnja 2022. godine
Tomislav Čorić	Član	Član od 15. veljače 2018. godine do 5. svibnja 2022. godine

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora u 2022. godini

Goran Granić	Predsjednik	Predsjednik od 18. siječnja 2018. godine
Jelena Zrinski Berger	Član	Član od 18. siječnja 2018. godine
Lukša Lulić	Član	Član od 9. studenog 2018. godine
Ivo Ivančić	Član	Član od 9. studenog 2018. godine do 8. rujna 2022.
Meri Uvodić	Član	Član od 4. prosinca 2018. godine

Članovi Nadzornog odbora u 2021. godini

Goran Granić	Predsjednik	Predsjednik od 18. siječnja 2018. godine
Jelena Zrinski Berger	Član	Član od 18. siječnja 2018. godine
Lukša Lulić	Član	Član od 9. studenog 2018. godine
Ivo Ivančić	Član	Član od 9. studenog 2018. godine
Meri Uvodić	Član	Član od 4. prosinca 2018. godine

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

1. OPĆENITO (nastavak)

Uprava

Uprava u 2022. godini

Frane Barbarić	Predsjednik Uprave	Predsjednik od 1. siječnja 2018. godine
Petar Sprčić	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. godine
Tomislav Šambić	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. godine

Uprava u 2021. godini

Frane Barbarić	Predsjednik Uprave	Predsjednik od 1. siječnja 2018. godine
Saša Dujmić	Član Uprave	Član od 4. prosinca 2014. do 31. prosinca 2021. godine
Nikola Rukavina	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2021. godine
Marko Čosić	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2021. godine
Petar Sprčić	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. godine
Tomislav Šambić	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. godine

Osnova izvještavanja

Godišnji konsolidirani finansijski izvještaji za 2022. godinu pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije (MSFI). Godišnji konsolidirani finansijski izvještaji su pripremljeni po načelu povijesnog troška, izuzev određenih finansijskih instrumenata i ulaganja u nekretnine koji su mjereni po fer vrijednostima. Svi iznosi objavljeni u godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima prezentirani su u tisućama hrvatskih kuna, osim ako nije drugačije navedeno. Grupa vodi računovodstvene evidencije na hrvatskom jeziku, u kunama i u skladu s hrvatskim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima te praksom koje se pridržavaju društva u Hrvatskoj.

Godišnji konsolidirani finansijski izvještaji sastavljeni su po načelu nastanka događaja pod pretpostavkom neograničenog nastavka poslovanja.

Principi i metode konsolidacije

Godišnji konsolidirani finansijski izvještaji Grupe predstavljaju zbroj imovine, obveza, kapitala i rezervi te rezultate poslovanja Grupe za završeno godišnje razdoblje. Godišnji konsolidirani finansijski izvještaji sastoje se od godišnjih finansijskih izvještaja Društva i subjekata koje on kontrolira – njegovih ovisnih društava. Ovisna društva u sastavu Grupe navedena su u bilješci 41. Društvo ima kontrolu nad subjektom ako je temeljem svog sudjelovanja u njemu izložen varijabilnom prinosu, odnosno ima prava na njih te sposobnost utjecati na prinos svojom prevlasti u tom subjektu. Društvo ima 100-postotni udio i glasačka prava u svim ovisnim društvima i njihov je jedini član te ima moć imenovanja menadžmenta i može upravljati finansijskim i poslovnim odlukama društva. Iznimka je društvo LNG Hrvatska d.o.o. u kojem Društvo ima 75% udjela. Uključivanje ovisnih društava u konsolidaciju započinje od datuma na koji Društvo kao matica stječe kontrolu nad tim društvom i prestaje kad Društvo kao matica izgubi kontrolu nad njim.

Po potrebi su obavljena usklađenja u godišnjim finansijskim izvještajima ovisnih društava kako bi se njihove računovodstvene politike uskladile s onima koje koristi Grupa. Sve značajne transakcije i stanja između društava članova Grupe eliminirani su prilikom konsolidacije. Nekontrolirajući udjeli u neto imovini konsolidiranih ovisnih društava u ovim su godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima prikazani odvojeno od udjela Društva u njima. Nekontrolirajući udjeli obuhvaćaju iznos udjela na dan poslovnog spajanja i udio u promjenama kapitala od datuma poslovnog spajanja koji pripada nekontrolirajućim interesima. Dobit ili gubitak i svaki dio ostale sveobuhvatne dobiti pripisani su dioničarima matice i nekontrolirajućih interesa, čak i ako to rezultira negativnim iznosom nekontrolirajućeg interesa.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

1. OPĆENITO (nastavak)

Grupa tretira transakcije s nekontrolirajućim interesima koji ne rezultiraju gubitkom kontrole kao transakcije s vlasnicima udjela u Grupi. Promjena vlasničkog udjela rezultira prilagođavanjem knjigovodstvene vrijednosti većinskih i nekontrolirajućih udjela kako bi se odrazili njihovi relativni udjeli u ovisnom društvu. Svaka razlika između iznosa prilagodbe nekontrolirajućih interesa i bilo koje plaćene ili primljene naknade priznaje se u posebnoj rezervi unutar kapitala koja se pripisuje vlasnicima.

Ako Grupa izgubi kontrolu nad ovisnim društvom, ono prestaje priznavati povezanu imovinu (uključujući goodwill) i obveze, nekontrolirajući interes i druge komponente glavnice, a svaka ostvarena dobit ili gubitak priznaju se u dobiti ili gubitku. Svako preostalo ulaganje priznaje se po fer vrijednosti.

Poslovne kombinacije

Grupa koristi metodu stjecanja za poslovne kombinacije. Naknada za stjecanje može uključivati sljedeće:

- Fer vrijednost prenesene imovine
- Izdane dionice od strane Grupe
- Fer vrijednost potencijalne naknade
- Fer vrijednost prijašnjeg udjela u stečenom društvu
- Obveze prema vlasnicima stečenog društva

Imovina i obveze stečenog društva se prilikom stjecanja vrednuju po njihovim fer vrijednostima. Kod inicijalnog stjecanja, Grupa vrednuje nekontrolirajuće udjele po fer vrijednosti ili po vrijednosti koja je jednaka njihovom proporcionalnom udjelu u stečenoj neto imovini.

Troškovi povezani sa stjecanjem se priznaju u račun dobiti ili gubitka u periodu u kojem su nastali.

Razlika između naknade za stjecanje i fer vrijednosti stečene neto imovine priznaje se kao goodwill ako je naknada za stjecanje veća od fer vrijednosti stečene neto imovine ili kao efekt povoljne kupnje ako je naknada za stjecanje manja od fer vrijednost stečene neto imovine. Povoljna kupnja se priznaje u konsolidiranom računu dobiti ili gubitka u periodu u kojem je društvo stečeno.

Ako je stjecanje provedeno u fazama, vrijednost prijašnjeg udjela u društvu se u trenutku stjecanja mjeri po fer vrijednosti. Dobitak ili gubitak nastao od mjerjenja prijašnjeg udjela priznaje se u konsolidiranom računu dobiti ili gubitka.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Usvojene računovodstvene politike su u skladu s računovodstvenim politikama prethodne finansijske godine osim izmjena navedenih u nastavku koje su rezultat izmjena i dopuna Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) usvojenih od strane Grupe od 1. siječnja 2022. godine koje nisu imale značajnog utjecaja na finansijske izvještaje Grupe. Grupa nije ranije usvojila niti jedan standard ni tumačenje ili dopune postojećih standarda koje su objavljene od strane Odbora za međunarodne standarde finansijskog izvještavanja („Odbor“), a da nisu stupile na snagu.

(a) Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja („MSFI“) i tumačenja

Prva primjena novih i izmjena postojećih standarda na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

U tekućem izvještajnom razdoblju na snazi su sljedeće izmjene postojećih standarda koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“) i usvojila Europska unija:

- Godišnja poboljšanja MSFI iz ciklusa 2018.–2020 – (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022.);
- MRS 37 Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina (izmjena – Štetni ugovori – trošak izvršenja ugovora): Izmjene definiraju koji troškovi trebaju biti uključeni u subjektovu procjenu štetnosti ugovora (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022.);
- MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema (izmjena - Prihodi prije namjeravane uporabe): Izmjenom se zabranjuje smanjenje troškova nabave za ostvarene primitke prodanih učinaka proizvedenih pri dovođenju postrojenja i opreme u radno stanje za namjeravanu uporabu. Umjesto dosadašnje prakse, subjekt će priznati i prihode i rashode ostvarenih probnim radom kroz račun dobiti ili gubitka (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022.);
- MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ - veza sa konceptualnim okvirom izvještavanja (na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2022. godine

Grupa trenutno procjenjuje utjecaj novih standarda i tumačenja na svoja godišnja finansijska izvješća. Ne očekuje se da će novi standardi i tumačenja značajno utjecati na godišnje finansijske izvještaje Grupe.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde, a koji još nisu na snazi

Na datum odobrenja ovih finansijskih izvještaja bile su objavljene, ali ne i na snazi, sljedeće izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS i usvojene su u Europskoj uniji:

- MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja i MSFI Izjava o praksi 2 (izmjena – Objavljanje računovodstvenih politika) (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine);
- MRS 8 Računovodstvene politike, Promjene računovodstvenih procjena i pogreške (izmjena - Definicija računovodstvenih procjena) (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine);
- MSFI 17 – Ugovori o osiguranju i izmjene MSFI 17 (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine);
- MRS 12 Porez na dobit (izmjena – Odgođeni porez koji se odnosi na imovinu i obveze koje proizlaze iz jedne transakcije) (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine);
- Izmjene MSFI-ja 17 Ugovori o osiguranju: Početna primjena MSFI-ja 17 i MSFI 9 – Usporedne informacije (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).

Novi standardi i izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS, ali još nisu usvojeni u Europskoj uniji

MSFI-jevi trenutačno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se značajno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (OMRS), izuzev sljedećih novih standarda i izmjena postojećih standarda, o čijem usvajanju Europska unija dana 31. prosinca 2022. još nije donijela odluku (datumi stupanja na snagu navedeni u nastavku odnose se na MSFI-jeve koje je izdao OMRS):

- Izmjene i dopune MSFI-ja 16 Najmovi: Obveza po najmu kod prodaje s povratnim najmom (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine);MSFI 17 – Ugovori o osiguranju i izmjene MSFI 17 (na snazi za godišnja razdoblja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine);
- Izmjene i dopune MRS-a 1 Prezentacija finansijskih izvještaja (izmjena – Klasifikacija obveza na kratkoročne i dugoročne) (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine);
- Izmjene i dopune MRS-a 1 Prezentacija finansijskih izvještaja (izmjena – Dugoročne obveze s kovenantama) (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine).

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(b) *Sažetak temeljnih računovodstvenih politika*

Ulaganja u zajedničke pothvate

Prema MSFI 11 Zajednički poslovi klasificiraju se ili u zajedničko upravljanje ili u zajedničke pothvate. Razvrstavanje ovisi o ugovornim pravima i obvezama svakog ulagača, a ne o pravnoj strukturi zajedničkog dogovora.

Zajednički pothvati razvrstavaju se u skladu sa MSFI 11, u:

- zajedničko upravljanje – zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na imovinu i obveze temeljem finansijskih obveza iz predmetnog posla
- zajednički pothvat – zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na neto imovinu iz predmetnog posla.

U klasifikaciji ulaganja u zajedničke poslove, Grupa razmatra:

- strukturu zajedničkog posla
- pravni oblik zajedničkog posla strukturiran kroz zasebne pravne osobe
- ugovorne uvjete zajedničkog posla
- sve ostale činjenice i okolnosti (uključujući bilo koje druge ugovorne aranžmane).

Udjeli u zajedničkim pothvatima iskazuju se primjenjujući metodu udjela.

Grupa obračunava svoje ulaganje u zajedničkom upravljanju na način da priznaje svoj dio imovine, obveza, prihoda i rashoda u skladu sa svojim ugovornim pravima i obvezama.

Grupa je kao zajedničko upravljanje identificirala ulaganje u Nuklearnu elektranu Krško (bilješka 16).

Troškovi mirovinskih naknada i ostala primanja zaposlenih

Grupa ne upravlja planovima definiranih naknada nakon umirovljenja za svoje zaposlenike i rukovoditelje. Sukladno tome, nema rezerviranja za te troškove. Grupa ima obvezu plaćanja doprinosa fondovima za mirovinsko i zdravstveno osiguranje za svoje zaposlene u Hrvatskoj sukladno zakonskim propisima. Ova obveza odnosi se na sve osobe koje su u radnom odnosu temeljem ugovora o radu. Navedeni doprinosi se uplaćuju u određenom postotnom iznosu utvrđenom na temelju bruto plaće.

2022. i 2021. godina

Doprinos za mirovinsko osiguranje	20%
Doprinos za zdravstveno osiguranje	16,5%

Članice Grupe su dužne obustavljati doprinose iz bruto plaća zaposlenika. Doprinosi u ime posloprimca i u ime poslodavca obračunavaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali (vidi bilješku 8).

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(b) *Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)*

Mirovinske naknade i jubilarne nagrade

Grupa zaposlenima isplaćuje jubilarne nagrade i jednokratne isplate prilikom umirovljenja. Obveza i troškovi ovih primanja utvrđuju se primjenom metode projekcije kreditne jedinice. Metodom projekcije kreditne jedinice se svako razdoblje odradenog radnog staža promatra kao osnova za dodatnu jedinicu prava na primanja i svaka se jedinica mjeri zasebno do stvaranja konačne obveze. Obveza se utvrđuje po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih odljeva primjenom diskontne stope koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice u Republici Hrvatskoj kod kojih su valute i rokovi dospijeća u skladu s valutama i procijenjenim trajanjem obveze za isplatom primanja. Obveze i troškove ovih naknada izračunao je ovlašteni aktuar.

Jubilarne nagrade

Grupa isplaćuje svojim zaposlenicima neke pogodnosti za dugotrajan rad (jubilarne nagrade) i otpremnine prilikom odlaska u mirovinu. Nagrada za dugogodišnji rad iznosi od 1.500 do 5.500 kuna neto za rad u Grupi od 10 do 45 godina neprekidnog radnog odnosa kod poslodavca.

Primanja prilikom umirovljenja

Od 01. siječnja 2020. godine na snazi je Kolektivni ugovor (koji se odnosi na sve članice HEP Grupe), temeljem kojeg, svaki radnik prilikom odlaska u mirovinu ima pravo na otpremninu u visini 1/8 bruto prosječne mjesečne plaće radnika ostvarene za prethodna tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, a za svaku navršenu godinu neprekidnog trajanja radnog odnosa kod poslodavca. U srpnju 2021. godine sklopljen je dodatak kolektivnom ugovoru, kojim je, između ostalog, produžen rok važenja kolektivnog ugovora do 31. prosinca 2023. godine., tj najduže tri mjeseca nakon proteka vremena na koje sklopljen, odnosno do 31. ožujka 2024. godine.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravak vrijednosti i bilo koji gubitak nastao umanjenjem vrijednosti imovine. Zemljišta se iskazuju po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za bilo koji gubitak nastao umanjenjem vrijednosti imovine. Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metode amortizacije se pregledavaju na kraju svake godine, a svaka promjena procjene obračunava se na osnovi novih očekivanja i ima učinak u tekućem i budućim razdobljima. Zemljišta se ne amortiziraju.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(b) *Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)*

Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema u uporabi amortiziraju se primjenom linearne metode na sljedećoj osnovi:

Zgrade	2022. i 2021. godina
Hidroelektrane (brane i nasipi, zgrade i ostale građevine te popratni objekti)	20 – 50 godina
Termoelektrane (zgrade i ostali građevinski objekti)	33 – 50 godina
Objekti i postrojenja za prijenos i distribuciju električne energije (trafostanice, nadzemni i kabelski vodovi, dispečerski centri i dr.)	20 – 40 godina
Vrelovodi, parovodi i druge građevine za proizvodnju i prijenos toplinske energije	33 godine
Plinovodi do 2014. godine	20 – 25 godina
Plinovodi od 2014. godine	40 godina
Upravne zgrade	50 godina
Postrojenja i oprema	
Postrojenja u hidroelektranama	10 – 33 godina
Postrojenja u termoelektranama	6 – 25 godina
Postrojenja za prijenos električne energije (električni dio trafostanica i transformatori, električni dio vodova)	15 – 40 godina
Postrojenja za distribuciju električne energije (električni dio trafostanica i transformatori, električni dio vodova, mjerni instrumenti, brojila i druga oprema)	8 – 40 godina
Toplinske stanice, vrelovodi i ostala oprema	15 – 30 godina
Plinomjeri i ostala oprema plinske mreže	5 – 20 godina
Ostala oprema i transportna sredstva	
Informatička tehnologija	5 – 20 godina
Oprema telekomunikacija	5 – 20 godina
Motorna vozila	5 – 8 godina
Uredski namještaj	10 godina

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(b) *Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)*

Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Troškovi nekretnina, postrojenja i opreme sadrže nabavnu cijenu imovine, uključujući carinu i nepovratne poreze i sve izravne troškove dovođenja imovine u uporabno stanje i na mjesto uporabe. Troškovi nastali nakon stavljanja nekretnina, postrojenja i opreme u uporabu terete troškove u konsolidiranom računom dobiti i gubitka razdoblja u kojem su nastali.

U situacijama u kojima je nedvojbeno da su troškovi rezultirali povećanjem budućih ekonomskih koristi za koje se očekuje da će se ostvariti uporabom stavke nekretnina, postrojenja i opreme iznad njenih izvorno procijenjenih mogućnosti, oni se kapitaliziraju kao dodatni trošak nekretnina, postrojenja i opreme. Troškovi prihvatljivi za kapitalizaciju obuhvaćaju troškove periodičnih, unaprijed planiranih značajnijih pregleda i remonta nužnih za daljnje poslovanje.

Dobit ili gubitak koji proizlazi iz otuđenja ili povlačenja nekog predmeta imovine, postrojenja i opreme određuje se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvene vrijednosti imovine, te se priznaje kao dobitak ili gubitak u konsolidiranom računu dobiti i gubitka.

Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme te nematerijalne imovine

Na svaki izvještajni datum Grupa provjerava knjigovodstvene iznose svoje materijalne i nematerijalne imovine kako bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja proizvodi novac a kojoj to sredstvo pripada.

Umanjenje nematerijalne imovine s neodređenim vijekom upotrebe i imovine koja nije u upotrebi procjenjuje se godišnje i kad god postoji indikacija da vrijednost imovine može biti umanjena.

Nadoknadivi iznos je iznos veći od neto prodajne cijene ili vrijednosti imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani priljevi se svode na sadašnju vrijednost primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod u računu dobiti ili gubitka. Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod.

Nematerijalna imovina

Dugotrajna nematerijalna imovina uključuje licence, a iskazana je po trošku nabave smanjenom za amortizaciju. Amortizira se pravocrtnom metodom u razdoblju od 2 do 28 godina.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(b) *Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)*

Ulaganje u nekretnine

Ulaganje u nekretnine su nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja tržišne vrijednosti imovine, uključujući imovinu u izgradnji za te namjene, početno se mjere po trošku, koji uključuje troškove transakcije. Nakon početnog priznavanja, ulaganja u nekretnine se vrednuju po fer vrijednosti. Dobici i gubici uslijed promjena fer vrijednosti ulaganja u nekretnine se uključuju u dobit i gubitak razdoblja u kojem su nastali. Ulaganja u nekretnine se prestaju priznavati, tj. isknjižavaju se prodajom ili trajnim povlačenjem iz uporabe, kao i kad se od njenog otuđenja ne očekuju buduće ekonomski koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjiženjem nekretnine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti predmetne nekretnine, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se nekretnina prestala priznavati.

Grupa kao najmoprimac

Svi najmovi obračunavaju se priznavanjem imovine s pravom korištenja i obvezama po najmu osim za:

- Najmove male vrijednosti; i
- Najmove čije razdoblje najma završava u razdoblju od 12 mjeseci od datuma prve primjene ili kraće.

Obveza za najam se računa prema sadašnjoj vrijednosti ugovorenih budućih plaćanja najmodavcu za vrijeme trajanja najma, umanjena za diskontnu stopu koja se određuje u odnosu na stopu svojstvenu zakupu, osim ako ju (kao što je to obično slučaj) nije lako utvrditi, u tom se slučaju koristi inkrementalna stopa zaduzivanja HEP Grupe na početku najma. Varijabilna plaćanja najma se uključuju u izračun obveza za najam, samo ukoliko ovise o indeksu ili stopi. U tom slučaju, početni izračun obveza za najam pretpostavlja da će variabilni element ostati nepromijenjen za vrijeme trajanja najma. Ostala variabilna plaćanja najma predstavljaju rashod u razdoblju na koji se odnosi.

Na datum početnog priznavanja, knjigovodstvena vrijednost obveza za najam uključuje i:

- iznose za koje se očekuje da će ih najmoprimac plaćati na temelju jamstava za ostatak vrijednosti;
- cijenu izvršenja mogućnosti kupnje ako je izvjesno da će najmoprimac iskoristiti tu mogućnost; i
- plaćanja kazni za raskid najma ako razdoblje najma odražava da će najmoprimac iskoristiti mogućnost raskida najma.

Imovina s pravom korištenja početno se mjeri u visini obveza za najam, umanjena za sve primljene poticaje za najam i povećava se za:

- sva plaćanja najma izvršena na datum početka najma ili prije tog datuma;
- sve početne izravne troškove; i
- iznos rezervacije priznate u slučaju kada Društvo ugovorno snosi troškove demontaže, uklanjanja ili obnovi mesta na kojem se imovina nalazi.

Imovina s pravom korištenja umanjuje se za akumuliranu amortizaciju koja se obračunava linearno tijekom trajanja najma, ili preostalog ekonomskog vijeka imovine, ako se smatra da je kraće od roka najma.

Korisni vijek trajanja imovine s pravom korištenja proizlazi iz ugovora o najmu imovine, a prikazan je kako slijedi:

2022. i 2021. godina

Poslovni prostori i zemljišta	2-25 godina
Vozila i oprema	2-5 godina

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(b) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Nakon početnog mjerjenja, obveza za najam povećava se kako bi odražavala kamate na obveze po najmu i smanjuje se kako bi odražavala izvršena plaćanja najma.

Obveza za najam naknadno se mjeri kada dođe do promjene budućih plaćanja najma koji proizlazi iz promjene indeksa ili stope odnosno kad postoji promjena u procjeni roka bilo kojeg najma.

Zalihe

Zalihe sadrže uglavnom materijal i sitni inventar, a iskazane su po nižoj vrijednosti od troška nabave i neto očekivane prodajne vrijednosti. Uprava provodi ispravak vrijednosti zaliha na temelju pregleda ukupne starosne strukture zaliha, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u zalihe.

Zalihe sadrže i emisijske jedinice CO₂. Uključivanjem Republike Hrvatske u Europski sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (EU ETS), Hrvatska elektroprivreda d.d. koja obavlja djelatnost proizvodnje električne i toplinske energije, ima obvezu kupovanja emisijskih jedinica stakleničkih plinova u količini koja odgovara verificiranim emisijama CO₂ koje nastaju izgaranjem fosilnih goriva iz termoenergetskih postrojenja uslijed kojih se emitira CO₂.

Društva su obvezna pribaviti dostatna prava za emisiju CO₂ do 30. travnja (godišnji ciklus). Zbog povlačenja IFRIC-a 3 i nedostatnih odredbi u MSFI-jevima, Grupa je analizirala različite računovodstvene modele za emisijska prava za CO₂, te između ostalog EFRAG-ove papire za rasprave. Povremeno, Grupa trguje sa CO₂ emisijskim pravima. Zbog toga Grupa priznaje emisijska prava kao zalihe.

Zalihe sadrže i zalihe energetskih ušteda. Stupanjem na snagu izmjena i dopuna Zakona o energetskoj učinkovitosti, za članice HEP grupe, opskrbljivače energije, nastala je obveza ostvarenja energetskih ušteda u krajnjoj potrošnji. Za preraspodjelu ostvarenih ušteda s društava članica HEP grupe koja nisu obveznici na društva članice HEP grupe koja su obveznici ostvarenja ušteda donesena je Metodologija za raspodjelu i otkup ušteda energije. Metodologija definira način raspodjele ušteda energije koje su ostvarene u društвima koja nisu obveznici i viška ostvarenih ušteda u društвima obveznicima te uvjete međusobnog otkupa ušteda za tekuću poslovnu godinu. HEP d.d. kao imenovani nositelj objedinjenog Izvještaja o ostvarenim uštedama energije raspolaže uštedama koje su predmet ove Metodologije te ih temeljem iste preraspoređuje na društva obveznike.

Zalihe sadrže plin koji HEP nabavlja na tržištu za potrebe HEP Proizvodnje d.o.o. i HEP Plin-a d.o.o. Trošak nabave uključuje fakturirani iznos i druge troškove koji su nastali izravno u svezi s dovođenjem zaliha na određenu lokaciju i uporabno stanje.

Zalihe uključuju i plin koji je HEP nabavio temeljem Odluke o osiguranju zaliha plina na teritoriju RH (NN 63/2022) kojom je Vlada RH zadužila HEP da osigura zalihe plina na teritoriju RH u iznosu 270,83 milijuna m³ te da predmetnu količinu utisne u susta skladišta plina društva Podzemno skladište plina d.o.o. Ovim plinom iz Odluke raspolaže HEP d.d. sukladno nalozima Kriznog tima odgovornog za provedbu Plana intervencije o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom Republike Hrvatske. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja osigurat će se sredstva HEP-u d.d. za pokrivanje razlike između nabavne i tržišne prodajne cijene plina iz ove Odluke, troškova skladištenja i troškova financiranja.

Zalihe također uključuju i plin kojim raspolaže HEP temeljem čl.5.a Uredbe o izmjeni i dopuni uredbe o oticanju poremećaja na domaćem tržištu energija (NN 106/2022) za potrebe: distributera plina u svrhu namirenja gubitaka za distribuciju plina, za kupce toplinske energije iz samostalnog toplinskog sustava, javnu uslugu za potrebu kupaca iz kategorije kućanstvo, te za kupce plina iz kategorije poduzetništvo iz članka 2. stavka 3. ove Uredbe. Sukladno Uredbi o izmjeni i dopuni uredbe o oticanju poremećaja na domaćem tržištu energije (NN 121/2022) proizvođač plina (INA) dužan je sav plin koji je predmet ove Uredbe prodati HEP-u, a HEP je dužan, ako je količina proizvedenog plina veća od potrebe, skladištiti plin u društvu Podzemno skladište plina d.o.o. u skladu s tehničko-tehnološkim mogućnostima skladišta.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(b) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni i depozite po viđenju te druga kratkoročna likvidna ulaganja s dospijećem do tri mjeseca koja se mogu trenutno konvertirati u poznate iznose novca i kod kojih je rizik promjene vrijednosti beznačajan.

Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, čine trošak stjecanja te imovine dok sredstvo nije spremno za namjeravanu uporabu. Kvalificirana imovina je sredstvo koje iziskuje određeno vrijeme da bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tijekom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji se mogu kapitalizirati. Svi drugi troškovi posudbe priznaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali. Trošak kamata priznaje se u razdoblju na koje se kamata odnosi. Ako rad na kvalificiranoj imovini privremeno stane, troškovi posudbi za razdoblje u kojem je rad prekinut nisu kapitalizirani.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(b) *Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)*

Strane valute

Pojedinačni finansijski izvještaji svakog subjekta Grupe prezentirani su u valuti primarnog gospodarskog okruženja u kojem subjekt posluje, tzv. funkcionalnoj valuti. Rezultati i finansijski položaj svakog subjekta unutar Grupe iskazani su u konsolidiranim finansijskim izvještajima u hrvatskim kunama (HRK), koja je i prezentacijska valuta konsolidiranih finansijskih izvještaja.

U finansijskim izvještajima pojedinih društava Grupe, poslovne promjene izražene u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u funkcionalnu valutu subjekta po tečaju važećem na dan transakcije. Na svaki izvještajni datum monetarna aktiva i pasiva izražene u stranoj valuti preračunavaju se u funkcionalnu valutu subjekta po tečaju važećem na kraju godine. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti u visini povijesnog troška se ne preračunavaju. Tečajne razlike nastale podmirenjem novčanih stavki i njihovim ponovnim preračunavanjem iskazuju se u konsolidiranom izvještaju dobiti ili gubitku razdoblja. Tečajne razlike nastale preračunavanjem nemonetarne imovine iskazane po fer vrijednosti iskazuju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka razdoblja kao finansijski trošak.

Tečajne razlike nastale prevođenjem inozemnih ovisnih društava priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i akumulirane su kao zasebna rezerva u kapitalu. Akumulirana rezerva se reklassificira u kapital kad se inozemno ovisno društvo proda.

Oporezivanje

Trošak poreza na dobit čini zbroj tekućeg poreza i promjene odgođenog poreza tijekom godine.

Tekući porez

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazane u konsolidiranom računu dobiti i gubitka jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na izvještajni datum.

Odgođeni porez

Odgođeni porez je iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u konsolidiranim finansijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti odbitne privremene razlike. Odgođene porezne obveze i odgođena porezna imovina ne priznaju se po privremenim razlikama koje proizlaze iz goodwill-a ili početnim priznavanjem druge imovine i obveza, osim kod poslovnog spajanja, u transakcijama koje ne utječu ni na poreznu niti računovodstvenu dobit.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki izvještajni datum i umanjuje u mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljem poreznih zakona koji su na snazi ili u postupku donošenja do izvještajnog datuma. Izračun odgođenih poreznih obveza i imovine održava iznos za koji se očekuje da će na izvještajni datum nastati obveza ili povrat u visini knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza Grupe.

Odgođeni porez knjiži se kao trošak ili prihod u konsolidiranom računu dobiti i gubitka, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže izravno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, u tom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ili kada porez proizlazi iz početnog priznavanja kod poslovnog spajanja. U slučaju poslovnog spajanja, porezi se uzimaju u obzir kod izračuna goodwill-a ili utvrđivanju viška udjela kupca u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i mogućih obavezama kupca u odnosu na trošak.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(b) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Finansijska imovina

Grupa priznaje finansijsku imovinu u svojim godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima kada postaje strana u ugovornim odredbama instrumenta. Ovisno o poslovnom modelu za upravljanje imovinom te ugovornim značajkama novčanih tokova finansijske imovine Grupa mjeri finansijsku imovinu po amortiziranom trošku, fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili fer vrijednost kroz izvještaj o dobiti ili gubitku.

Stavke imovine klasificirane su i mjere se kako je prikazano u nastavku:

O P I S	Poslovni model/ mjerjenje
Dugotrajna imovina	
Dani dugotrajni zajmovi	Držanje radi naplate / amortizirani trošak
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Strateška ulaganja / fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Ostala finansijska imovina (Dugotrajna potraživanja)	Držanje radi naplate / amortizirani trošak
Kratkotrajna imovina	
Potraživanja od kupaca	Držanje radi naplate / amortizirani trošak
Ostala kratkotrajna potraživanja	Držanje radi naplate / amortizirani trošak
Novac i novčani ekvivalenti	Držanje radi naplate / amortizirani trošak

Poslovni modeli Grupe odražavaju način na koji Grupa upravlja imovinom s ciljem ostvarivanja novčanih tokova bez obzira na to je li cilj Grupe isključivo prikupljanje ugovornih novčanih tokova od imovine (držanje radi naplate) ili prikupiti i ugovorne novčane tokove i novčane tokove koji proizlaze iz prodaje imovine (držanje radi naplate i prodaje). Strateška ulaganja u dionice nepovratno se mijere kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Sva ostala finansijska imovina mjeri se po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti ili gubitku.

i) Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Ovu skupinu imovine čine vlasnički instrumenti u posjedu Grupe kojima se trguje na aktivnom tržištu. Promjene fer vrijednosti priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (FVOCI) bez naknadne reklassifikacije u račun dobiti i gubitka. U slučaju da je vlasnički instrument prodan, akumulirana revalorizacijska rezerva se reklassificira u zadržanu dobit. Dividende od ove finansijske imovine priznaju se u izvještaj o dobiti ili gubitku.

ii) Dani zajmovi

Dani zajmovi Grupe drže se unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijske imovine kako bi se naplatili ugovorni novčani tokovi. Ugovorni novčani tokovi samo su oni koji predstavljaju otplate glavnice i kamata na temelju tog iznosa glavnice.

Dani zajmovi mjeri se po amortiziranom trošku. Mjerjenje po amortiziranom trošku podrazumijeva sljedeće;

- Prihod od kamata računa se korištenjem metode efektivne kamatne stope, te se ista pri obračunu primjenjuje na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine. Metoda efektivne kamate je način izračunavanja troška amortizacije finansijske imovine i raspodjele prihoda od kamata kroz odgovarajuće razdoblje. Stopa efektivne kamate je stopa kojom se diskontiraju budući gotovinski primici kroz očekivano razdoblje trajanja finansijske imovine ili kraće razdoblje, ako je tako primjereno.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(b) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Finansijska imovina (nastavak)

iii) Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja od kupaca i ostala kratkotrajna potraživanja drže se sa strategijom prikupljanja ugovornih novčanih tokova. Potraživanja od kupaca koja nemaju značajnu finansijsku komponentu pri početnom priznavanju mjerena su sukladno MSFI 15 po njihovoj transakcijskoj cijeni.

iv) Umanjenje

Grupa priznaje umanjenje vrijednosti finansijske imovine na temelju očekivanih kreditnih gubitaka. Na svaki izvještajni datum, Grupa mjeri očekivane kreditne gubitke te iste priznaje u godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima. Očekivani kreditni gubici od finansijskih instrumenata mjere se na način koji odražava:

- Nepristrand i ponderiran iznos vjerojatnosti koji je određen procjenom raspona mogućih ishoda,
- Vremensku vrijednost novca,
- Razumne i prihvatljive podatke o prošlim događajima, trenutnim uvjetima i predviđanjima budućih ekonomskih uvjeta.

Za potrebe izračuna očekivanog kreditnog gubitka portfelj finansijske imovine podijeljen je u tri stupnja: stupanj 1, stupanj 2 i stupanj 3. Ako nije utvrđeno umanjenje na datum prvog priznavanja, finansijska imovina uključena je u stupanj 1, a naknadna reklassifikacija na stupnjeve 2 i 3 ovisi o povećanju kreditnog rizika po finansijskom instrumentu nakon inicijalnog priznavanja, odnosno o kreditnoj kvaliteti finansijskog instrumenta.

Grupa primjenjuje pojednostavljeni pristup za mjerjenje očekivanih kreditnih gubitaka potraživanja od kupaca. Za mjerjenje očekivanih kreditnih gubitaka potraživanja od kupaca grupirana su na temelju sličnog kreditnog rizika i starosne strukture. Stope očekivanih kreditnih gubitaka temelje se na povijesnim kreditnim gubicima koji su se pojavili tijekom razdoblja od tri godine prije kraja izvještajnog razdoblja. Povijesne stope gubitaka zatim se uskladjuju za tekuće i buduće informacije o makroekonomskim čimbenicima koji utječu na kupce Grupe.

v) Prestanak priznavanja finansijske imovine

Grupa prestaje priznavati finansijsku imovinu kada ističu ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine ili prenosi finansijsku imovinu i pritom prijenos ispunjava uvjete za prestanak priznavanja.

Grupa prenosi finansijsku imovinu ako, i samo ako, ili prenosi ugovorna prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine, ili zadržava ugovorna prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine, ali pretpostavlja ugovornu obvezu plaćanja novčanih tokova jednom ili više primatelja u aranžmanu.

Kada Grupa prenosi finansijsku imovinu dužna je procijeniti obujam do kojeg zadržava rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom. U ovom slučaju kada se prenose svi rizici i koristi od vlasništva, Grupa prestaje priznavati finansijsku imovinu i priznaje zasebno kao imovinu ili obveze sva prava i obveze koje su nastale ili zadržane u okviru prijenosa. Ako se zadržavaju gotovo svi rizici i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom, Grupa nastavlja s priznavanjem finansijske imovine. Ako Grupa niti prenosi niti zadržava gotovo sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom, Grupa određuje je li zadržana kontrola nad finansijskom imovinom. Ukoliko nije zadržana kontrola nad finansijskom imovinom, Grupa prestaje priznavati finansijsku imovinu i priznaje zasebno kao imovinu ili obveze sva prava i obveze koje su nastale ili zadržane u okviru prijenosa. Ukoliko je zadržana kontrola, Grupa nastavlja s priznavanjem finansijske imovine u mjeri u kojoj i dalje sudjeluje u toj finansijskoj imovini.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(b) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Derivativni finansijski instrumenti

Grupa je koristila derivativne finansijske instrumente u svrhu smanjivanja izloženosti valutnom riziku. Nastavno na navedeno, Grupa je zaključila Ugovor o valutnoj zamjeni (Cross currency swap) kojim je dolarska obveza po obveznicama pretvorena u eursku obvezu, i to za cijelo vrijeme trajanja obveznika, odnosno do krajnjeg dospijeća 23. listopada 2022. godine. Po konačnom dospijeću obveznika, swap je u cijelosti realiziran te na dan 31. prosinca 2022. Grupa više nema ugovorenih derivativnih finansijskih instrumenata. Više informacija o derivativnim finansijskim instrumentima objavljeno je u bilješci 42.

Derivativni finansijski instrumenti početno se priznaju po fer vrijednosti na datum zaključenja ugovora. Nakon početnog priznavanja, mijere se po fer vrijednosti s promjenama priznatim u računu dobiti ili gubitka.

Finansijske obveze

Početno priznavanje i mjerjenje

Finansijske obveze klasificiraju se kao finansijske obveze koje se mijere po amortiziranom trošku. Sve finansijske obveze početno se priznaju po fer vrijednosti plus pripadajući transakcijski troškovi. Finansijske obveze uključuju obveze prema dobavljačima i ostale obveze, prekoračenja po bankovnom računu i kredite i zajmove.

Naknadno mjerjenje

Nakon početnog priznavanja, kamatonosni krediti i zajmovi naknadno se mijere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja

Grupa prestaje s priznavanjem obveza u godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima kada i samo kada je obveza podmirena. Kada je postojeća finansijska obveza zamijenjena drugom od strane istog kreditora po bitno različitim uvjetima, ili su uvjeti postojećih obveza značajno promijenjeni, takva promjena ili modifikacija tretira se kao prestanak originalne obveze i priznavanje nove obveze, a razlika u odgovarajućim knjigovodstvenim vrijednostima priznaje se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(b) *Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)*

Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje samo ako Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima i ako se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze. Rezerviranja se preispisuju na svaki izvještajni datum i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama. Ako je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja jest sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni radi podmirenja obveze. U slučaju diskontiranja, povećanje u rezerviranjima koje odražava protek vremena priznaje se kao trošak kamata (bilješka 10).

Priznavanje prihoda

Poslovni prihod se ostvaruje prvenstveno prodajom električne energije, toplinske energije i plina kupcima kućanstva i poduzetništva u Republici Hrvatskoj.

Sukladno novom MSFI 15, gledi priznavanja ugovora s kupcima Društvo primjenjuje model pet koraka;

- 1) Utvrđivanje ugovora s kupcem
- 2) Utvrđivanje obveze isporuke u ugovoru
- 3) Utvrđivanje cijene transakcije
- 4) Dodjeljivanje cijene transakcije obvezama isporuke u ugovoru
- 5) Priznavanje prihoda kada (ili kako) subjekt ispunji obvezu isporuke

Prihodi se priznaju za svaku zasebnu obvezu u ugovoru u iznosu cijene transakcije. Cijena transakcije je iznos naknada u ugovoru na koju Grupa očekuje da ima pravo u zamjenu za prijenos obećane robe ili usluga kupca.

Dio prihoda od prodaje električne energije kupcima kućanstva priznaje se na temelju najbolje procjene isporučene količine energije. Kako se stvarni obračun isporučenih količina energije za kupce kategorije kućanstvo s akontacijskim obračunom obavlja dva puta godišnje, Grupa prihode od prodaje električne energije temelji na nabavljenim količinama električne energije na mreži distribucije korigirane za gubitke na distributivnoj mreži na temelju logaritamske regresije. Od stupanja na snagu Zakona o izmjenama Zakona o tržištu električne energije (NN 102/2015) prestaje regulacija cijena za javnu uslugu opskrbe električnom energijom kućanstava u okviru univerzalne usluge i iznose tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom donosi opskrbljivač koji ima obvezu pružanja javne usluge.

Sukladno tome, Grupa priznaje prihode na temelju cijena određenih tarifom odobrenom od strane regulatorne agencije, odnosno odlukom društva koje ima obvezu pružanja javne usluge (HEP Elektra d.o.o.).

Opskrbljivač pod obvezom javne usluge (HEP Elektra d.o.o.) primjenjivao je iste tarifne stavke za univerzalnu opskrbu od 2015. do 31. ožujka 2022. godine.

Proljetnim paketom mjera Vlade Republike Hrvatske iz veljače 2022. godine ograničen je porast cijene električne energije HEP-a za kupce kućanstava te su, od 1. travnja 2022. godine, u primjeni nove tarifne stavke za opskrbu električnom energijom („cijena energije“) koje definira opskrbljivač nositelj obveze javne usluge opskrbe električnom energijom (HEP Elektra d.o.o.).

Od 1. travnja mijenjaju se i tarifne stavke za korištenje mreže (naknada za korištenje prijenosne mreže i naknada za korištenje distribucijske mreže) temeljem podnesenog zahtjeva Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o. i HEP Operatora distribucijskog sustava d.o.o., a temeljem odluke Hrvatske energetske regulatorne agencije iz prosinca 2021. godine.

Cijena opskrbe električnom energijom za kupce kućanstva koji su sklopili ugovor o opskrbi s HEP Opškrbom d.o.o. određuje se prema Hepi cjeniku, koji je usklađen sa izmjenama tarifnih stavki za univerzalnu uslugu od 1. travnja 2022. godine.

Vlada Republike Hrvatske je na 147. sjednici Vlade RH održanoj 8.9.2022. godine usvojila *Jesenski paket mjera za zaštitu kućanstava i gospodarstva od rasta cijena* kojim je nastavljeno ograničenje rasta cijena električne energije, plina i toplinske energije donošenjem *Uredbe o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije NN*

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(b) *Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)*

Priznavanje prihoda (nastavak)

104/2022 (u dalnjem tekstu: Uredba) kojom se zbog poremećaja na domaćem tržištu energije, uređuju posebne mјere za trgovinu električnom energijom, način i uvjeti formiranja cijena za određene kategorije kupaca električne energije i toplinske energije i nadzor nad primjenom cijena određenih ovom Uredbom.

Uredbom se, zbog poremećaja na domaćem tržištu energije, osiguravaju stabilne cijene električne i toplinske energije, za kategoriju kupaca kućanstva te kupce iz kategorije poduzetništvo sukladno Zakonu o tržištu električne energije odnosno za sve krajnje kupce toplinske energije na toplinskim sustavima, osim za toplinsku energiju korištenu u tehnološke svrhe (vrela voda, topla voda ili para).

Uredba je određena kao privremena mјera za razdoblje od šest mjeseci, od 1. listopada 2022. godine do 31. ožujka 2023. godine. Temeljem Uredbe, za električnu energiju u navedenom razdoblju, utvrđene su cijene radne energije za kupce kućanstava u rasponima od i do 2,5 MWh šestomjesečne potrošnje električne energije na temelju tarifnih stavki koje se primjenjuju od 1. travnja 2022. Kod poduzetništva, za javne ustanove i kupce s šestomjesečnom potrošnjom električne energije do 250 MWh cijene su određene na temelju tarifnih stavki za jednotarifni/dvotarifni model kupaca kućanstva na univerzalnoj usluzi koje se primjenjuju od 1. travnja 2022. godine. Za kupce sa šestomjesečnom potrošnjom električne energije od 250 MWh do 2,5 GWh određena je cijena od 180 EUR/MWh a iznad 2,5 GWh - 230 EUR/MWh.

Grupa za 2022. godinu u razdoblju važenja Uredbe (od 1. listopada do 31. prosinca) iskazuje prihode prema cijenama izračunatim prema važećim tarifnim stavkama/metodologijama te cijenama na tržištu te izvanredne rashode koji se odnose na troškove prodaje električne energije kupcima po cijenama određenim Uredbom.

Toplina

Prihod od prodaje toplinske energije kućanstvima te kupcima poduzetništva u Republici Hrvatskoj priznaje se u trenutku kada kupac stječe kontrolu nad proizvodom, odnosno kada je toplinska energija isporučena kupcima i ako je vjerojatno da će Grupa primiti naknadu.

Sukladno prethodno navedenoj Uredbi važećoj od 1. listopada 2022. godine, krajnja cijena isporučene toplinske energije, koja uključuje naknade i porez na dodanu vrijednost, za krajnje kupce toplinske energije na toplinskim sustavima, osim za toplinsku energiju korištenu u tehnološke svrhe (vrela voda, topla voda ili para) ostaje nepromijenjena u ogrjevnoj sezoni 2022./2023. godine u odnosu na krajnje cijene važeće na dan donošenja Uredbe.

Sukladno Uredbi, HEP-Toplinarstvo od Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, za razdoblje važenja Uredbe, ostvaruje potraživanja za prodanu toplinsku energiju koje se temelje na razlici između cijene ulaznog energenta (goriva), cijene emisijskih jedinica stakleničkih plinova i krajnje cijene za ogrjevnu sezonu 2021./2022. godinu, koja uključuje porez na dodanu vrijednost.

Grupa za 2022. godinu u razdoblju važenja Uredbe (od 1. listopada do 31. prosinca) ne iskazuje odvojeno prihode od prodaje toplinske energije sukladno Uredbi već se odvojeno evidentiraju potraživanja od Ministarstva gospodarstva od potraživanja od krajnjih kupaca.

Plin

Prihod od prodaje plina priznaje se u trenutku kada kupac stječe kontrolu nad proizvodom, odnosno kada je plin isporučen kupcima i ako je vjerojatno da će Grupa primiti naknadu. Cijena plina za korisnike javne usluge

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(b) *Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)*

Priznavanje prihoda (nastavak)

opskrbe i zajamčene opskrbe propisana je odlukama o iznosu tarifnih stavki utvrđenih na temelju metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu, koju donosi Hrvatska energetska regulatorna agencija (HERA). Kupcima kategorije kućanstvo - tržišna opskrba i kategorije poduzetništvo, cijena se određuje na temelju ugovora sa fiksnom i/ili promjenjivom cijenom, ovisno o tržišnim okolnostima i nabavnoj cijeni plina.

HEP-Plin d.o.o. je u ožujku 2022. godine, putem javnog natječaja kojeg je provela HERA, određen za zajamčenog opskrbljivača plinom za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 10. ožujka 2022. do 30. rujna 2024. godine HEP-Plin d.o.o. je dužan u ovom razdoblju obračunavati i naplaćivati isporučeni plin krajnjem kupcu koji je ostao bez opskrbljivača prema tarifnim stavkama za zajamčenu opskrbu određenim odlukama HERA-e na temelju Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu.

Proljetni paket mjera, s primjenom od 1. travnja 2022. godine, uključuje potpore za trošak plina kućanstvima s primjenom od 1. travnja 2022. do 31. ožujka 2023. godine. Obuhvaća prijedlog izmjena zakona o PDV-u kojim se smanjuje stopa PDV-a na plin sa sadašnjih 25% na 5% te odluku o subvencioniranju cijene plina.

Odlukom o subvencioniranju dijela krajnje cijene opskrbe plinom kupaca kategorije kućanstvo te krajnje kupce koji nisu kućanstvo s godišnjom potrošnjom plina do 10 GWh od 9. ožujka 2022. godine kupcima kućanstvo se subvencionira krajnja cijena bez PDV-a u iznosu od 0,10 kn/kWh, a kupcima koji nisu kućanstvo u iznosu od 0,15 kn/kWh i to putem vaučera potpore.

U sklopu *Jesenskog paketa mjera* donesena je *Uredba o izmjeni i dopuni Uredbe o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije (NN 106/22)* koju je Vlada Republike Hrvatske donijela 14. rujna 2022. godine i kojom se zbog poremećaja na domaćem tržištu energije, uređuju posebne mjere za trgovinu plinom, način i uvjeti formiranja cijena plina, osiguravanje uvjeta za sigurnost opskrbe plinom za određene kategorije kupaca plina te posebni uvjeti obavljanja energetskih djelatnosti plinom.

Prodajna cijena plina za opskrbu krajnjih kupaca plinom na maloprodajnom tržištu od 1. listopada do 31. prosinca 2022. godine temelji se na važećim tarifnim stavkama za javnu uslugu opskrbe plinom (kupci kućanstva) sukladno *Odluci o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. listopada do 31. prosinca 2022. godine te za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2023. godine (NN 108/22), Odluci o subvencioniranju dijela krajnje cijene opskrbe plinom za krajnje kupce kategorije kućanstvo te krajnje kupce koji nisu kućanstvo s godišnjom potrošnjom plina do 10 GWh od 9. ožujka 2022.g. i važećim tarifnim stavkama za naknadu za distribuciju* sukladno *Odluci o iznosu tarifnih stavki za distribuciju plina (NN 108/22)*.

Grupa za 2022. godinu u razdoblju važenja Uredbe i pratećih odluka (od 1. travnja do 31. prosinca) ne iskazuje odvojeno prihode od prodaje plina sukladno Uredbi već se odvojeno evidentiraju potraživanja od Ministarstva gospodarstva od potraživanja od krajnjih kupaca.

Prihodi od naknada za priključenje

Prihod od priključenja na mrežu se sustavno raspoređuje kroz razdoblje korisnog vijeka upotrebe imovine (priključka), a naknada primljena od kupaca za priključenje na mrežu evidentira se kao odgođeni prihod te priznaje kao prihod razdoblja istovremeno s amortizacijom priključka na koji se odnosi.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE, PROCJENE I PREPOSTAVKE

Sastavljanje konsolidiranih finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja zahtijeva od Uprave da daje procjene, prepostavke i prosudbe koje utječu na iskazane iznose sredstava, obveza, prihoda i rashoda te objavu potencijalnih obveza. Mogući su događaji u budućnosti koji će uzrokovati promjene u prepostavkama na temelju kojih su dane procjene, a time i promjene u samim procjenama. Učinak bilo koje promjene u procjeni iskazat će se u konsolidiranim finansijskim izvještajima kad ga bude moguće utvrditi. Procjene su detaljno prikazane u pripadajućim bilješkama i najznačajnije među njima se odnose na sljedeće:

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme

Kao što je objašnjeno u bilješci 2 Grupa preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog razdoblja.

Grupa koristi ekonomske koristi sadržane u imovini, a koje se smanjuju ekonomskim i tehnološkim starenjem. Sukladno tome, u procesu određivanja korisnog vijeka imovine, pored procjene očekivane fizičke iskorištenosti, potrebno je razmotriti i promjene potražnje na tržištu, što će uzrokovati bržu ekonomsku zastarjelost i intenzivniji razvoj novih tehnologija. Korisni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme povremeno će se revidirati kako bi se odrazile bilo kakve promjene okolnosti od prethodne procjene. Promjene u procjenama, ako ih ima, reflektirat će se kroz revidirani trošak amortizacije tijekom preostalog, revidiranog vijeka uporabe.

Rezerviranja za razgradnju elektrana

Uprava procjenjuje trošak rezerviranja za razgradnju NE Krško i termoelektrana Grupe na osnovu važećih zakona i propisa te vlastitih iskustava. Rezervacija uključuje i aktivnosti vezane uz zaštitu okoliša koje je potrebno sprovesti tijekom razgradnje proizvodnih objekata.

Iznos rezerviranja za razgradnju termoelektrana predstavlja diskontiranu vrijednost procijenjenog troška razgradnje termoelektrana Grupe (bilješka 32). Značajne prepostavke su diskontna stopa i troškovi razgradnje.

Razgradnja nuklearne elektrane Krško

Sredstva za razgradnju NE Krško rezerviraju se sukladno Uredbi o iznosu, roku i načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenog nuklearnog goriva NE Krško (NN 155/08; bilješka 16).

Priznavanje prihoda od prodaje električne energije kupcima univerzalne usluge (kupci kućanstva)

Budući da se naplata odvija akontacijskim sustavom sa stvarnim obračunom 2 puta godišnje, Grupa procjenjuje prihode od prodaje električne energije. Procjena se temelji na ukupno proizvedenoj količini električne energije na način da se proizvedena, odnosno nabavljena, količina umanji za procijenjene gubitke na distributivnoj mreži. Nakon analize više različitih metoda aproksimacije (petogodišnji prosjek, linearna aproksimacija i slično) Uprava je kao najprikladniju odabrala logaritamsku regresiju.

Razlika između prethodno procijenjenih prihoda i stvarnih uplata priznaje se u konsolidiranom izvještaju o finansijskom položaju kao ostale kratkoročne obveze ili ostala kratkotrajna potraživanja.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE, PROCJENE I PREPOSTAVKE (nastavak)

Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme

Kalkulacija umanjenja zahtjeva procjenu vrijednosti u uporabi jedinica koje stvaraju novac. Ta vrijednost je mjerena temeljem projekcije diskontiranog novčanog toka. Najznačajnije varijable za utvrđivanje novčanog toka su diskontirane stope, terminske vrijednosti, vrijeme za koje se rade projekcije novčanog toka, kao i prepostavke i prosudbe korištene za utvrđivanje novčanih primitaka i izdataka.

Raspoloživost oporezive dobiti za koju odgodena porezna imovina može biti priznata

Odgođena porezna imovina se priznaje za sve neiskorištene porezne gubitke do mjere u kojoj je moguće da će biti ostvarena dobit koja će omogućiti korištenje s njom povezane porezne pogodnosti. Utvrđivanje odgođene porezne imovine koja se može priznati nalaže primjenu značajnih prosudbi, koje se temelje na utvrđivanju vjerojatnog vremena nastanka i iznosa buduće oporezive dobiti, zajedno s budućom planiranom strategijom poreza (bilješka 11).

Aktuarske procjene korištene za izračun naknada za odlazak u mirovinu

Trošak definiranih primanja je utvrđen koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje prepostavki o diskontiranim stopama, budućim povećanjima dohotka i smrtnosti ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova, te procjene su predmet nesigurnosti (bilješka 32).

Posljedice određenih sudskih sporova

Grupa je strana u brojnim sudskim sporovima proizašlim iz redovnog poslovanja. Rezerviranja se evidentiraju ukoliko postoji sadašnja obveza kao rezultat prošlog događaja (uzimajući u obzir sve raspoložive dokaze uključujući mišljenje pravnih stručnjaka) gdje je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa i ukoliko se iznos obveze može pouzdano procijeniti (bilješka 32).

Model očekivanog gubitka

S primjenom MSFI 9, uvodi se model očekivanog kreditnog gubitka (ECL). Mjerenje očekivanog kreditnog gubitka od umanjenja vrijednosti temelji se na razumnim i potpornim informacijama koje su dostupne bez pretjeranih troškova i napora te koje uključuju informacije o prošlim događajima, trenutnim te predviđenim budućim uvjetima i okolnostima. Grupa priznaje 12-mjesečni ili životni ECL, ovisno o tome je li došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja (ili kada je preuzeta obveza ili jamstvo). Za potrebe izračuna ECL modela portfelj finansijske imovine podijeljen je u tri stupnja: stupanj 1, stupanj 2 i stupanj 3. Na datum prvog priznavanja finansijska imovina uključena je u stupanj 1, a naknadna reklasifikacija na stupnjeve 2 i 3 ovisi o povećanju kreditnog rizika po finansijskom instrumentu nakon inicijalnog priznavanja, odnosno o kreditnoj kvaliteti finansijskog instrumenta. Za potraživanja od kupaca primjenjuje se pojednostavljeni pristup pri čemu se očekivani kreditni gubici priznaju za cijelo razdoblje trajanja potraživanja.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

4. UTJECAJ ZNAČAJNIH POSLOVNIH DOGAĐAJA NA GODIŠNJE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE ZA 2022. GODINU

4.1. UTJECAJ UREDBE O OTKLANJANJU POREMEĆAJA NA DOMAĆEM TRŽIŠTU ENERGIJE

Električna energija

/i/ Pravni osnov i poduzete mjere za postupanje do 30. rujna 2022. godine

Grupa ima značajan tržišni udio i isporučuje energiju kao javnu uslugu krajnjim korisnicima te ima ulogu zajamčenog opskrbljivača, održava kritičnu energetsku infrastrukturu u Republici Hrvatskoj i predstavlja ključni čimbenik sigurnosti opskrbe energijom.

Od druge polovice 2021. godine, europska energetska tržišta suočena su s ekstremnom volatilnošću cijena potaknutom geopolitičkim napetostima, nesigurnošću oko opskrbe plinom i smanjenom proizvodnjom hidroelektrana i nuklearnih elektrana te su nabavne cijene električne energije, plina, ugljena i emisijskih jedinica CO₂ tijekom 2022. godine bilježile rekordno visoke razine.

Formiranje prodajnih cijena te nabava energije i energenata u razdoblju do donošenja Uredbe o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije (NN 104/22, 106/22, 121/22, 156/22 ; "Uredba") bilo je obilježeno opisanim okolnostima.

2022. godina hidrološki je najnepovoljnija godina u proteklom desetljeću te su hidroelektrane proizvele 4,9 TWh električne energije što je 24% manje u odnosu na desetogodišnji prosjek proizvodnje hidroelektrana. Manja proizvodnja hidroelektrana nadomještena je većom nabavom električne energije na tržištu i većom proizvodnjom termoelektrana pri iznimno visokim cijenama.

Uvažavajući opisane okolnosti, svaka od članica Grupe zasebno je razmatrala mogućnosti i opcije usklađenja prodajnih cijena.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.d. i HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. podnijeli su 30. rujna 2021. godine zahtjev za povećanjem tarifnih stavki za distribuciju i prijenos električne energije. Hrvatska energetska regulatorna agencija je 13. prosinca 2021. godine, donijela odluke o iznosu tarifnih stavki za korištenje mreže distribucije i prijenosa kojima se od 1. travnja 2022. godine povećava naknada za korištenje mreže distribucije u prosjeku za 4,9%, a prijenosa za 5,7%.

Kupcima kategorije poduzetništvo opskrbljivača HEP-Opskrbe d.o.o., cijena električne energije se formira sukladno ugovornim uvjetima i internoj metodologiji koja uvažava tržišne cijene i kretanja. U usklađivanju cijena HEP-Opskrba d.o.o. dijelom je bila ograničena postojećim ugovorima.

HEP ELEKTRA d.o.o. kupcima u okviru zajamčene opskrbe (*kupci kategorije poduzetništvo koji nisu potpisali ugovor o opskrbi ili koji su pod određenim uvjetima ostali bez opskrbljivača*) cijenu električne energije određuje prema Odluci Hrvatske energetske regulatorne agencije sukladno *Metodologiji za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom*. Tarifne stavke određuju se pomoću referentne cijene električne energije koja se izračunava na temelju cijena temeljne i vršne električne energije iz terminskih ugovora za buduće i tri sljedeća tromjesečja s regionalno relevantne mađarske burze (HUDEX¹).

U skladu s paketom mjera Vlade Republike Hrvatske iz veljače 2022. godine, od 1. travnja 2022. godine HEP ELEKTRA d.o.o. je minimalno povećala prodajne cijene električne energije kupcima kategorije kućanstvo za 15%, dok je HEP-Opskrba d.o.o. izjednačila svoje cijene s cjenikom HEP ELEKTRE d.o.o.

¹ Hungarian Derivative Energy Exchange Ltd.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

4. UTJECAJ ZNAČAJNIH POSLOVNIH DOGAĐAJA NA GODIŠNJE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE ZA 2022. GODINU (nastavak)

4.1. UTJECAJ UREDBE O OTKLANJANJU POREMEĆAJA NA DOMAĆEM TRŽIŠTU ENERGIJE (nastavak)

/ii/ Pravni osnov i poduzete mjere za postupanje od 30. rujna 2022. godine

Posebne mjere za trgovinu i formiranje cijena električne energije propisane su za razdoblje od 1. listopada 2022. do 31. ožujka 2023. godine.

Uredbom su utvrđene cijene električne energije kako je prikazano u tablici u nastavku:

Kategorija		Potrošnja ¹	Cijena	tarifni model	tarifa (viša/niža)	EUR/kWh
KUĆANSTVO		< 2,5 MWh ²	na temelju tarifnih stavki koje se primjenjuju od 1. travnja 2022.g.	jednotarifni	JT	0,070276
				dvotarifni	VT	0,074789
		> 2,5 MWh	na temelju tarifnih stavki koje se primjenjuju od 1. travnja 2022.g. uvećanih za 50%		NT	0,036697
PODUZETNIŠTVO	- javne ustanove ³ i poduzetništvo	< 250 MWh	na temelju tarifnih stavki za jednotarifni/dvotarifni model kupaca kućanstva na univerzalnoj usluzi koje se primjenjuju od 1. travnja 2022.g.	jednotarifni	JT	0,070276
				dvotarifni	VT	0,074789
		- poduzetništvo s potrošnjom > 250 MWh < 2,5 GWh	0,18 EUR/kWh		NT	0,036697
	- poduzetništvo	> 2,5 GWh	0,23 EUR/kWh			0,18
						0,23

¹ šestomjesečna potrošnja

² u tablici su razredi potrošnje prikazani u većoj mjernoj jedinici nego li je utvrđeno Uredbom o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije u kojoj su granice potrošnje utvrđene u kWh

³ vrtići, škole, fakulteti, domove za umirovljenike, nevladine udruge, instituti, vjerske zajednice, općine, gradove, državne institucije, komunalna poduzeća i dr. (bez obzira na šestomjesečnu potrošnju)

Sukladno čl. 3. st. 1. Uredbe, u slučaju da je prije stupanja Uredbe na snagu sklopljen ugovor o opskrbi električnom energijom kojim je ugovorena cijena niža od cijene određene čl. 2. Uredbe, električna energija obračunava se kupcu po cijeni iz ugovora.

Uredba je regulirala postupanje društava Grupe u razdoblju primjene, te je za osiguranje provedbe mjera sukladno čl. 5. st. 5. Uredbe ovlastila Glavnu skupštinu društva HEP d.d.

Sukladno čl. 5. st. 1. Uredbe, društva Hrvatski operator prijenosnog sustava d.d. i HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. u razdoblju od 1. listopada 2022. godine do 31. ožujka 2023. godine neće podnosi zahtjev Hrvatskoj energetskoj regulatornoj agenciji za promjenom tarifnih stavki.

Sukladno čl. 6. Uredbe, društvo HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. zaduženo je očitati stanje brojila za kupce iz čl. 2. st. 1., 2, i 3. Uredbe i svakom kupcu dostaviti podatke o njegovoj potrošnji električne energije za razdoblje od 1. listopada 2021. do 31. ožujka 2022.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

4. UTJECAJ ZNAČAJNIH POSLOVNIH DOGAĐAJA NA GODIŠNJE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE ZA 2022. GODINU (nastavak)

4.1. UTJECAJ UREDBE O OTKLANJANJU POREMEĆAJA NA DOMAĆEM TRŽIŠTU ENERGIJE (nastavak)

Društvo HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. obavlja očitanje brojila temeljem Pravilnika o općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom (NN 100/2022). Operator sustava dužan je očitati stanje brojila korisnika mreže s mjesecnim obračunskim razdobljem, s izuzetkom krajnjeg kupca iz članka 65. ovih Općih uvjeta, na zadnji dan u kalendarskom mjesecu, s dopuštenim odstupanjem od 6/+2 dana. Očitanje stanja brojila operator sustava preračunava na zadnji dan u kalendarskom mjesecu razmjerno broju dana odstupanja. Operator sustava dužan je očitati stanje brojila krajnjeg kupca s polugodišnjim obračunskim razdobljem, uključujući i krajnje kupce iz članka 65. ovih Općih uvjeta, na zadnji dan u zadnjem mjesecu polugodišnjeg obračunskog razdoblja s dopuštenim odstupanjem od 15/+5 dana.

Prema nalogu Uredbe, društvo HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. poduzelo je sve aktivnosti očitanja u skladu sa svojim mogućnostima.

Toplinska energija

/iii/ Pravni osnov i poduzete mjere za postupanje u 2022. godini

Posebne mjere za trgovinu i formiranje cijena toplinske energije propisane su za razdoblje od 1. listopada 2022. do 31. ožujka 2023. godine.

Hrvatska energetska regulatorna agencija je za ogrjevnu sezonu 2022./2023., odredila jediničnu cijenu za proizvodnju toplinske energije za centralne toplinske sustave, te za zatvorene toplinske sustave temeljem dostavljenih podataka energetskog subjekta o cijeni ulaznog energenta i cijeni emisijskih jedinica stakleničkih plinova.

Na temelju jediničnih iznosa Vlada Republike Hrvatske je odlukom odredila iznos razlike između jediničnih cijena određenih odlukom Hrvatske energetske regulatorne agencije i krajnje cijene isporučene toplinske energije, koja uključuje naknade i porez na dodanu vrijednost, za krajnje kupce toplinske energije na toplinskim sustavima.

Opskrbljivači toplinskom energijom dužni su na mjesечноj razini krajnjim kupcima toplinske energije ispostavljati račune za isporučenu toplinsku energiju, na način da se iskaže navedena razlika.

Po isteku obračunskog mjeseca, opskrbljivači toplinskom energijom dostavljaju Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja zahtjev za naknadu razlike za sve svoje krajnje kupce.

Plin

/iv/ Pravni osnov i poduzete mjere za postupanje u 2022. godini

Proljetnim paketom mjera ograničeno je povećanje krajnje cijene plina kupcima kućanstva i dijelu kupaca poduzetništva u prosjeku za 20%, dok se preostali dio cijene subvencionira u razdoblju od 1. travnja 2022. godine do 31. ožujka 2023. godine. Odlukom o subvencioniranju cijene plina, kupcima kategorije kućanstvo se subvencionira krajnja cijena u iznosu od 0,10 kn/kWh, a kupcima poduzetništva godišnje potrošnje do 10 GWh u iznosu od 0,15 kn/kWh i to putem vaučera potpore.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

4. UTJECAJ ZNAČAJNIH POSLOVNIH DOGAĐAJA NA GODIŠNJE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE ZA 2022. GODINU (nastavak)

4.1. UTJECAJ UREDBE O OTKLANJANJU POREMEĆAJA NA DOMAĆEM TRŽIŠTU ENERGIJE (nastavak)

/v/ Prepoznati učinci na godišnje finansijske izvještaje za 2022. godinu

Podaci u tis. kn

DJELATNOST ELEKTRIČNE ENERGIJE	I-VI 2022.	VII-IX 2022.	X-XII 2022.	Ukupno
1. Prihodi od prodaje električne energije	5.848.959	5.133.187	5.736.890	16.719.036
2. Troškovi proizvodnje i nabave električne energije	7.394.633	7.378.525	8.172.409	22.945.567
3. Razlika prihoda od prodaje i troškova proizvodnje i nabave električne energije (1.- 2.)	-1.545.674	-2.245.338	-2.435.519	-6.226.531
4. Ostali prihodi	3.035.106	1.555.903	1.466.794	6.057.803
5. Ostali troškovi	2.246.105	1.244.283	1.549.718	5.040.106
6. REZULTAT (3.+4.-5.)	-756.673	-1.933.718	-2.518.443	-5.208.834

DJELATNOST TOPLINSKE ENERGIJE	I-VI 2022.	VII-IX 2022.	X-XII 2022.	Ukupno
1. Prihodi od prodaje toplinske energije	385.412	83.241	404.274	872.927
2. Troškovi proizvodnje i nabave toplinske energije	879.582	247.731	929.636	2.056.950
3. Razlika prihoda od prodaje i troškova proizvodnje i nabave toplinske energije (1.-2.)	-494.170	-164.490	-525.362	-1.184.023
4. Ostali prihodi	26.008	12.353	18.278	56.639
5. Ostali troškovi	106.253	54.412	28.983	189.647
6. REZULTAT (3.+4.-5.)	-574.415	-206.549	-536.067	-1.317.031

DJELATNOST PLINA	I-VI 2022.	VII-IX 2022.	X-XII 2022.	Ukupno
1. Prihodi od prodaje plina	513.160	165.638	756.131	1.434.929
2. Troškovi nabave plina	499.834	116.103	521.505	1.137.442
3. Razlika prihoda od prodaje i troškova nabave plina	13.326	49.535	234.626	297.487
4. Ostali prihodi	52.721	25.567	43.285	121.573
5. Ostali troškovi	170.359	90.527	148.130	409.016
6. REZULTAT (3.+4.-5.)	-104.312	-15.425	129.781	10.044

OSTALE DJELATNOSTI	I-VI 2022.	VII-IX 2022.	X-XII 2022.	Ukupno
1. Ostali prihodi	27.485	5.497	19.911	52.893
2. Ostali troškovi	84.042	34.663	53.846	172.551
3. REZULTAT (1.-2.)	-56.557	-29.166	-33.935	-119.658

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

4. UTJECAJ ZNAČAJNIH POSLOVNIH DOGAĐAJA NA GODIŠNJE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE ZA 2022. GODINU (nastavak)

4.1. UTJECAJ UREDBE O OTKLANJANJU POREMEĆAJA NA DOMAĆEM TRŽIŠTU ENERGIJE (nastavak)

/vi/ Zaračunati iznos državne potpore kupcima s reguliranom cijenom za električnu energiju

Uredbom su ograničene cijene električne energije kupcima poduzetništva, te se razlika do cijene iz ugovora² evidentira na troškovima poslovanja što je rezultiralo povećanjem ostalih rashoda u 2022. godini u iznosu 1.827.101 tisuća kuna. Ukupan trošak Uredbe uzimajući u obzir i interne odnose iznosi 1.854.614 tisuća kuna.

Uredbom nije predviđena kompenzacija HEP-u za ostvarenu razliku u cjeni uslijed primjene Uredbe, a koja se nadoknađuje opskrbljivačima koji nisu član HEP grupe.

/vii/ Zaračunati iznos državne potpore kupcima s reguliranom cijenom za toplinsku energiju

Temeljem Uredbe cijena toplinske energije kupcima na zatvorenim/centralnim toplinskim sustavima ostaje nepromijenjena u ogrjevnoj sezoni 2022./2023. te ukupan iznos državne potpore krajnjim kupcima za 2022. godinu iznosi 163.922 tisuća kuna. Ukupan gubitak toplinske djelatnosti u 2022. godine iznosi 1.317.031 tisuća kuna.

/viii/ Efekt učinaka Uredbe u razdoblju od 1. siječnja do 31. ožujka 2023. godine

Efekt učinaka Uredbe u razdoblju od 1. siječnja do 31. ožujka 2023. godine nije uključen u račun dobiti i gubitka u okviru rezerviranja negativnih učinaka po ugovorima.

Prema preliminarnim finansijskim izvješćima, trošak Uredbe za električnu energiju procjenjuje se na 291.531 tisuće eura, a uključujući interne odnose 292.332 tisuće eura. Konačni obračun troškova Uredbe biti će poznat po isteku svih propisanih rokova za reklamacije računa kupaca.

Prema preliminarnim finansijskim izvješćima gubitak na toplinskoj djelatnosti iznosi 86.805 tisuća eura. Gubitak je posljedica višegodišnjeg zadržavanja jediničnih cijena te nedovoljnog povećanja tarifnih stavki za ogrjevnu sezonu 2022/2023 i ne može se u ukupnom iznosu smatrati efektom učinaka Uredbe.

4.2. UTJECAJ SUKOBA U UKRAJINI NA POSLOVANJE GRUPE

Početak vojnih aktivnosti Rusije na teritoriju Ukrajine u veljači 2022. godine i uvođenje sankcija od strane Europske unije prema Rusiji posljedično imaju značajan izravni ili neizravni utjecaj na gospodarstvo Republike Hrvatske. S obzirom da HEP grupa predstavlja infrastrukturni sustav od strateške važnosti za Republiku Hrvatsku te je jedan od najvećih gospodarskih subjekata u Hrvatskoj od kojega u velikoj mjeri ovisi poslovanje velikog broja poduzeća, Grupi je bilo važno osigurati neometano redovno poslovanje i urednu proizvodnju, distribuciju i opskrbu energentima u punoj mjeri.

Trenutni sukob na teritoriju Ukrajine nema veliki izravni utjecaj na nastavak poslovanja Grupe jer Grupa na tom području nema vlastite imovine i nije obavljalo značajne trgovinske aktivnosti povezane s Ukrajinom i Ruskom federacijom. Zahvaljujući dosadašnjem uspješnom poslovanju i provedenim optimizacijskim mjerama Grupa raspolaže zadovoljavajućom količinom novčanih resursa koji omogućuju redovito poslovanje u kratkom roku.

² za kupce na zajamčenoj opskrbi cijena utvrđena odlukom HERA-e sukladno prema *Metodologiji za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom*.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

4. UTJECAJ ZNAČAJNIH POSLOVNIH DOGAĐAJA NA GODIŠNJE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE ZA 2022. GODINU (nastavak)

4.2. UTJECAJ SUKOBA U UKRAJINI NA POSLOVANJE GRUPE (nastavak)

Neizravni učinci vojnih aktivnosti Rusije na teritoriju Ukrajine imali su za neizravnu posljedicu donošenje:

- Uredbe o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije (Narodne novine br. 104/2022., 106/2022., 121/2022. i 156/2022.)
- Uredbe o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije (Narodne novine br. 31/2023.).

Utjecaj vojnih aktivnosti Rusije na teritoriju Ukrajine, kroz poremećaje u lancima opskrbe i pojavu inflacije uzeti su u obzir prilikom procjene neograničenosti poslovanja.

Uprava je utvrdila da nema materijalnih neizvjesnosti u vezi s neograničenim poslovanjem te smatra prikladnim usvajanje računovodstvenog načela neograničenog vremena poslovanja u pripremi godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Grupa će i dalje aktivno pratiti gospodarsko kretanje i poduzimati sve mjere da zaštiti interes svih dionika i održi stabilan finansijski položaj.

4.3. UTJECAJ COVID-A

U odnosu na prethodne dvije godine (2020. i 2021. godina) kada je pandemija COVID-19 imala značajan i negativan utjecaj na globalno gospodarstvo te posljedično na poslovanje Društva kroz smanjenje planiranih poslovnih prihoda i povećanje troškova koji su posljedica zaštite zdravlja zaposlenika i sprečavanja širenja epidemije kao i na troškove sirovina te zaliha, uslijed poremećaja u lancima opskrbe, u 2022. godini navedena pandemija COVID-a 19 nije imala značajan utjecaj na poslovanje Grupe.

Utjecaj COVID-19, kroz poremećaje u lancima opskrbe i pojavu inflacije uzeti su u obzir prilikom procjene neograničenosti poslovanja.

Uprava je utvrdila da nema materijalnih neizvjesnosti u vezi s neograničenim poslovanjem te smatra prikladnim usvajanje računovodstvenog načela neograničenog vremena poslovanja u pripremi godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Grupa će i dalje aktivno pratiti gospodarsko kretanje i poduzimati sve mjere da zaštiti interes svih dionika i održi stabilan finansijski položaj.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

5. PRIHODI OD PRODAJE - INFORMACIJE O SEGMENTIMA

Poslovni prihodi Grupe ostvaruju se najvećim dijelom u Republici Hrvatskoj.

Izvještajni segmenti Grupe podijeljeni su na sljedeće: električna energija (proizvodnja, prijenos, distribucija i prodaja električne energije), toplinarstvo (proizvodnja, distribucija i prodaja toplinske energije), plin (distribucija i prodaja plina) i ostalo.

Dobit, odnosno gubitak svakog segmenta rezultat je svih prihoda i rashoda koji se direktno odnose na određeni segment. Informacije o finansijskim prihodima, odnosno rashodima i porezu na dobit nisu iskazane na razini segmenta, jer je osnova za prikazivanje segmenta dobit iz poslovanja.

	Električna energija		Toplinarstvo		Plin		Ostalo			
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Prihodi iz osnovne djelatnosti	21.777.419	13.412.480	872.927	707.913	1.434.929	735.463	-	24.085.275	14.855.856	
Prihod ostalih segmenata	999.420	908.333	56.639	57.217	121.573	104.736	52.893	44.603	1.230.525	1.114.889
Dobit/(gubitak) iz poslovanja	(5.208.834)	1.680.825	(1.317.031)	(376.225)	10.044	(21.790)	(119.658)	(112.671)	(6.635.479)	1.170.139
Neto finansijski prihod								(303.018)	75.170	
Porez na dobit								1.215.759	(225.808)	
Neto dobit								(5.722.738)	1.019.501	

Imovina segmenta sastoje se prvenstveno od nekretnina, postrojenja i opreme, potraživanja, novca i zaliha. Obveze segmenta sastoje se od obveza prema dobavljačima i ostalih obveza. Imovina i obveze koje ne pripadaju segmentima predstavljaju imovinu i obveze koje se ne mogu opravdano rasporediti na poslovne segmente. Ukupna neraspoređena imovina uključuje ulaganje u NE Krško, dio nekretnina, postrojenja i opreme i neraspoređenu finansijsku imovinu. Ukupne neraspoređene obveze uključuju dugoročne kredite, kratkoročne kredite te ostale razne obveze.

u tisućama kuna	Ukupna imovina segmenata		Ukupne obveze segmenata	
	2022	2021	2022	2021
Električna energija	35.482.236	33.383.387	13.078.203	10.629.845
Toplinarstvo	1.418.711	1.418.359	275.297	202.421
Plin	2.837.744	2.454.292	1.675.295	1.656.144
Neraspoređeno	12.298.625	9.644.779	16.032.399	7.752.301
Ukupno Grupa	52.037.316	46.900.817	31.061.194	20.240.711

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

5. PRIHODI OD PRODAJE - INFORMACIJE O SEGMENTIMA (nastavak)

Prihod od djelatnosti prodaje električne energije u 2022. godini iznosi 21.777.419 tisuća kuna (u 2021. godini 13.412.480 tisuća kuna).

Prihod od djelatnosti prodaje toplinske energije u 2022. godini iznosi 872.927 tisuća kuna (u 2021. godini 707.913 tisuća kuna).

Prihod od djelatnosti prodaje plina u 2022. godini odnosi se na prihod od prodaje plina kupcima opskrbe plina u iznosu 1.111.773 tisuća kuna (u 2021. godini 541.775 tisuća kuna), prihod od usluge zakupa kapaciteta LNG terminala u iznosu 207.232 tisuća kuna (u 2021. godini 174.194 tisuća kuna), te prihod od prodaje plina po Uredbi Vlade RH u iznosu od 115.924 tisuće kuna (2021.godine prihod od prodaje plina na veleprodajnom tržištu u iznosu 19.494 tisuća kuna) .

Teritorijalna analiza poslovanja

Grupa posluje na području Europe, sa zemljama koje su članice Europske Unije i ostalim zemljama koje nisu članice Europske Unije.

Slijedi teritorijalna analiza prihoda koje je Grupa ostvarila iz aktivnih dijelova poslovanja od vanjskih kupaca električne energije:

<i>u tisućama kuna</i>	2022. godina	2021. godina
Hrvatska	18.681.845	11.939.668
Ostale države članice Europske Unije	2.948.755	1.374.729
Izvan Europske Unije	146.819	98.083
	21.777.419	13.412.480

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

6. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA

<i>u tisućama kuna</i>	2022. godina	2021. godina
Prihod od imovine financirane iz naknade za priključenje	409.638	402.456
Prihodi od vanjskih usluga (projekti energetske učinkovitosti, usluge strankama, nestandardne usluge)	104.642	81.459
Naplaćena vrijednosno uskladena potraživanja (bilješka 23)	62.474	76.872
Prihodi od prodaje materijala	89.421	74.978
Više obračunata naknada u prošloj godini na emisije CO ₂ za proizvodnju električne energije	49.033	31.193
Zatezne kamate	29.600	28.456
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja za sudske sporove	43.206	16.951
Prihodi od ukidanja rezerviranja za isplate po kolektivnom ugovoru	31.677	-
Prihodi od ukidanja umanjenja zaliha sirovina, materijala i rezervnih dijelova	-	12.998
Prihodi od ukidanja ostalih rezerviranja	10.883	11.646
Prihodi temeljem sudske troškova po tužbama	9.236	10.281
Prihod od ukidanja dugoročnih rezerviranja - dekomisija TE	-	5.530
Naplaćena otpisana potraživanja	1.317	2.738
Naplaćena potraživanja po predstecaju	1.518	1.507
Dobici od prodaje materijalne imovine	1.933	1.234
Prihod od negativnog goodwilla	4.539	1.159
Ostali poslovni prihodi - NEK	17.197	10.281
Ostali prihodi	364.211	345.150
	1.230.525	1.114.889

Ostali prihodi se sastoje od prihoda od uporabe vlastitih proizvoda u iznosu od 100.033 tisuća kuna (2021. godine: 94.809 tisuća kuna), nerealiziranih dobitaka od fer vrednovanja ulaganja u nekretnine u iznosu od 38.274 tisuće kuna (2021. godine: 13.420 tisuća kuna), prihoda od investicija 7.713 tisuća kuna (2021. godine: 54.914 tisuća kuna), prihoda od bespovratnih sredstava u iznosu od 93.826 tisuća kuna (2021. godine: 88.526 tisuća kuna), prihoda od penala i sl. u iznosu od 35.970 (2021. godine: 13.533 tisuće kuna) i ostalih prihoda iz poslovanja.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

7. TROŠKOVI NABAVE MATERIJALA I ENERGIJE

<i>u tisućama kuna</i>	2022. godina	2021. godina
Trošak nabave električne energije	11.267.639	3.638.814
Trošak goriva	7.782.210	2.401.591
Troškovi nabave plina – tržišna opskrba	947.875	408.449
Trošak nabavljenog materijala	195.224	186.560
Trošak nabave plina za prodaju na veleprodajnom tržištu	-	77.777
Nabavna vrijednost prodanog plina-Uredba Vlade RH /i/	189.569	-
	20.382.517	6.713.191

Nabava električne energije i plina odnosi se na nabavke izvan sustava za potrebe opskrbe krajnjih kupaca.

Nabava goriva (ugljena, tekućeg goriva i plina) odnosi se na nabavke izvan sustava za proizvodnju električne i toplinske energije u termoelektranama.

/i/

Uredbom Vlada Republike Hrvatske o izmjeni i dopuni Uredbe o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije od 14. rujna 2022. propisano je da je proizvođač prirodnog plina INA d.d., u razdoblju od 1. listopada 2022. godine do 31. ožujka 2024. godine, dužan prirodnji plin proizведен u RH prodati HEP-u po cijeni od 0,3086 kn/kWh (0,0410 EUR/kWh), s ciljem osiguranja zaliha te povećanja raspoloživosti prirodnog plina u Republici Hrvatskoj.

Na temelju spomenute Uredbe Vlada je donijela Odluku o cijeni i raspodjeli kapaciteta prirodnog plina kojeg je HEP d.d. preuzeo od proizvođača prirodnog plina (NN 122/22) definirajući time količine plina za pojedine kategorije kupaca i cijene po kojima HEP d.d. od 1. listopada 2022. godine isporučuje plin.

U razdoblju od 1. listopada 2022. godine do 31. prosinca 2022. godine kupcima je prodano 614 GWh plina za koje nabavne vrijednost iznosi 189.569 tisuća kuna.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

8. TROŠKOVI OSOBLJA

<i>u tisućama kuna</i>	2022. godina	2021. godina
Neto plaće	1.244.314	1.231.579
Neto plaće NE Krško	125.503	111.093
Troškovi poreza i doprinosa	748.377	735.402
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća NE Krško	52.906	49.615
	2.171.100	2.127.689

Grupa je na dan 31. prosinca 2022. godine imala 11.782 zaposlenika (2021.:11.778) bez Nuklearne elektrane Krško d.o.o. Broj zaposlenih u Nuklearnoj elektrani Krško d.o.o. je 648 zaposlenika (2021.: 644).

Ukupni doprinosi za mirovinske fondove iznosili su 345.235 tisuće kuna tijekom 2022. (2021: 340.822 tisuća kuna).

Naknade članovima Uprave i izvršnim direktorima društava Grupe:

<i>u tisućama kuna</i>	2022. godina	2021. godina
Bruto plaće	35.645	35.979
Doprinosi za mirovinsko osiguranje	7.619	7.714
Ostala primanja	2.602	2.642
	45.866	46.335

Naknade članovima Nadzornog odbora:

<i>u tisućama kuna</i>	2022. godina	2021. godina
Naknade	279	351
Porezi i doprinosi	92	62
	371	413

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

9. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA

<i>u tisućama kuna</i>	2022. godina	2021. godina
Trošak emisijskih jedinica CO2	1.777.108	810.136
Troškovi održavanja	746.955	725.247
Troškovi vanjskih usluga i materijala	607.414	580.159
Naplative usluge i materijal /i/	702.722	207.354
Ostala materijalna prava zaposlenih	193.589	159.131
Naknade troškova zaposlenih /ii/	117.327	108.612
Vrijednosna usklađenja i otpisi potraživanja /iii/	299.458	363.386
Nabavna vrijednost prodanog materijala	64.283	47.241
Troškovi razgradnje NE Krško	107.450	107.076
Naknada za korištenje prostora elektrana	91.497	106.824
Doprinosi, porezi i naknade državi	107.658	101.768
Doprinosi i koncesije za vodu	81.739	82.667
Rezerviranje za primanja prilikom umjorvljenja i jubilarne nagrade	3.346	42.574
Troškovi obračuna i naplate	26.824	27.443
Rezerviranja za volatilnost - LNG	53.410	26.777
Bankarske naknade	35.330	21.865
Premije osiguranja	15.540	14.245
Naknada za pročišćavanje i odvodnju voda	10.493	11.823
Naknade šteta	6.287	8.820
Rezerviranje po sudskim sporovima	3.824	7.622
Rezerviranje za razgradnju termoelektrana	12.417	7.603
Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore	3.142	4.157
Nabava energetskih ušteda	21.762	616
Troškovi sukladno Uredbi Vlade RH /iv/	1.827.101	-
Ostali troškovi	160.096	120.132
Kapitalizirani troškovi posudbe (naknade)	(1.784)	(2.895)
	7.074.988	3.690.383

/i/

Naplative usluge i materijal u 2022. godini iznose 702.722 tisuća kuna (2021. godine: 207.354 tisuća kuna). Povećanje od 495.368 tisuća kuna u najvećem dijelu se odnosi na troškove usluga prekograničnog prijenosnog kapaciteta (HOPS d.d.)

/ii/ Naknade troškova zaposlenima uključuju troškove prijevoza na posao u 2022. godini u iznosu od 81.312 tisuća kuna (2021. godine: 77.141 tisuća kuna), dnevnice i putne troškove u 2022. godini u iznosu od 20.527 tisuća kuna (2021. godine: 17.611 tisuća kuna), dopunsko zdravstveno osiguranje za 2022.g. u iznosu od 6.998 tisuća kuna (2021. godine: 5.682 tisuće kuna) te ostale slične troškove u 2022. godini u iznosu od 8.490 tisuća kuna (2021. godine: 8.178 tisuća kuna). Troškovi ostalih materijalnih prava zaposlenih uključuju naknade prema Kolektivnom ugovoru. Najvećim dijelom odnose se na isplate prema Kolektivnom ugovoru u iznosu od 125.209 tisuća kuna za 2022.godinu (2021.godine 105.345 tisuća kuna), a manjim dijelom na solidarne pomoći, naknade za odvojeni život, pomoći djeci i drugo.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

9. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA (nastavak)

/iii/

Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca (bilješka 23)	141.163	154.339
Vrijednosno usklađenje nekretnina, postrojenja i opreme	59.662	53.215
Otpis nekretnina, postrojenja i opreme	31.000	51.131
Vrijednosno usklađivanje zaliha	8.966	-
Otpisana neutužena potraživanja	58.667	104.701

/iv/ Vlada Republike Hrvatske je 8. rujna 2022. godine donijela Uredbu o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije kojom se uređuju posebne mjere za trgovinu električnom energijom, način i uvjeti formiranja cijena za određene kategorije kupaca električne i toplinske energije u razdoblju od 1. listopada 2022. godine do 31. ožujka 2023. godine. Razlika između cijene obračunate krajnjim kupcima sukladno Uredbi Vlade RH i ugovorene cijene, evidentira se na ostalim rashodima iz poslovanja u iznosu od 1.827,1 milijun kuna.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)**Za godinu završenu 31. prosinca 2022.****10. FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI**

<i>u tisućama kuna</i>	2022. godina	2021. godina
Financijski prihodi		
Prihod od kamata	1.787	5.559
Promjena u fer vrijednosti međuvalutnog swap-a	-	299.160
Prihod od dividende	4.150	4.399
Ostali financijski prihodi	243	9.393
NE Krško – kamate	316	114
Nerealizirani dobici	-	447
Ukupno financijski prihodi	6.496	319.072
Financijski rashodi		
Negativne tečajne razlike	(52.763)	(60.667)
Rashod od kamata	(252.712)	(185.925)
Promjena u fer vrijednosti međuvalutnog swap-a	(6.819)	(2.108)
Ostali financijski rashodi	(250)	(824)
NE Krško – kamate	(3.593)	(2.436)
Ukupno financijski rashodi	(316.137)	(251.960)
Kapitalizirani troškovi posudbe	6.623	8.058
Financijski rashodi priznati u računu dobiti i gubitka	(309.514)	(243.902)
Neto financijski dobitak/(gubitak)	(303.018)	75.170

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

11. POREZ NA DOBIT

<i>u tisućama kuna</i>	2022. godina	2021. godina
Tekući porez	(70.107)	(156.740)
Odgođeni porez priznat u računu dobiti ili gubitka	1.285.866	(69.068)
Porez na dobit	1.215.759	(225.808)

Usklađenje odgođene porezne imovine je kako slijedi:

<i>u tisućama kuna</i>	2022. godina	2021. godina
Stanje 1. siječnja	805.013	874.082
Ukidanje odgođene porezne imovine	(53.022)	(128.088)
Priznavanje odgođene porezne imovine	1.338.888	59.019
Stanje 31. prosinca	2.090.879	805.013

Odgođena porezna imovina je nastala od prenesenih poreznih gubitaka, porezno nepriznatih rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine za odlazak u redovnu mirovinu, ispravke vrijednosti koji nisu porezno priznati i ostala rezerviranja.

Usklađenje između poreza na dobit i dobiti iskazane u računu dobiti i gubitka je prikazano kako slijedi:

<i>u tisućama kuna</i>	2022. godina	2021. godina
Dobit prije oporezivanja	(6.938.497)	1.245.309
Porez na dobit izračunat primjenom zakonske porezne stope na dobit u Republici Hrvatskoj od 18%	1.248.929	(224.156)
Učinak neoporezivih prihoda	(123.704)	100.770
Učinak porezno nepriznatih troškova	(11.416)	(39.036)
Učinak razlike porezne stope ovisnih društava u inozemstvu	92	(117)
Iskorišteni prethodno nepriznati porezni gubici	351	4.047
Dodatni porez na dobit (33%)	(7.269)	-
Porezni gubitak	(1.177.090)	1.752
Porezni učinci privremenih razlika	1.285.866	(69.068)
Porez na dobit	1.215.759	(225.808)
Efektivna porezna stopa	18%	18%

Većina ovisnih društava Grupe su obveznici plaćanja poreza na dobit sukladno poreznim zakonima i propisima Republike Hrvatske. Ovisna društva u okviru Grupe iskazala su porezne gubitke u iznosu od 7.683.483 tisuće kuna (2021.: 244.525 tisuća kuna), dok je Grupa obračunala porez na dobit u iznosu od 113.685 tisuća kuna (2021.: 156.740 tisuća kuna) i odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 1.328.708 tisuća kuna (2021.: 69.068 tisuća kuna).

Ostvareni porezni gubici mogu se prenositi i priznavati kao odbitna stavka kod obračuna poreza u idućim poreznim razdobljima do njihovog zakonom utvrđenog roka isteka, koji je 5 godina od isteka godine u kojoj su porezni gubici nastali.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

11. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Porezni gubici Grupe i rokovi njihova isteka prikazani su u sljedećoj tablici:

Godina poreznog gubitka	Ukupni porezni gubitak Grupe	Godina prestanka mogućnosti prijenosa
<i>u tisućama kuna</i>		
2018.	32.334	2023.
2019.	54.227	2024.
2020.	69.561	2025.
2021.	79.160	2026.
2022.	7.448.201	2027.
7.683.483		

Društva u Grupi koja kontinuirano posluju s gubitkom ne priznaju odgođenu poreznu imovinu. U skladu s hrvatskim propisima nije moguće iskoristiti porezne gubitke na konsolidiranoj osnovi. Svako pojedinačno društvo utvrđuje svoju poreznu obvezu.

Na dan 31. prosinca 2022. godine odgođena porezna imovina proizašla iz prenesenih poreznih gubitaka priznata je u iznosu od 1.323.014 tisuća kuna.

U skladu s poreznim propisima, Porezna uprava može u svakom trenutku pregledati knjige i evidencije Društva i ovisnih društava u razdoblju od tri godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana, te može nametnuti dodatne porezne obveze i kazne. Uprava Društva nije upoznata ni sa kakvim okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

U 2022. godini započeo je porezni nadzor u HEP-u d.d.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

11. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Niže u tablici sažeto su prikazane promjene odgođene porezne imovine tijekom godine:

<i>u tisućama kuna</i>	Vrijednosno uskladenje zaliha	Rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine	Amortizacija iznad propisanih stopa	Rezerviranja za MTM obveznice	Vrijednosno uskladenje nekretnina, postrojenja i opreme	Preneseni porezni gubici	Ostalo	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2021.	50.563	136.096	14.233	53.358	312.734	-	307.099	874.083
Knjiženo u korist i na teret računa dobiti i gubitka tekuće godine	(2.635)	4.716	(1.046)	(53.358)	(19.876)	5.413	(2.284)	(69.070)
Na dan 31. prosinca 2021.	47.928	140.812	13.187	-	292.858	5.413	304.815	805.013
Na dan 1.siječnja 2022.	47.928	140.812	13.187	-	292.858	5.413	304.815	805.013
Knjiženo u korist i na teret računa dobiti i gubitka tekuće godine	1.420	(4.936)	207	-	(18.036)	1.317.601	(10.390)	1.285.866
Na dan 31. prosinca 2022.	49.348	135.876	13.394	-	274.822	1.323.014	294.425	2.090.879

Stavka „Ostalo“ u najvećem dijelu se odnosi na priznavanje odgođene porezne imovine uslijed usvajanja MSFI-ja 15. Usvajanjem MSFI-ja 15, prihodi od priključaka za električnu energiju su razgraničeni na trajanje ugovora i priznaju se tijekom vremena.

Odgođena porezna obveza odnosi se na fer vrednovanje dionica JANAFA-a kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u iznosu od 20.812 tisuća kuna (2021. godine: 14.225 tisuća kuna) i odgođenu obvezu nastalu u prethodnim razdobljima prilikom prijenosa imovine s poslovne na neposlovnu imovinu (prijenos imovine s MRS 16 na MRS 40), temeljem čega je knjižena odgođena porezna obveza u iznosu 4.592 tisuća kuna (2021. godine: 4.592 tisuća kuna).

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

12. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

<i>u tisućama kuna</i>	Zemljišta	Zgrade	Inventar i oprema	Materijalna imovina u pripremi	Predujmovi	Ukupno
NABAVNA VRJEDNOST						
Na dan 1. siječnja 2021.	1.054.869	40.164.414	55.085.148	3.666.811	62.452	100.033.694
Preknjiženja	(37)	376.046	(377.786)	(3.371)	-	(5.148)
Povećanja	1.879	10.493	223.185	2.484.352	44.926	2.764.835
Povećanja NE Krško	-	-	-	239.673	(87)	239.586
Povećanja stjecanjem i pripajanjem		44.150	16.517	492	-	61.159
Aktiviranje investicija u tijeku	2.066	544.715	1.579.414	(2.148.067)	-	(21.872)
Kapitalizacija troškova posudbe	-	-	-	10.953	-	10.953
Aktiviranje investicija u tijeku NE Krško		18.974	229.498	(248.472)	-	-
Otuđenja	(556)	(68.273)	(540.132)	(21.611)	-	(630.572)
Na dan 31. prosinca 2021.	1.058.221	41.090.519	56.215.844	3.980.760	107.291	102.452.635
Preknjiženja	87	13.910	(19.936)	(195)	-	(6.134)
Povećanja	1.080	5.623	83.975	2.967.411	30.404	3.088.493
Povećanja NE Krško	-	-	-	212.355	(122)	212.233
Povećanja stjecanjem i pripajanjem	2.202	6.065	257	-	-	8.524
Alokacija goodwilla na nekretnine						
Aktiviranje investicija u tijeku	6.707	883.028	1.213.022	(2.207.854)	-	(105.097)
Kapitalizacija troškova posudbe	-	-	-	8.417	-	8.417
Aktiviranje investicija u tijeku NE Krško	1.555	107.240	129.003	(237.798)	-	-
Otuđenja	(154)	(61.626)	(387.228)	(10.552)	-	(459.560)
Na dan 31. prosinca 2022.	1.069.698	42.044.759	57.234.937	4.712.544	137.573	105.199.511
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA						
Na dan 1. siječnja 2021.	-	29.619.886	35.753.040	-	-	65.372.926
Trošak amortizacije za godinu	-	683.387	1.359.060	-	-	2.042.447
Trošak amortizacije za godinu za NE Krško	-	27.247	128.443	-	-	155.690
Umanjenje vrijednosti	-	7.938	30.102	-	-	38.040
Pripajanja	-	23.746	3.789	-	-	27.535
Preknjiženja	-	8.543	(9.817)	-	-	(1.274)
Isknjiženo otuđenjem	-	(64.433)	(508.365)	-	-	(572.798)
Na dan 31. prosinca 2021.	-	30.306.314	36.756.252	-	-	67.062.566
Trošak amortizacije za godinu	-	665.251	1.411.111	-	-	2.076.362
Trošak amortizacije za godinu za NE Krško	-	28.444	139.464	-	-	167.908
Umanjenje vrijednosti	-	4.606	54.560	-	-	59.166
Pripajanja	-	2.640	253	-	-	2.893
Preknjiženja	-	10.469	(11.268)	-	-	(799)
Isknjiženo otuđenjem	-	(55.693)	(379.655)	-	-	(435.348)
Na dan 31. prosinca 2022.	-	30.962.031	37.970.717	-	-	68.932.748
KNJIGOVODSTVENI IZNOS						
Na dan 31. prosinca 2022.	1.069.698	11.082.728	19.264.220	4.712.544	137.573	36.266.763
Na dan 31. prosinca 2021.	1.058.221	10.784.205	19.459.592	3.980.760	107.291	35.390.069

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

12. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Grupa je vlasnik velikog broja nekretnina, međutim vlasništvo nad pojedinim nekretninama nije u potpunosti riješeno. Grupa je u procesu registriranja vlasništva nad nekretninama Grupe. Zbog velikog broja nekretnina, postoji mogućnost da u poslovnim knjigama nisu evidentirane sve nekretnine u vlasništvu Grupe. Također postoji mogućnost da su u poslovnim knjigama evidentirane nekretnine gdje Grupa nema upisano vlasništvo.

Uprava Društva donijela je 27. lipnja 2013. godine Odluku o mjerama i aktivnostima u svezi rješavanja vlasničkog statusa nekretnina Društva i ovisnih društava.

U Odluci su zadani zadaci i rokovi u cilju podnošenja prijedloga nadležnim zemljišno-knjižnim sudovima radi upisa prava vlasništva. Aktivnosti na uređenju zemljišno-knjižnog stanja se nastavljaju i u 2023. godini.

Na dan 31. prosinca 2022. godine nekretnine, postrojenja i oprema nisu dani kao kolateral za izdane obveznice i primljene kredite.

13. IMOVINA S PRAVOM KORIŠTENJA

<i>u tisućama kuna</i>	Zemljišta i zgrade	Inventar i oprema	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST			
Na dan 1. siječnja 2021.	27.408	5.580	32.988
Povećanja	8.359	254	8.613
Smanjenja	(632)	(1.359)	(1.991)
Na dan 31. prosinca 2021.	35.135	4.475	39.610
Na dan 1. siječnja 2022.	35.135	4.475	39.610
Povećanja	7.005	4.951	11.956
Smanjenja	(5.152)	(1.511)	(6.663)
Na dan 31. prosinca 2022.	36.988	7.915	44.903
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA			
Na dan 1. siječnja 2021.	12.216	1.919	14.135
Trošak amortizacije za godinu	7.672	1.064	8.736
Povećanja/Smanjenja	78	-	78
Isknjiženje najma	-	(812)	(812)
Na dan 31. prosinca 2021.	19.966	2.171	22.137
Na dan 1. siječnja 2022.	19.966	2.171	22.137
Trošak amortizacije za godinu	7.627	1.589	9.216
Povećanja/Smanjenja	(1.570)	(340)	(1.910)
Isknjiženje najma	(5.137)	-	(5.137)
Na dan 31. prosinca 2022.	20.886	3.420	24.306
KNJIGOVODSTVENI IZNOS			
Na dan 31. prosinca 2022.	16.102	4.495	20.597
Na dan 31. prosinca 2021.	15.169	2.304	17.473

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

14. ULAGANJA U NEKRETNINE

Na dan 31. prosinca 2022. i 2021. godine ulaganja u nekretnine obuhvaćaju nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja vrijednosti kapitala, te su iskazana po fer vrijednosti. Fer vrijednost obuhvaća procijenjenu tržišnu cijenu na kraju izvještajnog razdoblja. Sva ulaganja u nekretnine su u vlasništvu Grupe.

Procjenu fer vrijednosti nekretnina obavili su službeni procjenitelji ili interne službe Grupe čija procjena se temelji na dostupnim podacima o tržišnoj cijeni nekretnina na prikladnim pozicijama. Ove cijene prikupljene su iz različitih izvora, uključujući dostupne statistike Državnog zavoda za statistiku, Agencije za promet nekretnina, HGK i slično. Ove vrijednosti prosječno ostvarenih cijena prilagođene su za obilježja i specifičnosti pojedinih nekretnina.

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
------------------------	-------------------------------	-------------------------------

Po fer vrijednosti

Fer vrijednost	367.970	342.607
Neto promjena vrijednosti temeljem uskladenja fer vrijednosti	45.089	25.363
Klasifikacija imovine na ulaganja u nekretnine	20.044	-

Stanje na kraju godine po fer vrijednosti	433.103	367.970
--	----------------	----------------

Na dan 31. prosinca 2022. nema ulaganja u nekretnine koja su dana kao kolateral.

Na kraju izvještajnog razdoblja nije bilo ugovorenih značajnih kapitalnih izdataka, a da nisu priznati kao obvezе.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

15. GOODWILL I NEMATERIJALNA IMOVINA

<i>u tisućama kuna</i>	Goodwill	Licence, softver	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST				
Na dan 31. prosinca 2020.	49.155	974.564	74.094	1.097.813
Preknjiženja	-	(598)	(2.683)	(3.281)
Povećanje	20.751	77.659	1.060	99.470
Povećanje pripajanjem	-	1.400	-	1.400
Aktiviranje imovine u pripremi	-	36.674	(2.232)	34.442
Otuđenja	-	(12.801)	-	(12.801)
Na dan 31. prosinca 2021.	69.906	1.076.898	70.239	1.217.043
Preknjiženja	-	278	(3)	275
Povećanje	3.600	4.825	101.839	110.264
Aktiviranje imovine u pripremi	-	136.105	(51.368)	84.737
Otuđenja	-	(30.953)	-	(30.953)
Na dan 31. prosinca 2022.	73.506	1.187.153	120.707	1.381.366
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA				
Na dan 31. prosinca 2020.	-	795.409	-	795.409
Preknjiženja	-	(375)	-	(375)
Trošak amortizacije za godinu	-	62.437	-	62.437
Pripajanja	-	814	-	814
Otuđenja	-	(12.710)	-	(12.710)
Na dan 31. prosinca 2021.	-	845.575	-	845.575
Preknjiženja	-	198	-	198
Trošak amortizacije za godinu	-	68.937	-	68.937
Otuđenja	-	(30.937)	-	(30.937)
Na dan 31. prosinca 2022.	-	883.773	-	883.773
KNJIGOVODSTVENI IZNOS				
Na dan 31. prosinca 2022.	73.506	303.380	120.707	497.593
Na dan 31. prosinca 2021.	69.906	231.323	70.239	371.468

Goodwill je nastao stjecanjem društava Energetski park Korlat d.o.o., Plin VTC d.o.o., Sunčana elektrana Poreč d.o.o., PPD – Opskrba kućanstava d.o.o., Sunčana elektrana Vis d.o.o., Ornatus d.o.o., GP Krapina d.o.o. i Darkom DP d.o.o u prethodnim godinama, i u cijelosti je alociran na ta društva. U 2022. godini goodwill je povećan povećanjem goodwilla društva E.P. Korlat d.o.o. Goodwill se odnosi na dobru tržišnu poziciju spomenutih društava te očekivanu sinergiju s Grupom koja će nastati nakon stjecanja.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)**Za godinu završenu 31. prosinca 2022.****15. GOODWILL I NEMATERIJALNA IMOVINA (nastavak)**

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Goodwill		
Energetski park Korlat d.o.o.	49.225	45.625
Plin VTC d.o.o.	10.474	10.474
Sunčana elektrana Poreč d.o.o.	270	270
PPD – Opskrba kućanstava d.o.o.	2.432	2.432
Sunčana elektrana Vis d.o.o.	2.872	2.872
Ornatus d.o.o.	2.024	2.024
GP Krapina d.o.o.	3.036	3.036
Darkom DP d.o.o.	3.173	3.173
	73.506	69.906

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

16. ULAGANJE U NE KRŠKO

Povijest ulaganja

Krajem 2001. godine između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije potpisani je Ugovor o uređenju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih uz ulaganje, iskorištanje i razgradnju NE Krško, te Društveni ugovor između HEP d.d. i ELES GEN d.o.o. Ugovor je ratificirao Sabor Republike Hrvatske sredinom 2002. godine, a stupio je na snagu 11. ožujka 2003. godine nakon što ga je ratificirao Parlament Republike Slovenije 25. veljače 2003. godine.

Ovim ugovorom priznata su ranije oduzeta vlasnička prava HEP d.d.-u u novooblikovanom društvu NE Krško u visini od 50% udjela u elektrani. Obje strane su se usuglasile da je životni vijek elektrane najmanje do 2023. godine. Proizvedena električna energija isporučuje se u omjeru 50:50 za obje ugovorne strane, a cijena isporučene energije određuje se prema stvarnim troškovima proizvodnje.

Ugovorom je također po prvi puta jasno definirana obveza Republike Hrvatske prema zbrinjavanju polovice radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva iz NE Krško. Svaka država ima obvezu osigurati polovicu potrebnih sredstava za financiranje troškova izrade programa razgradnje i troškova provedbe programa. Svaka strana će sredstva za navedene namjene izdvajati u svoj zasebni fond u iznosima predviđenim programima razgradnje. Sukladno važećem Programu razgradnje NE Krško i odlaganja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva, HEP d.d. je obveznik uplate sredstava u Fond u iznosu od 14.250 tisuća EUR-a godišnje.

Trenutno stanje

Uplate u Fond za financiranje razgradnje NE Krško

Temeljem Uredbe o iznosu, roku i načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskoristenog nuklearnog goriva NE Krško donesene od strane Vlade Republike Hrvatske 24. prosinca 2008. HEP d.d. je od 2006. pa do kraja 2022. godine uplatio u Fond za financiranje razgradnje NE Krško iznos od 2.015.324 tisuća kuna odnosno 271 mio EUR (107.450 tisuća kuna odnosno 14,25 mio EUR u 2022.). Visina uplate određena je dokumentom Program razgradnje iz 2004. godine. Sukladno gore navedenoj Uredbi, godišnja obveza u iznosu od 14.250 tisuća EUR u Fond se uplaćivala kvartalno. Dana 14.7.2020. je Međudržavno povjerenstvo usvojilo Treću reviziju Programa razgradnje NE Krško i zbrinjavanja radioaktivnog otpada po kojoj će ubuduće HEP plaćati manji godišnji iznos. Dana 29.12.2022. godine Vlada RH je na svojoj sjednici usvojila novu Uredbu (NN 156/2022) prema kojoj se uplata HEP d.d. smanjila sa 14.250 tisuća EUR godišnje (3.562 tisuća EUR kvartalno) na 9.760 tisuća EUR godišnje (2.440 tisuća EUR kvartalno). Dodatno, radi preplaćenog iznosa od 11.225 tisuća EUR, HEP d.d. će u sljedećih deset kvartala, do sredine 2025. godine, uplaćivati još dodatno smanjeni iznos, odnosno, sljedećih 10 kvartalnih rata će iznositi 1.317,5 tisuća EUR (za 2023. godinu to znači ukupnu obvezu uplate 5.270 tisuća EUR).

Produljenje životnog vijeka

Nakon što je 2012. godine NE Krško od Uprave Republike Slovenije za nuklearnu sigurnost dobila pogonsku dozvolu bez vremenskog ograničenja, početkom 2016. godine HEP d.d. i GEN energija d.o.o. su donijeli odluku o produljenju pogonskog vijeka elektrane do 2043. godine. Odluka je donesena uz suglasnost Međudržavnog povjerenstva za NE Krško, a prethodila joj je izrada ekonomske studije o isplativosti ulaganja u dugoročni pogon elektrane. Dana 2. listopada 2020. godine Agencija Republike Slovenije za okoliš (ARSO) je izdala odluku kojom je odlučila da je za produženje životnog vijeka NEK potrebno izvesti procjenu utjecaja na okoliš i dobiti Okolišnu suglasnost (OS). Postupak dobivanja OS-a provodio se je u skladu s Konvencijom o procjeni utjecaja na okoliš u prekograničnom području, a obuhvaćao je i prekogranični postupak procjene utjecaja na okoliš. Upravni postupak dobivanja OS-a vodila je ARSO. Izvješće o utjecaju na okoliš je izrađeno te je . Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja Republike Slovenije (Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije) izdalo 13. siječnja 2023. godine okolišnu suglasnost (okoljevarstveno soglasje) Nuklearnoj elektrani Krško za produženje životnog vijeka do 2043. godine.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

16. ULAGANJE U NE KRŠKO (nastavak)

Računovodstveno praćenje zajedničkog ulaganja NE Krško

Zajedničko ulaganje u NE Krško priznaje se u finansijskim izvještajima Društva primjenom metode udjela. U konsolidiranim finansijskim izvještajima Društvo primjenjuje metodu zajedničkog upravljanja imovinom i obvezama i iskazuje udio Društva u svakoj imovini i svakoj obvezi, prihodima i rashodima sukladno MSFI 11. U tablici koja slijedi prikazan je izvadak iz finansijskih izvještaja NE Krško d.o.o. u 100% iznosima na dan 31. prosinca 2022. i 31. prosinca 2021. godine:

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.359.388	3.263.344
Kapital i rezerve	3.623.744	3.620.162
Bruto prihod od prodaje	1.420.992	1.350.382
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti	316.877	517.723
Dobit tekuće godine	-	-

17. ULAGANJA OBRAČUNATA PRIMJENOM METODE UDJELA

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Ulaganja obračunata primjenom metode udjela:		
Ulaganja u Male hidre d.o.o.	3.040	3.040
Ulaganja u Cropex d.o.o.	4.750	5.000
Udjel Plomin Holdinga d.o.o. u društвima /i/	167.801	57.889
	175.591	65.929

U tablici koja slijedi prikazan je izvadak iz finansijskih izvještaja društava koja se vode metodom udjela u 100% iznosima na dan 31. prosinca 2022. i 31. prosinca 2021. godine.

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Cropex d.o.o.		
Nekretnine, postrojenja i oprema	79	74
Kapital i rezerve	9.218	10.611
Prihod od prodaje	11.387	9.874
Gubitak tekuće godine	(218)	2.383

/i/ Društvo Plomin Holding d.o.o. u 2022. godini ima udjele u društвima Velebit Pro Sol d.o.o. u iznosu 49.386 tisuća kuna, društву OIE grupa d.o.o. u iznosu od 74.492 tisuće kuna i društву Jambrek Vinica d.o.o. u iznosu od 43.923 tisuće kuna.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

18. FINANCIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVATNU DOBIT

u tisućama kuna

31. prosinca 2022. 31. prosinca 2021.

Početno stanje imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	276.465	233.315
Promjene fer vrijednosti imovine	43.121	43.150
Završno stanje imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	319.586	276.465

Promjene finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit prikazane u tablici gore prezentirane su bruto iznosu.

u tisućama kuna

**31. prosinca
2022. 31. prosinca
2021.**

Ulaganja kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (vlasnički vrijednosni papiri)

Jadranski Naftovod d.d.	318.488	275.303
VIS d.d.	3	3
Đuro Đaković d.d.	5	5
Elektrometal d.d.	-	40
Konstruktor Inženjering d.d. u stečaju	233	233
Helios Faros	14	27
Ostalo	843	854

Ukupno ulaganja kroz ostalu sveobuhvatnu dobit **319.586** **276.465**

U 2022. i 2021. godini fer vrednovanje je napravljeno temeljem obavijesti Središnjeg klirinško depozitarnog društva o stanju računa na dan 31. prosinca. Tržišna cijena dionice Jadranskog naftovoda d.d. na dan 31. prosinca 2022. godine iznosi 5.900 kuna, a na dan 31. prosinca 2021. godine 5.100 kuna. Fer vrednovanjem ulaganja u Jadranski naftovod d.d. na dan 31. prosinca 2022. godine povećana je vrijednost ulaganja za 43.185 tisuća kuna, a na dan 31. prosinca 2021. godine povećana je za 43.185 tisuća kuna. Efekt fer vrednovanja u 2022. i 2021. godini je proveden kroz rezerve.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

19. DANI DUGOTRAJNI ZAJMOVI

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Potraživanja po stambenim kreditima /i/	1.991	2.515
Potraživanja za dane zajmove - Male hidre d.o.o.	23.399	1.805
Potraživanja za dane zajmove NE Krško	19	23
Dugoročni dio	25.409	4.343

/i/ Prije 1996. godine Grupa je prodala vlastite stanove svojim zaposlenicima u skladu sa zakonima Republike Hrvatske. Prodaja ove imovine uglavnom je bila na kredit i potraživanja od prodaje, koja imaju kamatnu stopu nižu od tržišne, otplaćuju se mjesечно u razdoblju od 20 do 35 godina. Potraživanja od prodaje stanova prenesena su na novoosnovana povezana društva 1. srpnja 2002. godine. Navedena potraživanja iskazana su u konsolidiranim finansijskim izvještajima po diskontiranoj neto sadašnjoj vrijednosti. Obveza prema državi koja predstavlja 65% vrijednosti prodanih stanova iskazana je u ostalim dugoročnim obvezama (bilješka 33). Potraživanja su osigurana hipotekama na prodane stanove.

20. OSTALA FINANCIJSKA IMOVINA

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Udjel HOPS-a d.d. u nepovezanim poduzećima	5.628	5.612
	5.628	5.612

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

21. OSTALA DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Potraživanja od kupaca projekata energetske učinkovitosti – dugoročni dio	66.980	50.893
Ostala potraživanja	15	29

66.995 **50.922**

Potraživanja od kupaca projekata energetske učinkovitosti odnose se na projekte energetske učinkovitosti koje za svoje klijente izvodi HEP-ESCO d.o.o. Nakon implementacije projekata kupcima se ispostavlja fakтура na ukupnu vrijednost projekta koji se otplaćuje iz ušteda, u mjesecnim anuitetima. Kako bi se osigurale investicije u projekte energetske učinkovitosti izrađuje se ocjena boniteta potencijalnih klijenata dok se u Ugovoru za izvedbu projekta obvezuje klijente da dostave instrumente osiguranja plaćanja.

22. ZALIHE

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Zalihe goriva i kemikalija	805.365	207.767
Strateške zalihe plina	2.097.739	-
Elektro i strojarski materijal	713.385	620.587
Rezervni dijelovi	208.091	209.111
Građevinski materijal	17.095	12.944
Zalihe plina za energetsko gorivo / veleprodaja plina	464.574	73.165
Zalihe plina po Uredbi Vlade RH	200.544	-
Zalihe emisijskih jedinica CO ₂	9.674	415.129
Zalihe energetskih ušteda u krajnjoj potrošnji	13.070	28.499
Ostale zalihe	61.751	65.638
Zalihe nuklearnog goriva NE Krško	140.307	92.445
Ostale zalihe materijala NE Krško	116.463	119.910

4.848.058 **1.845.195**

Vrijednosno usklađenje zastarjelog materijala i rezervnih dijelova

(269.841) **(260.875)**

4.578.217 **1.584.320**

Niže u tablici prikazane su promjene vrijednosnog usklađenja zaliha tijekom godine:

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Stanje 1. siječnja	260.875	279.908
Knjiženo u korist i na teret računa dobiti i gubitka tekuće godine	8.966	(19.033)
Stanje 31. prosinca	269.841	260.875

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

23. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Električna energija – gospodarstvo	2.013.605	1.652.080
Električna energija – kućanstva	726.401	535.610
Električna energija – inozemstvo	361.813	121.997
Električna energija – E punionice	312	-
Toplinska energija, plin i usluge	1.043.171	796.394
Potraživanja od kupaca NE Krško	23.913	9.057
Ostalo	125.320	100.915
	4.294.535	3.216.053
Očekivani kreditni gubici	(776.383)	(786.832)
UKUPNO	3.518.152	2.429.221

Tablica dolje prikazuje starosnu strukturu neispravljenih potraživanja od kupaca:

31. prosinca 2022.	Nedospjelo	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Od 91-180 dana	Od 181-365 dana	365 i više dana	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca	2.900.691	386.271	57.364	60.251	67.485	40.735	781.738	4.294.535
Očekivani kreditni gubici	(21.994)	(3.506)	(1.300)	(1.909)	(3.859)	(6.687)	(737.128)	(776.383)
31. prosinca 2021.	Nedospjelo	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Od 91-180 dana	Od 181-365 dana	365 i više dana	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca	1.824.798	337.019	113.331	53.915	58.406	41.210	787.374	3.216.053
Očekivani kreditni gubici	(15.125)	(18.546)	(26.818)	(1.396)	(2.981)	(5.976)	(715.990)	(786.832)

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

23. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (nastavak)

Promjene na isprvcima za umanjenje vrijednosti bile su kako slijedi:

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Stanje 1. siječnja	786.832	752.712
Promjena u očekivanim kreditnim gubicima	(73.451)	(43.347)
Otpis potraživanja	125.476	154.339
Naplaćena ispravljena potraživanja	(62.474)	(76.872)
Stanje 31. prosinca	776.383	786.832

24. OSTALA KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Potraživanja za porez na dobit	179.037	175.015
Potraživanja za PDV	122.537	165.602
Predujmovi za obrtna sredstva	4.110	310.644
Potraživanja od države za zaposlene	5.391	5.237
Depoziti i oročena sredstva na rok duži od 3 mjeseca	91.757	87.387
Depoziti i oročena sredstva na rok duži od 3 mjeseca	52.750	82.726
NE Krško		
Potraživanja HEP-ESCO d.o.o. od korisnika projekta energetske učinkovitosti	17.698	17.256
Potraživanja za prodane stanove	2.250	3.154
Potraživanja za fakturiranu naknadu OIE – HROTE	-	18.534
Potraživanja za posuđeni plin zajedničkim korisnicima LNG terminala	147.002	166.596
Potraživanja od države – subvencije po Odluci Vlade (plin i toplina)	228.127	-
Ostala potraživanja NE Krško	4.724	4.262
Ostala kratkotrajna potraživanja	41.513	30.927
	896.896	1.067.340

Prosječna ponderirana kamatna stopa na depozite iznosi 0,0203% (2021: 0,1193181%).

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

25. FINANCIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ IZVJEŠTAJ O DOBITI ILI GUBITKU

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Udjel u investicijskim fondovima - valutni	-	64.015
Udjel u investicijskim fondovima - kunski	-	101.218
Nedospjeli prihoda po swap transakcijama (obveznice)	-	2.730
		167.963

26. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Unaprijed plaćeni troškovi poslovanja	13.478	19.670
Unaprijed plaćeni troškovi-zakup kapaciteta	34.360	5.995
Ostali troškovi koji se razgraničavaju	1.409	158
Nedospjela naplata poslovnih prihoda	3.319	5.058
	52.566	30.881

27. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Kunski računi	2.269.080	2.315.468
Devizni računi	411.169	565.512
Izdvojena novčana sredstva	24.689	34.850
Blagajne kunske	28	151
Depoziti s dospijećem do 90 dana	231.694	717.299
Dnevna oričenja	90.127	534.988
Transakcijski i devizni račun – NE Krško	62.554	97.560
	3.089.341	4.265.828

Struktura deviznih računa po valutama:

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
EUR	393.288	552.930
USD	7.769	6.580
KM	5.026	2.940
Ostale valute	5.086	3.062
	411.169	565.512

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

28. KAPITAL

Temeljni kapital je izražen u hrvatskim kunama u iznosu od 19.792.159 tisuća kuna i sastoji se od 10.995.644 redovnih dionica nominalne vrijednosti od 1.800 kuna.

Zadržana dobit u iznosu od 946.722 tisuća kuna (2021. godine: 6.668.993 tisuće kuna) obuhvaća rezerve iz dobiti u iznosu od 667.510 tisuća kuna (2021. godine 613.124 tisuće kuna), zadržanu dobit u iznosu od 6.003.661 tisuću kuna (2021. godine 5.038.509 tisuća kuna) i gubitak tekuće godine pripisanu vlasniku u iznosu od 5.724.449 tisuća kuna (2021. godine dobit u iznosu od 1.017.360 tisuća kuna).

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

29. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Vrijednost obveznica u inozemstvu iz 2015. godine	3.643.785	3.645.961
Tečajna razlika	2.920	(9.576)
Vrijednost diskonta	5.973	7.400
	3.652.678	3.643.785
Tekuće dospijeće obveznica izdanih 2015.g.	(3.652.678)	(3.643.785)
Obveznice izdane 2015. godine	-	-
Dugoročne obveze		
Otkup - ulaganje u obveznice 1. siječnja	(196.062)	(141.928)
Otkup - ulaganje u obveznice tijekom godine	-	(54.676)
Tečajna razlika	(31.646)	542
Tekuće dospijeće potraživanja otkupljenih obveznica	-	196.062
Uplata glavnice po otkupljenim obveznicama	227.708	-
Ukupno dugoročne obveze po izdanim obveznicama	-	-
Kratkoročne obveze		
Tekuće dospijeće obveznica izdanih u 2015.g.	3.652.678	3.643.785
Otplata obveznica	(3.652.678)	-
Tekuće dospijeće potraživanja otkupljenih obveznica	-	(196.062)
Razgraničeni troškovi po obveznicama izdanim 2015.g.	-	(2.893)
Ukupno kratkoročne obveze po izdanim obveznicama	-	3.444.830

Obveznice izdane u inozemstvu u 2015. godini

U listopadu 2015. godine Grupa je izdala korporativne obveznice iznosa 550.000 tisuća dolara, uz diskont, ročnosti 7 godina te uz fiksnu kamatnu stopu od 5,875% godišnje. Obveznice izdane 2015. godine, najvećim dijelom korištene su za reotkop 83,37% iznosa obveznica izdanih 2012. godine (odnosno reotkop 416.852 tisuća dolara). Preostali iznos izdanja bio je namijenjen za financiranje poslovnih aktivnosti Grupe. Obveznica je uvrštena na tržište Luksemburške burze te se njome aktivno trgovalo. Grupa tijekom 2022. godine nije otkupljivala vlastite obveznice na sekundarnom tržištu. Obveznice izdane 2015. godine s krajnjim dospijećem 23. listopada 2022. godine u cijelosti su otplaćene s datumom dospijeća.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

29. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA (nastavak)

Derivativni finansijski instrumenti

Valutna zamjena (swap)

U svrhu smanjivanja izloženosti valutnom riziku odnosno zaštite izloženosti kretanju tečaja dolara, Grupa je zaključila Ugovor o valutnoj zamjeni (Cross currency swap) kojim je dolarska obveza po obveznicama pretvorena u eursku obvezu, i to za cijelo vrijeme trajanja obveznika, odnosno do krajnjeg dospijeća 23. listopada 2022. godine.

Prema ugovoru o valutnoj zamjeni iz 2015. godine, godišnja kamatna stopa koju plaća Grupa je fiksna i iznosi 4,851% (ponderirana kamatna stopa) te je plativa polugodišnje (u kamatnu stopu ugrađen je i trošak zamjene odnosno swap-a).

Svrha ugovora o valutnoj zamjeni (Cross currency swap) je smanjenje valutnog rizika te preporuke kreditnih agencija o važnosti strateškog upravljanja valutnim rizicima kako bi se smanjio njihov utjecaj na poslovni rezultat Grupe.

Grupa fer vrijednost derivativnih finansijskih instrumenata veže uz izračun Mark to market value „MTM“, prema službenim izračunima banaka, za izvještajno razdoblje.

Pozitivna vrijednost „MTM-a“ evidentira se kao potraživanje odnosno formira i finansijski prihod razdoblja, a negativna vrijednost „MTM-a“ evidentira se kao obveza i formira i finansijski rashod izvještajnog razdoblja. Po konačnom dospijeću derivativnog finansijskog instrumenta, predmetno potraživanje ili obveza biti će ukinuta na teret rashoda ili u korist prihoda Grupe.

S krajnjim dospijećem obveznica izdanih 2015. godine fer vrijednost MTM-a je isknjižena (2021. godine na 31. prosinca iznosila je 296.430 tisuća kuna).

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)**Za godinu završenu 31. prosinca 2022.****30. OBVEZE PO DUGOROČNIM I KRATKOROČNIM KREDITIMA**

<i>u tisućama kuna</i>	Kamatne stope	31.prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Krediti domaćih banaka	Fiksna/Promjenjiva	10.295.280	300.630
Krediti inozemnih banaka	Fiksna/Promjenjiva	1.076.350	552.206
Krediti NE Krško	Fiksna	141.893	157.297
Ukupno dugoročne obveze po kreditima		11.513.523	1.010.133
Razgraničenje naknada po kreditima		(2.342)	(2.638)
Ukupno dugoročne obveze po kreditima		11.511.181	1.007.495
Tekuće dospijeće kredita		(154.947)	(76.078)
Tekuće dospijeće dugoročnog kredita NE Krško		(15.766)	(15.730)
Ukupno tekuća dospijeća dugoročnih kredita		(170.713)	(91.808)
Ukupne obveze po dugoročnim kreditima		11.340.468	915.687
Obveze za kratkoročne kredite		31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
PBZ - HOPS d.d.- Revolving kredit (6,7 mil €)	Promjenjiva	50.089	50.365
ESB - Factoring (HOPS d.d.)	Fiksna	68.093	49.487
Ukupne obveze za kratkoročne kredite		118.182	99.852

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

30. OBVEZE PO DUGOROČNIM I KRATKOROČNIM KREDITIMA (nastavak)

Grupa je ugovarala kredite s domaćim i inozemnim bankama s primjenjivim varijabilnim i fiksni kamatnim stopama koje su se u 2022. godini kretale u rasponu od 0,4% do 4,29%.

U 2022. godini kod kredita domaćih banaka iskazani su krediti kod Privredne banke Zagreb d.d., Zagrebačke banke d.d., OTP banke d.d. te Klupske kredite koji su odobreni HEP-u d.d. za osiguranje strateških zaliha plina i nabavu energenata.

U 2022. godini kod kredita inozemnih banaka iskazani su krediti kod KFW-a, EBRD-a i EIB-a koji su odobreni HEP-u d.d.

U 2022. godini iskazan je kredit Privredne banke Zagreb d.d. koji je odobren društvu NE Krško te je iskazano 50% vrijednosti navedenog kredita na dan izvještaja o finansijskom položaju.

U 2022. godini iskazan je dugoročni kredit Erste&Steiermarkische Bank d.d., kratkoročni revolving kredit Privredne banke Zagreb d.d. i faktoring od Erste&Steiermarkische Bank d.d. koji su odobreni HOPS-u d.d.

Novi izvori financiranja

Za financiranje plana investicija i redovnog poslovanja u 2022. godini Grupa je koristila vlastita sredstva i sredstva iz kredita u korištenju.

Dana 29. ožujka 2022. godine potpisana je Ugovor o kreditu između društva HOPS d.d. i Erste & Steiermarkische Bank d.d. u iznosu od 77.230 tisuća kuna za investicije s amortizirajućom otplatom uz fiksnu kamatnu stopu od 0,4%.

Dana 31. svibnja 2022. godine potpisana su dva Ugovora o kreditu s OTP bankom u ukupnom iznosu od 1.314.000 tisuća kuna za opće poslovne svrhe: 929.000 tisuća kuna s jednokratnom otplatom koja dospijeva na petu godišnjicu potpisa ugovora, po kamatnoj stopi od 0,62% te 385.000 tisuća kuna s amortizirajućom otplatom uz fiksnu kamatnu stopu od 0,42%.

Dana 04. srpnja 2022. godine HEP d.d. je potpisao Ugovor o srednjoročnom revolving zajmu s HEP-Operatorom distribucijskog sustava d.o.o. u iznosu od 700.000 tisuća kuna u svrhu efikasnijeg upravljanje novčanim tokovima članicama Grupe te osiguranja brže realizacije dodatnih rezervi likvidnosti.

Dana 25. srpnja potpisana je dugoročni Klupske kredit s domaćim komercijalnim bankama u iznosu do 400.000 tisuća eura u svrhu osiguranja zaliha plina na teritoriju Republike Hrvatske s jednokratnom otplatom po varijabilnoj kamatnoj stopi od 6M Euribor + 0,90% te Klupske revolving kredit u iznosu do 600.000 tisuća eura u svrhu osiguranja nabave dijela energenata u cilju pouzdane i sigurne opskrbe energijom na teritoriju Republike Hrvatske po varijabilnoj kamatnoj stopi od 6M Euribor + 1,15%.

Dana 08. studenog 2022. godine potpisana je Ugovor o kreditu s Erste & Steiermarkische Bank d.d. u iznosu od 100.000 tisuća eura za opće poslovne svrhe s jednokratnom otplatom na petu godišnjicu potpisa ugovora po varijabilnoj kamatnoj stopi od 6 M Euribor + 0,75%.

Dana 11. studenog 2022. godine potpisana je Ugovor o dugoročnom deviznom kreditu s Privrednom bankom Zagreb d.d. u iznosu od 150.000 tisuća eura za opće poslovne svrhe s jednokratnom otplatom na petu godišnjicu potpisa ugovora po varijabilnoj kamatnoj stopi od 3 M Euribor + 1,13%.

Na dan 31. prosinca 2022. godine Grupa ima dva kredita pokrivena jamstvima Republike Hrvatske, jamstvo koje pokriva 100% obveza po dugoročnom klupskom kreditu od 400.000 tisuća eura i jamstvo koje pokriva 80% obveza po klupskom revolving kreditu od 600.000 tisuća eura.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

30. OBVEZE PO DUGOROČNIM I KRATKOROČNIM KREDITIMA (nastavak)

Krediti u korištenju

Na dan 31. prosinca 2022. Grupa ima dugoročne kredite u korištenju kod razvojnih banaka EBRD i EIB za financiranje projekta izgradnje KKE EL-TO Zagreb, dugoročni Klupski kredit 400.000 tisuća eura za osiguranje strateških zaliha plina, Klupski revolving kredit 600.000 eura za nabavu električne energije, plina i LNG-a, revolving zajam od HEP-Operatora distribucijskog sustava d.o.o. te kredite kod Privredne banke Zagreb d.d. i Erste&Steiermarkische Bank d.d..

Korištenje kredita kod razvojnih banaka EBRD i EIB ugovoreno je do 24. siječnja 2023., a krajem 2022. godine zatražen je prolongat roka korištenja kreditnih sredstava te je prolongat odobren do 24. siječnja 2024. godine u skladu s novom dinamikom realizacije projekta.

Na dan 31. prosinca 2022. godine stanje iskorištenih kredita Grupe iznosi 6.910.534 tisuća kuna.

Na dan 31. prosinca 2022. godine Grupa ima na raspolaganju neiskorišteni iznos od 3.487.076 tisuća kuna.

Plan otplate glavnica dugoročnih kredita koje dospijevaju u sljedećih pet godina:

	u tisućama kuna
2023.	170.713
2024.	6.472.249
2025.	191.683
2026.	2.858.562
2027.	1.103.714
Nakon 2027.	<u>714.260</u>
	11.511.181

Krediti domaćih banaka osigurani su mjenicama i zadužnicama, osim kredita sa Zagrebačkom bankom d.d., Privrednom bankom Zagreb d.d. i Erste & Steiermarkische Bank d.d. kod kojih su ugovorena finansijska jamstva u obliku finansijskih pokazatelja prema kojima je Grupa obvezna na godišnjoj osnovi zadovoljiti određene propisane razine pokazatelja.

Po kreditima inozemnih banaka EBRD-a i EIB-a ugovorena su finansijska jamstva u obliku finansijskih pokazatelja prema kojima je Grupa obvezna na godišnjoj i polugodišnjoj osnovi zadovoljiti određene propisane razine sljedećih pokazatelja: neto finansijski dug u odnosu na EBITDA, omjer EBITDA i neto finansijskih troškova i omjer ukupnog neto zaduženja i neto materijalne imovine.

Osnovni cilj Grupe vezan za rizike koje nose finansijski pokazatelji je zaštititi Grupu od mogućeg kršenja ugovorenih obveza, odnosno prijevremenih dospijeća ugovorenih kreditnih zaduženja.

Ugovoreni finansijski pokazatelji se prate i izračunavaju na temelju godišnjih i polugodišnjih finansijskih izvještaja.

Grupa izrađuje preliminarne izračune finansijskih pokazatelja na temelju projicirane bilance i računa dobiti i gubitka u nadolazećem srednjoročnom razdoblju i prati njihov trend kretanja.

Ukoliko projekcije bilance i izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti na kraju poslovne godine pokažu mogućnost prekoračenja po pojedinom finansijskom pokazatelju, Grupa obavještava banku o postojanju mogućnosti povrede ugovora i pravovremeno traži suglasnost od banke za „odreknuće“ („waiver“), odnosno izuzeće od računanja finansijskih pokazatelja.

U slučaju da banka ne odobri „waiver“, mogući scenarij je prijevremeno dospijeće duga što predstavlja rizik likvidnosti za Grupu.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

30. OBVEZE PO DUGOROČNIM I KRATKOROČNIM KREDITIMA (nastavak)

Slijedi pregled dugoročnih kredita izraženih u stranim valutama (u tisućama):

Valuta	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
EUR	995.378	94.384

U svrhu osiguranja rezervi likvidnosti u narednom srednjoročnom razdoblju, Grupa ima na dan 31. prosinca 2022. godine s domaćim bankama zaključene višenamjenske okvirne ugovore, u ukupnom iznosu do 809.282 tisuće kuna.

Sredstva iz navedenih okvira Grupa može koristiti za kratkoročne kredite, te izdavanje garancija, akreditiva, pisama namjere sukladno potrebama društava Grupe. Tijekom 2022. godine, kratkoročne linije su se koristile isključivo za potrebe izdavanja garancija, akreditiva i pisama namjere, a poslovalo se podjednako sa svim bankama.

Iz prethodno spomenutih srednjoročnih višenamjenskih okvira, Grupa tijekom 2022. godine nije imala potrebe zaključivati kratkoročne kredite.

Na dan 31. prosinca 2022. godine ukupan iznos raspoloživih sredstava iz kratkoročnih okvira iznosi 461.323 tisuće kuna.

31. OBVEZE PO NAJMOVIMA

u tisućama kuna	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Dugoročne obveze za najam nekretnina	10.647	9.697
Dugoročne obveze za najam automobila	3.459	842
Dugoročne obveze za najam opreme	-	344
	14.106	10.883
Tekuće dospijeće dugoročnih obveza po najmovima	7.473	7.554
	21.579	18.437

Obveza za najam se računa prema sadašnjoj vrijednosti ugovorenih budućih plaćanja najmodavcu za vrijeme trajanja najma, umanjena za diskontnu stopu koja se određuje u odnosu na stopu svojstvenu zakupu, osim ako ju (kao što je to obično slučaj) nije lako utvrditi, u tom se slučaju koristi inkrementalna stopa zaduzivanja Grupe na početku najma. Varijabilna plaćanja najma se uključuju u izračun obveza za najam, samo ukoliko ovise o indeksu ili stopi. U tom slučaju, početni izračun obveza za najam prepostavlja da će varijabilni element ostati nepromijenjen za vrijeme trajanja najma. Ostala varijabilna plaćanja najma predstavljaju rashod u razdoblju na koji se odnosi.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

32. REZERVIRANJA

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Rezerviranja za sudske sporove	274.161	313.542
Rezerviranja za primanja prilikom odlaska u mirovinu	685.894	707.117
Rezerviranja za otpremnine i jubilarne naknade NE Krško	48.472	45.546
Rezerviranja za jubilarne nagrade	36.046	43.153
Rezerviranje za razgradnju termoelektrane	245.287	230.256
Rezerviranje za isporučenu električnu energiju iz vjetroelektrana	21.631	21.631
Rezerviranja ostalo NE Krško	910	1.033
Rezerviranja za volatilnost - LNG	97.915	43.345
	1.410.316	1.405.623

Iznos rezerviranja za troškove razgradnje termoelektrana u iznosu od 245.287 tisuća kuna (2021. godine 230.256 tisuća kuna) predstavlja diskontiranu vrijednost procijenjenog troška razgradnje termoelektrana Grupe. Razdoblja su određena za svaki objekt posebno i kreću se od 2026. godine do 2040. godine.

Niže u tablici sažeto su prikazane promjene rezerviranja tijekom prezentiranog razdoblja:

<i>u tisućama kuna</i>	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za primanja prilikom umirovljenja	Rezerviranja za jubilarne nagrade	Rezerviranja za razgradnju termo- elektrana	Ostalo	Ukupno
Na dan 31. prosinca 2020.	319.107	711.257	43.184	220.649	37.479	1.331.676
Dodatna rezerviranja	11.386	68.315	4.818	15.137	43.345	143.001
Smanjenje rezerviranja temeljem isplate	-	(26.909)	(4.849)	-	(14.815)	(46.573)
Smanjenje rezerviranja temeljem procjene	(16.951)	-	-	(5.530)	-	(22.481)
Na dan 31. prosinca 2021.	313.542	752.663	43.153	230.256	66.009	1.405.623
Dodatna rezerviranja	3.825	17.010	-	15.031	54.570	90.436
Smanjenje rezerviranja temeljem isplate	-	(35.307)	(5.447)	-	-	(40.754)
Smanjenje rezerviranja temeljem procjene	(43.206)	-	(1.660)	-	(123)	(44.989)
Na dan 31. prosinca 2022.	274.161	734.366	36.046	245.287	120.456	1.410.316

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

32. REZERVIRANJA (nastavak)

Rezerviranja za sudske sporove

Grupa rezervira troškove za sudske sporove za koje je procijenjeno da nije vjerojatno da će biti riješeni u korist Društva i ovisnih društava. Najznačajniji sudske sporovi se odnose na sporove gdje je tužnik Društvo. U Društvu se najznačajnija rezerviranja odnose na spor vezan za HE Peruća koji je započet u 1995. godini, za koji je u 2012. godini donijeta prvostupanska presuda u korist tužitelja. Vrijednost spora iznosi oko 330.000 tisuća kuna, a rezervirana su sredstva u visini 50% vrijednosti spora u iznosu od 165.000 tisuća kuna.

U 2022. godini nije bilo promjena koje bi upućivale na potrebu promjene iznosa rezerviranja.

Ostali veći sporovi Društva odnose se na Autocestu Rijeka – Zagreb gdje su rezervirana sredstva u visini 50% vrijednosti spora u iznosu od 10.203 tisuća kuna.

Protiv društva HEP - Proizvodnja d.o.o. se vodi nekoliko sudske sporove za koje je društvo izvršilo rezerviranje. Najznačajniji od njih su: sudske sporove za naknadu štete uzrokovane požarom u HE Dubrovnik u iznosu 15 milijuna kuna, sudske sporove za naknadu štete u HE Lešće u iznosu 10 milijuna kuna, sudske sporove sa općinom Tomislavgrad u iznosu 16 milijuna kuna.

Rezerviranja za ispalte prilikom umirovljenja i jubilarne nagrade

Promjene sadašnje vrijednosti definiranih obveza temeljem primanja zaposlenih u tekućem razdoblju prikazane su u nastavku:

<i>u tisućama kuna</i>	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2021.	708.638	43.184	751.822
NE Krško	2.619	-	2.619
Ukupno na dan 1. siječnja 2021.	711.257	43.184	754.441
Troškovi tekućeg rada	30.648	2.942	33.590
Troškovi kamata	2.665	158	2.823
Isplaćena primanja	(26.434)	(4.849)	(31.283)
Troškovi minulog rada	1.856	107	1.963
Aktuarski dobici/gubici	33.146	1.611	34.757
Na dan 31. prosinca 2021.	753.138	43.153	796.291
NE Krško	(475)	-	(475)
Ukupno na dan 31. prosinca 2021.	752.663	43.153	795.816
Troškovi tekućeg rada	29.172	2.332	31.504
Troškovi kamata	21.341	1.097	22.438
Isplaćena primanja	(35.307)	(5.447)	(40.754)
Troškovi minulog rada	3.823	256	4.079
Aktuarski (dobici/gubici)	(40.252)	(5.345)	(45.597)
Na dan 31. prosinca 2022.	731.440	36.046	767.486
NE Krško	2.926	-	2.926
Ukupno na dan 31. prosinca 2022.	734.366	36.046	770.412

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

32. REZERVIRANJA (nastavak)

Pri izradi kalkulacija korištene su sljedeće pretpostavke:

- Stopa prestanka radnog odnosa kreće se od 0% do 8,7%, a temelji se na statističkim podacima o fluktuaciji zaposlenika u Grupi posljednjih 5 godina
- Vjerojatnost smrti po starosnoj dobi i spolu izvedena je iz Tablica smrtnosti za Hrvatsku u razdoblju od 2010. – 2012. godine, koje je objavio Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske. Pretpostavlja se da se zaposlenici Grupe ubrajaju u prosječnu populaciju u pogledu smrtnosti i zdravstvenog statusa.
- Planirani rast godišnjih plaća iznosi 4,5%.
- Za izračun sadašnje vrijednosti obvezne primijenjene su sljedeće diskontne stope:
 - 3,80% (HEP- Opskrba d.o.o., HEP Elektra d.o.o., HEP Plin d.o.o., HEP Upravljanje imovinom d.o.o., HEP NOC d.o.o.)
 - 3,7% (HEP- ESCO d.o.o., HEP Trgovina d.o.o., LNG Hrvatska d.o.o.)
 - 3,6% (HEP-VHS Zaprešić d.o.o.)
 - 3,5% (HEP d.d., HEP Toplinarstvo d.o.o., HEP Telekomunikacije d.o.o.)
 - 3,3% (HEP-Proizvodnja d.o.o., HEP ODS d.o.o.)

33. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Odgođeni prihodi za imovinu financiranu od drugih /i/	7.132.514	6.473.115
Obveze za imovinu financiranu iz klirinškog duga /ii/	850.863	800.215
Obveze prema državi /iii/	3.070	3.992
Ostale dugoročne obveze	40.192	36.261
	8.026.639	7.313.583

/i/ Odgođeni prihodi odnose se na prihode za primljenu imovinu ili imovinu financiranu iz naknade za priključenje. Prihod od ove imovine priznaje se istovremeno s amortizacijom materijalne imovine na koju se odnosi.

/ii/ Na dan 31. prosinca 2022. godine Grupa ima iskazanu obvezu za klirinški dug u iznosu od 850.863 tisuće kuna (2021. godine: 800.215 tisuća kuna), koja se odnosi na plaćanje iz akreditiva, a na temelju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Ruske federacije od 24. srpnja 2006. godine i Suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava iz međubankarskog sporazuma. Postupak pregovora oko načina podmirenja preuzetog duga između nadležnog ministarstva i Grupe je u tijeku.

/iii/ Dugoročne obveze prema državi u iznosu od 3.070 tisuća kuna u 2022. godini (2021. godine: 3.992 tisuća kuna) odnose se na prodaju stanova zaposlenicima u skladu s državnim programom koji je ukinut 1996. godine. Prema zakonskim propisima 65% prihoda od prodaje stanova zaposlenicima plaćalo se državi po primitku sredstava. Prema zakonu Grupa i ovisna društva nemaju obvezu doznačiti sredstva prije nego što ih naplate od zaposlenika.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

34. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Obveze prema dobavljačima u zemlji	3.493.476	1.690.270
Obveze prema dobavljačima izvan EU	238.446	823.644
Obveze prema dobavljačima unutar EU	713.800	181.499
Obveze prema dobavljačima – NE Krško	81.116	31.770
	4.526.838	2.727.183

35. OBVEZE ZA POREZE I DOPRINOSE

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Obveze za PDV	107.810	120.229
Komunalne i ostale naknade	49.202	21.447
Doprinosi na plaće	22.578	22.925
Porezi i doprinosi na materijalna prava zaposlenih	8.512	7.976
Ostalo	4.748	3.324
	192.850	175.901

36. OBVEZE PREMA ZAPOSLENIMA

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Obveze za neto plaće	98.151	99.717
Obveze za doprinose i poreze	41.497	41.950
Obveze za otpremnine za odlazak u mirovinu	8.058	7.488
Obveze za plaće NE Krško	17.414	12.189
Ostalo	21.363	15.931
	186.483	177.275

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

37. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHODA BUDUĆEG RAZDOBLJA

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Odgodeni prihod LNG iz potpora	1.361.133	1.449.659
Obračunati troškovi za emisije CO ₂	1.755.756	810.011
Odgodeni prihod iz donacija EU fondova	10.373	10.345
Obračunati troškovi neiskorištenih godišnjih odmora	88.570	85.410
Obračunati prihod od prodaje električne energije kućanstvima	34.449	46.231
Kupnja plina na finansijskom tržištu (burza)	-	181.502
Ostali obračunati troškovi	48.014	4.522
	3.298.295	2.587.680

HEP-ova termoenergetska postrojenja nazivne ulazne toplinske snage veće od 20 MW su od 1.1.2013. u Europskom sustavu emisijskih jedinica stakleničkih plinova (EU-ETS). U Registru EU otvoreno je 8 HEP-ovih računa – TE Plomin, TE Rijeka, TE-TO Zagreb, EL-TO Zagreb, TE-TO Sisak, TE-TO Osijek i KTE Jertovec. Pogon Osijek HEP-Toplinarstva isključio se iz EU-ETS-a na temelju članka 40. Zakona o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog omotača (NN 127/19).

Tijekom 3. razdoblja trgovanja cijena emisijskih jedinica se mijenjala i značajno se povećala do kraja razdoblja koje je završilo 31.siječnja 2020. Rast cijena emisijskih jedinica nastavio se i na početku 4. razdoblja trgovanja i sukladno politici EU koja ima za cilj značajno smanjiti emisije stakleničkih plinova do 2030., odnosno u potpunosti dekarbonizirati energetski sektor do 2050., cijena emisijskih jedinica će rasti.

U 4. razdoblju trgovanja koje će trajati od 2021. do 2030., nastavlja se pravilo da nema besplatne dodjele emisijskih jedinica za proizvedenu električnu energiju, no za sada do 2026. godine Europska komisija će proizvođačima toplinske energije nastaviti dodjeljivati besplatne emisijske jedinice za dio proizvedene toplinske energije, na temelju izvješća koje HEP dostavlja nadležnom ministarstvu za zaštitu okoliša.

Rast cijena emisijskih jedinica utječe na proizvodnu cijenu energije, a o tome ovisi rad pojedinih termoenergetskih postrojenja, a nedostatak energije proizvedene iz TE i TE-TO nadoknađuje se proizvodnjom iz drugih izvora, ovisno o meteorološkim prilikama i/ili uvozom. Grupa upravlja rizikom volatilnosti cijena emisijskih jedinica odabirom načina njihove kupovine, kako bi se definirale količine i cijene za određeno razdoblje u budućnosti.

HEP-ova EU-ETS postrojenja predala su u Registar EU emisijske jedinice u količinama verificiranih emisija za 2013., 2014., 2015., 2016., 2017., 2018., 2019., 2020. ,2021., i 2022. godinu

Sukladno navedenom troškovi kupovine emisijskih stakleničkih plinova sastoje se od količine emitiranog CO₂ (eq) i jedinične cijene emisijskih jedinica koju Grupa ukalkulirava na pasivna vremenska razgraničenja (obračunane troškove) i rashode razdoblja u godini u kojoj je nastala emisija stakleničkih plinova.

Obračunati prihodi od prodaje električne energije kućanstvima u iznosu od 34.449 tisuća kuna u 2022. godini (46.231 tisuća kuna u 2021. godini), temelje se na izračunu korekcije prihoda od kućanstava dobivene izračunom logaritamske krivulje. Korekcija prihoda od kućanstava na dan 31. prosinca 2022. godine dobivena je izračunom logaritamske krivulje koristeći gubitke u mreži od 7,11 % dok je za godinu završenu na dan 31. prosinca 2021. godine, navedeni postotak gubitaka korišten u izračunu iznosio 7,71%. U 2022. godini rezultat korekcije je smanjenje prihoda u iznosu od 11.782 tisuće kuna u odnosu na 2021. godinu, te je nakon navedene korekcije iskazana obveza u iznosu od 34.449 tisuća kuna. U 2021. godini rezultat je bio smanjenje prihoda u iznosu od 84.571 tisuća kuna u odnosu na 2020. godinu, te je bila iskazana obveza u iznosu od 46.231 tisuća kuna.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

38. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Obveze za primljene predujmove za priključke	937.971	729.922
Obveze za ostale primljene predujmove	398.110	243.882
Obveze za kamate	59.832	17.647
Obveze za obračunatu solidarnu naknadu	17.552	15.635
Obveze za naknade za obnovljive izvore	244.056	136.294
Obveze NE Krško	13.792	36.095
Ostale obveze	22.254	23.809
	1.693.567	1.203.284

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

39. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA

Društvo ima 50% udjela u kapitalu NE Krško. Iako je ulaganje u NE Krško iskazano u finansijskim izvještajima kao zajednička imovina (zajedničke operacije), zbog činjenice da je NE Krško zasebna pravna osoba ovdje iskazujemo transakcije između NE Krško i Društva.

Proizvedena električna energija u NE Krško isporučuje se HEP-u u visini od 50% ukupno proizvedenih količina po cijeni koja se određuje po ukupnim troškovima proizvodnje.

Potraživanja i obveze te prihodi i rashodi s povezanim društvima prikazani su u idućoj tablici:

u tisućama kuna	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
NE Krško		
Obveze za nabavljenu električnu energiju	35.651	56.962
Troškovi nabavljenе električne energije	693.737	664.839

Primanja Uprave objašnjena su u bilješci 8.

u tisućama kuna	Prihodi		Rashodi	
	2022.	2021.	2022.	2021.
Društva koja su u djelomičnom vlasništvu Države				
Društva Grupe Hrvatske				
Željeznice	152.141	109.806	233	14
Plinacro d.o.o.	4.894	3.382	121.235	83.707
Hrvatska pošta d.d.	16.279	16.727	58.755	45.088
Hrvatske šume d.o.o.	6.170	5.642	15.128	7.541
Jadrolinija d.o.o.	3.497	1.705	525	544
Narodne novine d.d.	3.198	2.224	2.142	1.938
Hrvatska radio televizija	24.511	13.433	1.670	1.614
Plovput d.d.	1.181	112	1.073	287
Croatia Airlines d.d.	-	827	-	12
Ministarstvo obrane RH	18.950	21.127	-	-
Ministarstvo unutarnjih poslova	40.673	28.095	11	5
Osnovne i srednje škole	64.914	51.057	-	4
Pravosudne ustanove	13.035	7.767	15	28
Sveučilišta i veleučilišta	54.781	26.985	1.114	992
Zakonodavna tijela RH	50.080	20.781	1.590	4.492
Zdravstvene ustanove	132.698	132.920	577	638
HROTE d.o.o.	450.189	380.492	694.770	717.589
Ostali	-	-	2.573	-
UKUPNO	1.037.191	823.082	901.411	864.493

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)**Za godinu završenu 31. prosinca 2022.****39. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)**

Društva koja su u djelomičnom vlasništvu Države	Potraživanja		Obveze	
	31.prosinca 2022.	31.prosinca 2021.	31.prosinca 2022.	31.prosinca 2021.
Društva grupe Hrvatske				
Željeznice	36.573	27.999	3	-
Plinacro d.o.o.	971	1.006	84.193	13.475
Hrvatska pošta d.d.	1.428	726	15.156	8.822
Hrvatske šume d.o.o.	843	1.001	3.363	3.005
Jadrolinija d.o.o.	161	231	27	37
Narodne novine d.d.	658	733	209	329
Hrvatska radio televizija	3.239	2.283	52	11
Plovput d.d.	149	126	48	32
Croatia Airlines d.d.		111	-	-
Ministarstvo obrane RH	2.068	1.691	-	-
Ministarstvo unutarnjih poslova	5.699	4.861	-	-
Osnovne i srednje škole	10.731	12.362	-	-
Pravosudne ustanove	2.099	1.119	-	-
Sveučilišta i veleučilišta	7.198	4.645	-	-
Zakonodavna tijela RH	2.179	3.023	-	-
Zdravstvene ustanove	36.637	57.498	-	-
HROTE d.o.o.	4.523	82.649	96.087	80.383
UKUPNO	115.156	202.064	199.138	106.094

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

40. NEPREDVIDIVE OBVEZE I PREUZETE OBVEZE

Sporovi

Grupa je uknjizila rezerviranja za sudske sporove za koje je procijenjeno da nije vjerovatno da će biti riješeni u korist HEP-a d.d. i ovisnih društava.

Grupa ima dugotrajna ulaganja na teritoriju Bosne i Hercegovine i Srbije, u iznosu od 1.243.970 tisuća kuna. Tijekom pretvorbe Društva u dioničko društvo 1994. godine, ovaj iznos isključen je iz neto vrijednosti imovine.

Grupa ima dugotrajna ulaganja u neposlovnu imovinu na teritoriju Bosne i Hercegovine i Crne Gore u iznosu od 722 tisuće kuna koja je isključena iz neto vrijednosti imovine.

Obveze iz poslovanja

Kao dio redovnih investicijskih aktivnosti Grupa je na dan 31. prosinca 2022. godine imala zaključene ugovore, prema kojima su započele, a nisu završene investicije u različite objekte i opremu. U 2022. godini vrijednost ugovorenih nezavršenih radova za najznačajnije projekte iznosila je 2.696.585 tisuća kuna (2021.: 3.066.835 tisuća kuna).

Zaštita okoliša

Grupa kontinuirano prati i analizira utjecaj svojih poslovnih procesa na okoliš. Najvažniji pokazatelji takvih utjecaja su emisije onečišćujućih tvari u zrak te količina nastalog proizvodnog otpada o čemu Grupa pravodobno i objektivno izvješće mjerodavne institucije, jedinice lokalne samouprave i zainteresiranu javnost. Grupa o svojim utjecajima na okoliš, gospodarstvo i društvo izvještava u okviru nefinansijskih izvješća o održivosti koje izrađuje prema smjernicama GRI-Global Reporting Initiative, a od 2017. prema GRI standard smjernicama. Izvješća o održivosti objavljaju se od 2015. na internetskim stranicama HEP grupe <http://www.hep.hr/o-hep-grupi/publikacije/izvjesca-o-odrzivosti/1401>. Zaposlenici koji se bave poslovima zaštite prirode i okoliša dodatno se obučavaju na seminarima i radionicama, u okviru kojih se informiraju o obvezama i aktivnostima koje proizlaze iz odredbi zakonske regulative na području zaštite prirode i okoliša.

Sva HEP-ova termoenergetska postrojenja nazivne ulazne toplinske snage veće od 50 MW ishodila su Rješenja o okolišnim dozvolama od nadležnog ministarstva za zaštitu okoliša. Odlukom Uprave Društva 2012. godine uspostavljen je sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih, a RH i HEP uključili su se u Europski sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (EU-ETS) 1.1.2013. godine. Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (od 1.1.2019. pripojena Ministarstvu zaštite okoliša i energetike, a sadašnje Ministarstvo energetike i održivog razvoja) otvorila je temeljem zahtjeva Društva, devet računa operatera postrojenja u registru EU. Pogon Osijek HEP-Toplinearstva isključio se iz EU-ETS-a na temelju članka 40. Zakona o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog omotača (NN 127/19).

Grupa je uspješno ispunila obvezu predaje emisijskih jedinica u Registar stakleničkih plinova EU za 2021. godinu, a za 2022. godinu uneseni su podaci o verificiranim emisijama CO₂ koje su potvrđili i verifikatori. Na temelju potvrde verifikatora HEP treba prebaciti emisijske jedinice na račune u Registru EU najkasnije do 30.4.2023. Europska komisija je HEP-ovim termoelektranama – toplanama – TE-TO Zagreb, EL-TO Zagreb, TE-TO Osijek i TE-TO Sisak dostavila besplatne emisijske jedinice za proizvodnju toplinske energije koju predaju u centralni toplinski sustav (CTS) te energiju koju predaju tzv. „carbon leakage“ postrojenjima tj. postrojenjima za koje postoji rizik da će svoju proizvodnju premjestiti u države koje nisu obveznice EU-ETS-a te dio energije koju predaju u tzv. non-carbon leakage postrojenja tj. postrojenja za koja ne postoji taj rizik. Besplatne emisijske jedinice dodjeljuju se na temelju Izvješća o referentnim podacima (tzv. NIMsBL) i na osnovu Plana za metodologiju praćenja, a dodijeljene količine su podložne promjenama ovisno o proizvodnji toplinske energije za prethodnu godinu sukladno izvješćima koje operateri dostavljaju nadležnom ministarstvu. HEP je u ožujku 2023., za 2021. i 2022. godinu vratio 2700 prekomjerno dodijeljenih besplatnih emisijskih jedinica postrojenju TE-TO Sisak na temelju Odluke Europske komisije. O količinama dodijeljenih besplatnih emisijskih jedinica HEP izvještava u okviru nefinansijskih izvješća <http://www.hep.hr/o-hep-grupi/publikacije/izvjesca-o-odrzivosti/1401> te u rubrici Okoliš – Zaštita zraka i klime <https://www.hep.hr/odrzivost-i-okolis/zastita-zraka-i-klimatske-promjene/emisije-staklenickih-plinova/158>.

Dana 1. siječnja 2021. započelo je četvrtu razdoblje EU-ETS-a koje će trajati do 2030. godine.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

40. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE (nastavak)

Zaštita okoliša (nastavak)

U 2022. godini završeno je Izvješće o poslovanju i održivosti održivosti za 2021. godinu za Grupu prema smjernicama Global Reporting Initiative Standard (GRI Standard). Izvješće o održivosti objavljeno je na internetskim stranicama Društva na hrvatskom i engleskom jeziku. Nefinancijsko izvješće o održivosti od 2020. godine ne objavljuje se kao samostalno izvješće već integrirano s izvješćem o poslovanju i nosi naziv Izvješće o poslovanju i održivosti. U cilju smanjenja količine otpada i uštede prirodnih resursa, izvješće nije tiskano, već je objavljeno samo u digitalnom obliku.

Izvješće o statusu izrade nefinancijskog izvješća o održivosti HEP grupe za 2022. godinu

Izrada Izvješća o poslovanju i održivosti Grupe za 2022. godinu je u tijeku. Nefinancijsko izvješće će sukladno odredbama važećeg Zakona o računovodstvu biti objavljeno na HEP-ovim mrežnim stranicama u zadanim rokovima. Izvješće će biti objavljeno kao i dosadašnjih osam izvješća o održivosti na sljedećoj poveznici <http://www.hep.hr/o-hep-grupi/publikacije/izvjesca-o-odrzivosti/1401>. U izvješću za 2022. godinu će sukladno Uredbi (EU) 2020/852 o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/72088 i delegiranim uredbama biti objavljeni podaci udjelima prometa, CAPEX-a i OPEX-a koji se odnose na održive djelatnosti, a primjenjive su za Grupu. Nastavit će se praksa objavljivanja objedinjenog izvješća o poslovanju i nefinancijskog izvješća o održivosti započeta 2020. godine.

Grupa u izradi izvješća koristi smjernice Global Reporting Initiative Standarda (GRI Standard) i indikatore u navedenom standardu – opći i standardni indikatori i sektorski dodatak za područje energetike.

Okvirni sadržaj izvješća o održivosti za 2022. godinu:

- Uvodnik predsjednika Uprave
- HEP-ov pristup održivosti, uključuje ciljeve, način na koji se provodi održivost i odgovorno poslovanje, kako su integrirani u poslovne politike, opis rizika održivosti
- Materijalne teme (opis i procjene utjecaja), okvir održivosti prema ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda
- Analiza dionika. Uključenje dionika. Objasnjenje granica izvještaja.
- Transparentnost poslovanja, uključuje upravljački pristup, načela korporativnog upravljanja, etičko poslovanje, stručnost i odgovornost u radu, transparentnost komunikacije i informacija (sve prema traženim GRI indikatorima). Odgovornost u radnoj okolini, podaci koji se odnose na zaposlenike (a propisani su GRI indikatorima), sigurnost i zaštita na radu. Poglavlje uključuje i reprezentativne priče i studije slučajeva koje opisuju pristup odgovornosti i održivosti.
- Tržišni pristup. HEP grupa u tržišnom poslovanju. Opći pristup. Poslovanje i odgovornost, ponaosob za društva HEP grupe. Opisani najvažniji trendovi vezani uz tržišno poslovanje, dobavljački lanac, prema zahtjevima GRI indikatora. Poglavlje uključuje i reprezentativne priče i studije slučajeva koje opisuju pristup odgovornosti i održivosti.
- Briga o okolišu. Podaci o zaštiti okoliša, ulaganjima, projektima, inicijativama. Podaci su navedeni prema područjima zaštite okoliša (segmentima djelatnosti). Podaci se navode prema GRI indikatorima. Poglavlje uključuje i reprezentativne priče i studije slučajeva koje opisuju pristup odgovornosti i održivosti.
- Ulaganja u zajednicu. Opisuju se razni oblici ulaganja u zajednicu, suradnje s dionicima, dijaloga, informativno-edukativne kampanje, inicijative usmjerene na suradnju i slično. Poglavlje uključuje i reprezentativne priče i studije slučajeva koje opisuju pristup odgovornosti i održivosti.
- Popis indikatora.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

40. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE (nastavak)

Izvještavanje prema okolišnim, socijalnim i upravljačkim kriterijima Environmental, Social and Governance Criteria („ESG kriteriji“)

- daljnji iskorak u izvrsnosti nefinansijskog izvještavanja predstavlja izvještavanje prema okolišnim, socijalnim i upravljačkim kriterijima tzv. Environmental, Social and Governance Criteria („ESG kriteriji“) temeljem kojih tvrtke dobivaju ocjenu tzv. ESG rejting („ESG rejting“) i mogu ispregovarati jeftinije zaduživanje na tržištu kapitala (niže kamate) te povećati ugled tvrtke u javnosti
- u suradnji sa Sektorom za financije napravljeno je istraživanje tržišta i pronađene su tvrtke koje mogu raditi ocjenu tvrtki prema ESG kriterijima, pripremljeni su materijali za Upravu, donesena je odluka i u tijeku utvrđivanje načina odabira tvrtki za EDG rejting

Sustavi upravljanja prema ISO normama

- HEP-Proizvodnja d.o.o. ima uveden i certificiran Integrirani sustav upravljanja kvalitetom, okolišem, energijom te zaštitom zdravlja i sigurnosti pri radu u skladu s međunarodnim normama ISO 9001:2015, 14001:2015, 50001:2018 i 45001:2018 te je, sa svojih 35 sastavnica, među najvećim sustavima upravljanja kvalitetom, okolišem, energijom te zaštitom zdravlja i sigurnosti pri radu u Republici Hrvatskoj. Učinkovito upravljanje kvalitetom, okolišem, energijom te zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu dio je poslovne strategije HEP-Proizvodnje d.o.o. u proizvodnji električne i toplinske energije te pružanju pomoćnih usluga elektroenergetskom sustavu. Certifikaciju prema normama ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 50001:2018 i ISO 45001:2018 je provela i potvrdila certifikacijska kuća TÜV Nord Adriatic d.o.o.
- Kao jedna od najvećih proizvodnih tvrtki u Hrvatskoj, te s obzirom na djelatnosti kojima se bavi i broj zaposlenih, HEP-Proizvodnja d.o.o. svjesna svojih utjecaja na okoliš, a s obzirom na uvedene sustave upravljanja okolišem, kvalitetom i energijom donijela je i Politiku upravljanja okolišem, kvalitetom i energijom kojom se opredijelila za postizanje maksimalne pogonske spremnosti i pouzdanosti proizvodnih kapaciteta uz provođenje mjera za očuvanje okoliša te porast udjela proizvodnje električne i toplinske energije na regionalnom tržištu utemeljenu na načelima okolišno prihvatljive proizvodnje, energetske učinkovitosti i održivog poslovanja.
- Hrvatska elektroprivreda d.d. postala je nositelj certifikata integriranog sustava upravljanja kvalitetom, zaštitom okoliša, energijom te zdravljem i sigurnošću na radu prema međunarodnim normama ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 50001:2018 i ISO 45001:2018. Istovremeno je certificirano i društvo HEP-Upravljanje imovinom d.o.o. u segmentu poslova koji čine nerazdvojivu cjelinu s HEP-om d.d., također prema međunarodnim normama ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 50001:2018 i ISO 45001:2018. Uz ostale dokumente sustava koje zahtijevaju norme, Uprava HEP-a d.d. donijela je krovni dokument – Politiku kvalitete, zaštite okoliša, upravljanja energijom i zdravljem i sigurnošću na radu društava HEP d.d. i HEP Upravljanje imovinom d.o.o. Hrvatska elektroprivreda d.d. i HEP-Upravljanje imovinom d.o.o. su nositelji i certifikata sustava upravljanja informacijskom sigurnošću prema ISO 27001:2013 normi.
- Korisnička služba HEP-Opskrbe d.o.o. izuzetnim zalaganjem i visokom razinom pružene usluge prva je u Hrvatskoj dobila certifikat za kvalitetu usluge. Postupak recertifikacije ISO 9001:2015 proveden je 2021. godine po četvrti put (certifikacijska kuća Bureau Veritas), čime i dalje potvrđuje kvalitetu Korisničke službe.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

40. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE (nastavak)

- Zaštita zdravlja i sigurnosti radnika, očuvanje okoliša te učinkovito gospodarenje energijom dio su poslovne strategije HEP-Operatoru distribucijskog sustava d.o.o. (HEP ODS). Sustav upravljanja okolišem prema međunarodnoj normi ISO 14001 prvi je sustav upravljanja certificiran na razini 21 distribucijskog područja i sjedišta HEP ODS-a još 2013. godine. U 2018. godini uspješno je provedena tranzicija ovog sustava na zahtjeve nove norme ISO 14001:2015. Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti radnika na radu uspostavljen je 2015. godine, a u 2017. godini po prvi puta je i uspješno certificiran prema normi OHSAS 18001:2007. U 2019. godini uspješno je provedena tranzicija ovog sustava na zahtjeve norme ISO 45001:2018. Temeljno opredjeljenje HEP-ODS-a u upravljanju energijom je postizanje trajnog poboljšavanja energetskih performansi na svim poslovnim objektima, opremi i uređajima, uključujući i smanjenje gubitaka u distribucijskoj mreži kroz implementiran sustav upravljanja energijom prema ISO 50001:2018 što je potvrđeno i certifikatom TÜV NORD Adriatic d.o.o.
- U HEP Toplinarstvu d.o.o. je tijekom listopada 2021. uspješno obavljena recertifikacija sustava upravljanja kvalitetom i zaštitom okoliša te certifikacija sustava upravljanja energijom u skladu s normama ISO 90001:2015, ISO 14001:2015 i ISO 50001:2018.

HEP Opskrba d.o.o. prva je na tržištu električne energije u RH ponudila jedinstveni proizvod – ZelEn. Riječ je o zelenoj energiji dobivenoj isključivo iz obnovljivih izvora. Podrijetlo električne energije koju koriste kupci ZelEna, dokazuje se ukidanjem dovoljnog broja jamstva podrijetla električne energije u registru jamstava podrijetla električne energije kojeg vodi Hrvatski operator tržišta energije (HROTE).

Zakon o vodama

Zakon o vodama, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2010. godine, otvorio je pitanje imovinsko-pravnog statusa imovine; akumulacijskih jezera i pratećih objekata (kanali, nasipi i dr.), koja se koristi za proizvodnju električne energije iz hidroelektrana iz razloga što se iste određuju kao Javno vodno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske. Grupa je navedenu imovinu stekla naplatnim putem od njihovih prijašnjih vlasnika, objedinjavanjem iznimno velikog broja čestica, koje su izgradnjom brane potopljene i time je nastala akumulacija. U tijeku je više postupaka uknjižbe vlasništva Republike Hrvatske na navedene nekretnine od kojih je dio proveden u korist Republike Hrvatske, dio zahtjeva za uknjižbu prava vlasništva Republike Hrvatske je odbijen od nadležnih sudova, a jedan dio je u postupku rješavanja.

U svibnju 2018. godine stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vodama (NN br. 46/18) prema kojem Republika Hrvatska osniva pravo građenja za izgrađene vodne građevine za proizvodnju električne energije koje je gradilo i u koje je investirao Društvo, odnosno njegovi prednici, u korist Društva, bez naknade na rok od 99 godina. Izuzetak od osnivanja prava građenja predviđen je za dijelove vodnih građevina koje čine akumulacije, dovodni i odvodni kanali i tuneli. Dok traje predmetno pravo građenja, Društvo dobiva pravo upravljanja javnim dobrom/zemljištem na kojem su izgrađene građevine za proizvodnju električne energije te akumulacijama i dovodnim i odvodnim kanalima i tunelima u ime Republike Hrvatske. Pravo upravljanja uključuje među ostalim pravo korištenja predmetnih nekretnina.

U svrhu provedbe odredbi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama (NN br. 46/18) Društvo je obvezan pokrenuti relevantne postupke upisa navedenih prava u zemljišne knjige te pribaviti odgovarajući parcelacijski elaborat koji se mora uskladiti s Hrvatskim vodama i koji će biti temelj za izdavanje tabularne isprave za upis prava građenja nad predmetnim građevinama. Odgovarajući parcelacijski elaborat biti će također temelj za ispravnu klasifikaciju dugotrajne imovine između skupina nematerijalne i materijalne imovine, a koja je trenutno u poslovnim knjigama Grupe evidentirana u ukupnom iznosu kao materijalna imovina.

Sve navedeno će moguće imati utjecaj na klasifikaciju imovine unutar skupina nematerijalne i materijalne imovine te u skladu s tim na promjenu korisnog vijeka dijela imovine koji poslijedno ima utjecaj na sadašnju vrijednost imovine u Izvještaju o finansijskom položaju i trošak amortizacije u Računu dobiti i gubitka, no ne očekuje se materijalno značajan utjecaj na finansijske izvještaje u cijelosti.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

41. OVISNA DRUŠTVA

Na dan 31. prosinca 2022. godine Društvo je u svom vlasništvu imalo sljedeća ovisna društva:

Ovisno društvo	Zemlja	Udio u vlasništvu (%)	Osnovna djelatnost
HEP-Proizvodnja d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije i topline
Hrvatski operator prijenosnog sustava d.d.	Hrvatska	100	Prijenos električne energije
HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija električne energije
HEP ELEKTRA d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba električnom energijom
HEP-Opskrba d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba električnom energijom
HEP-Toplinarstvo d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja i distribucija toplinske energije
HEP-Plin d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija plina
HEP ESCO d.o.o.	Hrvatska	100	Financiranje projekata energetske učinkovitosti
Plomin Holding d.o.o.	Hrvatska	100	Razvoj infrastrukture okolnog područja Plomina
CS Buško Blato d.o.o.	BiH	100	Održavanje opreme hidroelektrana
HEP-Upravljanje imovinom d.o.o.	Hrvatska	100	Usluge odmora i rekreacije
HEP NOC Velika	Hrvatska	100	Usluge smještaja i školovanja
HEP-Trgovina d.o.o.	Hrvatska	100	Trgovina električnom energijom i optimiranje rada elektrana
HEP Energija d.o.o. Ljubljana	Slovenija	100	Trgovanje električnom energijom
HEP Energija d.o.o. Mostar	BIH	100	Trgovanje električnom energijom
HEP Energija sh.p.k.	Kosovo	100	Trgovanje električnom energijom
HEP Energija d.o.o. Srbija	R Srbija	100	Trgovanje električnom energijom
HEP-Telekomunikacije d.o.o.	Hrvatska	100	Poslovi telekomunikacija
HEP-VHS Zaprešić d.o.o.	Hrvatska	100	Projektiranje i izgradnja višenamjenskog hidrotehničkog sustava
Energetski park Korlat d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije
Sunčana elektrana Poreč d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije
Sunčana elektrana Vis d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije
Ornatus d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije
LNG Hrvatska d.o.o.	Hrvatska	75	Poslovanje ukapljenim prirodnim plinom
Nuklearna elektrana Krško d.o.o.	Slovenija	50	Proizvodnja električne energije
Peharda izgradnja d.o.o.	Hrvatska	100	Gradnja stambenih i nestambenih zgrada

Većina navedenih ovisnih društava osnovana je u okviru reorganizacije i restrukturiranja osnovne djelatnosti prema novim energetskim zakonima koji su stupili na snagu 1. siječnja 2002. godine (bilješka 1).

Tijekom 2021. godine u Grupi su stečena sljedeća društva: GP Krapina d.o.o. čiji je isključivi vlasnik HEP Plin d.o.o. od ožujka 2021. godine i Darkom DP d.o.o. čiji je isključivi vlasnik HEP Plin d.o.o. od lipnja 2021. godine. Društvo M Vizija d.o.o. pripojeno je društву SE Poreč d.o.o. u listopadu 2021. godine. U prosincu 2021. godine izvršena je dokapitalizacija društva LNG Hrvatska d.o.o. od strane Plinacra d.o.o. povećanjem temeljnog kapitala društva LNG Hrvatska d.o.o. za nove poslovne udjele u pravima i novcu. Po provedbi dokapitalizacije, Plinacra d.o.o. ima poslovne udjele koji predstavljaju 25% vlasništva a HEP d.d. 75% vlasništva.

Društva GP Krapina d.o.o. i Darkom DP d.o.o. pripojeni su društvu HEP Plin d.o.o. u siječnju 2022. godine. U siječnju 2022. godine stečeno je društvo Peharda izgradnja d.o.o. čiji je isključivi vlasnik Plomin Holding d.o.o. U svibnju 2022. godine stečeno je društvo Pakrac plin d.o.o. čiji je isključivi vlasnik društvo HEP Plin d.o.o. U studenom 2022. društvo Pakrac plin d.o.o. pripojeno je društvu HEP Plin d.o.o.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

42. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA

Upravljanje rizikom kapitala

Grupa upravlja kapitalom kako bi osigurala da će Grupa biti u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja dok u isto vrijeme uvećava povrat vlasnicima kroz optimizaciju odnosa duga i kapitala.

Struktura izvora financiranja Grupe se sastoji od duga, koji uključuje kredite i izdane obveznice prikazane u bilješci 29. i 30., novca i novčanih ekvivalenta i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji se sastoje od temeljnog kapitala, zakonskih i ostalih pričuvih i zadržanih dobiti.

Pokazatelj zaduženosti

Uprava prati strukturu izvora financiranja na polugodišnjoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak financiranja i rizike povezane sa svakom od klase izvora financiranja. Omjer duga i kapitala na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Dug	11.650.942	4.470.762
Novac i novčani ekvivalenti	(3.089.341)	(4.265.828)
Neto dug	8.561.601	204.934
Kapital	20.906.279	26.591.974
Omjer neto duga i kapitala	40,95%	1%

Kategorije finansijskih instrumenata

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Finansijska imovina		
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	319.586	276.465
Potraživanja od kupaca	3.518.152	2.429.221
Novac i novčani ekvivalenti	3.089.341	4.265.828
Dani zajmovi	169.916	174.456

Finansijske obveze

Obveze po dugoročnim kreditima	11.511.181	1.007.495
Obveze po kratkoročnim kreditima	118.182	99.852
Obveze prema dobavljačima	4.526.838	2.727.183
Obveze po najmovima	21.579	18.437

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

42. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Funkcija riznice u okviru Grupe društva pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima novca i kapitala, nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje društava Grupe kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stupnju i utjecaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući rizik valute, rizik kamatne stope na fer vrijednost i rizik cijene), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tijek.

Tržišni rizik

Izloženost tržišnom riziku se prati i upravlja kroz analizu osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Grupe tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

Upravljanje valutnim rizikom

Grupa obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama tečaja stranih valuta. Izloženošću tečaja valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politike kroz korištenje ugovora valutne razmjene.

Knjigovodstvena vrijednost novčanih sredstava i obveza Grupe denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja je kako slijedi:

u tisućama	Imovina		Obveze	
	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2022.	31. prosinca 2021.
Europska Unija (EUR)	210.383	231.567	1.272.237	714.582
USD	1.100	33.485	120.451	143.221

Analiza osjetljivosti strane valute

Grupa je izložena valutnom riziku u slučaju promjene tečaja eura (EUR) i američkog dolara (USD). U sljedećoj tablici je prikazana analiza učinaka promjene tečaja kune kroz povećanje ili smanjenje vrijednosti za 10% u odnosu na euro i američki dolar. Stopa od 10% se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama tečajeva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju razdoblja za promjenu tečaja od 10%. Analiza osjetljivosti uključuje i eksterne zajmove koji su nominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan/negativan iznos niže u tablici ukazuje na povećanje dobiti ili drugih komponenata kapitala kada bi kuna u odnosu na relevantnu valutu ojačala za 10%. U slučaju slabljenja kune za 10% u odnosu na relevantnu valutu, učinak bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

u tisućama kuna	2022. godina	2021. godina
Utjecaj promjene tečaja EUR		
Dobit ili gubitak	(800.054)	(363.091)
Utjecaj promjene tečaja USD		
Dobit ili gubitak	(84.310)	(72.903)

Upravljanje kamatnim rizikom

Grupa je izložena kamatnom riziku jer zaključuje ugovore o kreditima i s promjenjivim kamatnim stopama. Izloženost Grupe kamatnim stopama po osnovi finansijske imovine i obveza je detaljno prikazana pod podnaslovom *Upravljanje rizikom likvidnosti*. Ovim rizikom Grupa upravlja na način da održava primjeren omjer kredita s fiksnom i promjenjivom kamatnom stopom u svojem kreditnom portfelju.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

42. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za finansijske instrumente za koje je Grupa izložena kamatnom riziku na datum konsolidiranog izvještaja o finansijskom položaju. Za promjenjive kamatne stope analiza je napravljena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obveza na datum konsolidiranog izvještaja o finansijskom položaju bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica, a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene:

- Gubitak za godinu koja je završila 31. prosinca 2022. bi se povećao za iznos od 33.488 tisuća kuna (2021: dobit bi se smanjila za 1.842 tisuća kuna), po osnovu izloženosti kamatnom riziku. Ovo se uglavnom može pripisati izloženosti Grupe kamatnim stopama na zajmovima s promjenjivim kamatnim stopama; 57,59% zaduženosti Grupe je po promjenjivoj kamatnoj stopi (2021.: 8,18%)
- Osjetljivost Grupe na kamatnu stopu se povećala tijekom tekućeg razdoblja zbog povećanja udjela zajmova ugovorenih po varijabilnoj kamatnoj stopi u ukupnom dugu te zbog povećanja referentnih kamatnih stopa na tržištu.

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Grupe. Grupa je najveći proizvođač električne energije u Republici Hrvatskoj i kao takav, ima javnu obvezu pružati svoje usluge svim potrošačima, na svim lokacijama u zemlji, neovisno o kreditnom riziku vezanom za određene potrošače. Potraživanja od kupaca, neto, razdijeljena su na značajan broj klijenata, u različitim industrijama i geografskim područjima.

Grupa nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili društvu kupaca koji imaju slične osobine. Grupa definira kupce da imaju slične osobine ako su povezane osobe.

Kreditni rizik vezan uz potraživanja od kupaca odnosi se prvenstveno na potraživanja od gospodarskih subjekata, osobito od onih u teškoj finansijskoj situaciji. Kreditni rizici vezani za potraživanja od kućanstava ograničeni su obzirom na mogućnost isključivanja iz opskrbne mreže. Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u konsolidiranim finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovi umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Grupe kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolateralu.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi Društva, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti kojim će se upravljati kratkotrajnim, srednjoročnim i dugotrajnim potrebama za upravljanje likvidnošću Grupe. Grupa upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima financiranja, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospjeća finansijske imovine i obveza.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

42. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Upravljanje rizikom likvidnosti

Dospijeće nederivativnih finansijskih obveza

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Grupe za nederivativne finansijske obveze. Tabela je napravljena na osnovi nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obveza na osnovi najranijeg datuma na koji se od Grupe može tražiti da plati.

<i>u tisućama kuna</i>	<i>Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa %</i>	<i>Do 1 mj.</i>	<i>Od 1 do 3 mј.</i>	<i>Od 3 mј. do 1 g.</i>	<i>Od 1 do 5 g.</i>	<i>Preko 5 godina</i>	<i>Ukupno</i>
31.12.2022. godine							
Obveze po kreditima	2,46%	35.040	78.795	414.527	10.898.646	778.438	12.205.446
Obveze prema dobavljačima		3.191.990	714.737	620.111	-	-	4.526.838
Obveze po najmovima		735	1.382	7.311	10.002	2.149	21.579
Ukupno		3.227.765	794.914	1.041.949	10.908.648	780.587	16.753.863
31.12.2021. godine							
Obveze po izdanim obveznicama	4,851%	-	-	3.622.664	-	-	3.622.664
Obveze po kreditima	1,12%	23.841	8.649	70.444	628.621	336.628	1.068.183
Obveze prema dobavljačima		1.784.245	851.957	90.981	-	-	2.727.183
Obveze po najmovima		596	1.192	5.766	10.833	-	18.387
Ukupno		1.808.682	861.798	3.789.855	639.454	336.628	7.436.417

Grupa ima pristup izvorima financiranja. Ukupan neiskorišteni iznos na kraju izvještajnog razdoblja je 3.487.076 tisuća kuna. Grupa očekuje da će podmiriti svoje ostale obveze iz operativnih novčanih tokova, priliva od dospjele finansijske imovine te iz kreditnih izvora financiranja.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obveza određuje se na sljedeći način:

- Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obveza sa standardnim uvjetima i kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima određuje se prema kotiranoj tržišnoj cijeni.
- Fer vrijednost ostale finansijske imovine i finansijskih obveza se određuje sukladno generalno prihvaćenim modelima određivanja cijena na osnovu analize diskontiranog novčanog tijeka korištenjem cijena iz postojećih tržišnih transakcija.
- Fer vrijednost derivativnih instrumenata se izračunava koristeći izlistane cijene. Gdje takve cijene nisu dostupne, koristi se analiza diskontiranih novčanih tokova primjenom važeće krivulje prinosa za razdoblje nederivativnih finansijskih instrumenata.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

42. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Pokazatelji fer vrijednosti priznati u izvještaju o finansijskom položaju

U tablici su analizirani finansijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani su u tri skupine u skladu sa MSFI 13:

1. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i identične obveze
2. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na promatranom sredstvu ili obvezi (tj. njihovih cijena) ili neizravno (izvedeni iz cijena)
3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (nedostupni ulazni podaci).

Grupa je donijela odluku da se mjerjenje fer vrijednosti valutnog swapa veže uz vrijednost „Mark To Market (MTM)“ sukladno izračunu poslovnih banaka. Pozitivna vrijednost „MTM-a“ evidentira se kao potraživanje odnosno formira i finansijski prihod razdoblja, a negativna vrijednost „MTM-a“ evidentira se kao obveza i formira i finansijski rashod izvještajnog razdoblja. Po konačnom dospijeću derivativnog finansijskog instrumenta, predmetno potraživanje ili obveza biti će ukinuti na teret rashoda ili u korist prihoda Grupe.

Razine fer vrijednosti priznate u konsolidiranom izvještaju o finansijskom položaju:

<i>u tisućama kuna</i>	1. razina	2. razina	3. razina	Ukupno
31.12.2022. godine				
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	319.586	-	-	319.586
Ulaganje u nekretnine	-	433.103	-	433.103
31.12. 2021. godine				
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	276.465	-	-	276.465
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	167.963	-	-	165.233
Ulaganje u nekretnine	-	367.970	-	367.970

Tijekom godine nije bilo prijenosa između razina za ponovna mjerjenja fer vrijednosti.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

43. POSLOVNE KOMBINACIJE

Na dan 28. siječnja 2022. godine, Grupa je stekla 100 posto udjela i glasačkih prava u društvu Peharda izgradnja d.o.o. čime je Grupa stekla kontrolu te je spomenuto društvo postalo ovisno društvo. Ukupna naknada za stjecanje iznosi 8.554 tisuće kuna. Na dan 28. svibnja 2022. godine, Grupa je stekla 100 posto udjela i glasačkih prava u društvu Pakrac plin d.o.o. čime je Grupa stekla kontrolu te je spomenuto društvo postalo ovisno društvo. Ukupna naknada za stjecanje iznosi 3.000 tisuće kuna. Na dan 31. srpnja 2022. godine povećan je udjel u društvu E.P. Korlat d.o.o. U studenom 2022. godine društvo Pakrac plin d.o.o. pripojeno je društvu HEP Plin d.o.o. Ukupna naknada za stjecanje odnosi se na stavke:

- 1) fer vrijednost udjela u stečenim društvima
- 2) ostalo (novac, potraživanja, dionice)

Transakcija je imala sljedeće efekte:

<i>U tisućama kuna</i>	Naknada za stjecanje	Fer vrijednost neto imovine	Goodwill
Pakrac plin d.o.o.	3.000	4.760	(1.760)
E.P. Korlat d.o.o.	49.234	9	49.225
Peharda izgradnja d.o.o.	8.554	11.333	(2.779)

Imovina i obveze priznate kao rezultat stjecanja su kako slijedi:

<i>U tisućama kuna</i>	Peharda izgradnja d.o.o.	Pakrac plin d.o.o.	E.P. Korlat d.o.o.
Nekretnine, postrojenja i oprema	10.365	3.828	10
Zalihe	-	113	-
Potraživanja od kupaca	15	683	-
Ostala potraživanja	96	19	6
Ostala imovina	1.074	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	103	317	12
Obveze prema dobavljačima	71	117	19
Obveze prema zaposlenima	-	55	-
Ostale kratkoročne obveze	249	28	-
Neto imovina	11.333	4.760	9
Trošak stjecanja	8.554	3.000	49.234
Goodwill	(2.779)	(1.760)	49.225

44. OSTALE OBJAVE

Ugovorene usluge zakonske revizije finansijskih izvještaja društava Grupe za 2022. ugovorene su u iznosu 1.220 tisuća kuna (2021. godine: 1.550 tisuća kuna), a usluge koje se odnose na obavljanje uvida u skraćene izvještaje o finansijskim informacijama za polugodište (30. lipnja 2022.) ugovorene su u iznosu od 142 tisuće kuna.

Ugovorena naknada poreznog savjetovanja za 2022. godinu iznosi 150 tisuća kuna (2021.: 150 tisuća kuna).

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

45. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

UREDJA O OTKLANJANJU POREMEĆAJA NA DOMAĆEM TRŽIŠTU ENERGIJE

Dana 16. ožujka 2023. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije (NN 31/23 ; "nova Uredba") kojom se zbog poremećaja na domaćem tržištu energije, uređuju posebne mjere za:

-trgovinu električnom energijom, način i uvjeti formiranja cijena za određene kategorije kupaca električne energije, nadzor nad primjenom cijena određenih ovom Uredbom u razdoblju od 1. travnja 2023. godine do 30. rujna 2023. godine,

-način i uvjeti formiranja cijena za određene kategorije kupaca toplinske energije, nadzor nad primjenom cijena određenih ovom Uredbom u razdoblju od 1. travnja 2023. godine do 31. ožujka 2024. godine,

-uređuju posebne mjere za trgovinu plinom, način i uvjeti formiranja cijena plina, osiguravanje uvjeta za sigurnost opskrbe plinom za određene kategorije kupaca plina, te posebni uvjeti obavljanja energetskih djelatnosti plinom u razdoblju od 1. travnja 2023. godine do 31. ožujka 2024. godine.

Za osiguranje provedbe mjera sukladno čl. 6. st. 5. nove Uredbe ovlaštena je Glavna skupština društva HEP d.d.

/i/ *Električna energija*

Posebne mjere za trgovinu i formiranje cijena električne energije propisane su za razdoblje od 1. travnja do 30. rujna 2023. godine.

Novom Uredbom utvrđene su cijene električne energije kako je prikazano u tablici u nastavku:

Kategorija		Potrošnja ¹	Cijena	tarifni model	tarifa (viša/niža)	EUR/kWh
KUĆANSTVO		< 2,5 MWh ²	na temelju tarifnih stavki koje se primjenjuju od 1. travnja 2022.g.	jednotarifni	JT	0,070276
				dvotarifni	VT	0,074789
		> 2,5 MWh	na temelju tarifnih stavki koje se primjenjuju od 1. travnja 2022.g. uvećanih za 50%		NT	0,036697
PODUZETNIŠTVO	- javne ustanove ³ i poduzetništvo	< 250 MWh	na temelju tarifnih stavki za jednotarifni/dvotarifni model kupaca kućanstva na univerzalnoj usluzi koje se primjenjuju od 1. travnja 2022.g.	jednotarifni	JT	0,070276
				dvotarifni	VT	0,074789
		> 250 MWh < 2,5 GWh	0,18 EUR/kWh		NT	0,036697
	- poduzetništvo	> 2,5 GWh	0,23 EUR/kWh			0,18
						0,23

¹ šestomjesečna potrošnja

² u tablici su razredi potrošnje prikazani u većoj mjernoj jedinici nego li je utvrđeno Uredbom o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije u kojoj su granice potrošnje utvrđene u kWh

³ vrtići, škole, fakulteti, domove za umirovljenike, nevladine udruge, instituti, vjerske zajednice, općine, gradove, državne institucije, komunalna poduzeća i dr. (bez obzira na šestomjesečnu potrošnju)

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

45. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA (nastavak)

UREDBA O OTKLANJANJU POREMEĆAJA NA DOMAĆEM TRŽIŠTU ENERGIJE (nastavak)

Sukladno čl. 4. st. 1. nove Uredbe, u slučaju da je prije stupanja nove Uredbe na snagu i za vrijeme trajanja nove Uredbe sklopljen ugovor o opskrbu električnom energijom kojim je ugovorena cijena niža od cijene određene čl. 3. nove Uredbe, električna energija obračunava se kupcu po cijeni iz ugovora.

Sukladno čl. 6. st. 1. nove Uredbe, društva Hrvatski operator prijenosnog sustava d.d. i HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. u razdoblju od 1. travnja 2023. godine do 31. ožujka 2024. godine neće podnositi zahtjev Hrvatskoj energetskoj regulatornoj agenciji za promjenom tarifnih stavki.

Sukladno čl. 9. nove Uredbe društvo HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o. dužno je očitati stanje brojila za kupce iz čl. 3. st. 1., 2. i 3. ove Uredbe i svakom kupcu iz čl. 3. st. 1., 2. i 3. ove Uredbe u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ove Uredbe, dostaviti podatke o njegovoj potrošnji električne energije za razdoblje od 1. listopada 2022. do 31. ožujka 2023.

Društvo HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o. obavlja očitanje brojila temeljem Pravilnika o općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom (NN 100/2022). Operator sustava dužan je očitati stanje brojila korisnika mreže s mjesечnim obračunskim razdobljem, s izuzetkom krajnjeg kupca iz članka 65. ovih Općih uvjeta, na zadnji dan u kalendarskom mjesecu, s dopuštenim odstupanjem od 6/+2 dana. Očitanje stanja brojila operator sustava preračunava na zadnji dan u kalendarskom mjesecu razmjerno broju dana odstupanja. Operator sustava dužan je očitati stanje brojila krajnjeg kupca s polugodišnjim obračunskim razdobljem, uključujući i krajnje kupce iz članka 65. ovih Općih uvjeta, na zadnji dan u zadnjem mjesecu polugodišnjeg obračunskog razdoblja s dopuštenim odstupanjem od 15/+5 dana. Prema nalogu nove Uredbe, društvo HEP–Operator distribucijskog sustava d.o.o. poduzelo je sve aktivnosti očitanja u skladu sa svojim mogućnostima.

/ii/ *Toplinska energija*

Posebne mjere za trgovinu i formiranje cijena toplinske energije su privremene i propisuju se za razdoblje od 1. travnja 2023. do 31. ožujka 2024. godine.

Sukladno čl. 5. st. 1., Hrvatska energetska regulatorna agencija će, do 30. rujna 2023., za razdoblje od 1. listopada 2023. do 31. ožujka 2024., odrediti jediničnu cijenu za proizvodnju toplinske energije za centralne toplinske sustave, temeljem dostavljenih podataka energetskog subjekta o cijeni ulaznog energenta i cijeni emisijskih jedinica stakleničkih plinova.

Na temelju jediničnih iznosa Vlada Republike Hrvatske će odlukom odrediti iznos razlike između jediničnih cijena određenih čl. 5. st. 2. i 4. i krajnje cijene isporučene toplinske energije, koja uključuje naknade i porez na dodanu vrijednost, za krajnje kupce toplinske energije na toplinskim sustavima.

Opskrbljivači toplinskog energijom dužni su na mjesечноj razini krajnjim kupcima toplinske energije ispostavljati račune za isporučenu toplinsku energiju, na način da se iskaže navedena razlika.

Po isteku obračunskog mjeseca, opskrbljivači toplinskog energijom i distributeri toplinske energije za pokrivanje toplinskih gubitaka u distribuciji, dostavljaju Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja zahtjev za naknadu razlike za sve svoje krajnje kupce.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

45. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA (nastavak)

UREDBA O OTKLANJANJU POREMEĆAJA NA DOMAĆEM TRŽIŠTU ENERGIJE (nastavak)

/iii/ *Plin*

Posebne mjere za trgovinu i formiranje cijena za prirodni plin su privremene i propisuju se za razdoblje od 1. travnja 2023. do 31. ožujka 2024. godine. Sukladno čl. 8. st. 3. nove Uredbe, prirodnim plinom iz čl. 8. st. 1. nove Uredbe raspolaže HEP d.d. za potrebe i na način određen čl. 7. nove Uredbe.

/iv/ *Prepoznati utjecaji nove Uredbe na godišnje finansijske izvještaje za 2022. godinu*

Učinak nove Uredbe u razdoblju od 1. travnja do 30. rujna 2023. godine za električnu energiju odnosno od 1. travnja 2023. godine do 31. ožujka 2024. godine za toplinsku energiju nije uključen u račun dobiti i gubitka u okviru rezerviranja negativnih učinaka po ugovorima.

Novom Uredbom su ograničene cijene električne energije, te se efekt procjenjuje u rasponu od 400 do 600 mil. EUR.³ Gubitak toplinske djelatnosti procjenjuje se u iznosu od 100 do 200 mil. EUR. Gubitak je posljedica višegodišnjeg zadržavanja jediničnih cijena te se ne može u ukupnom iznosu smatrati efektom učinaka Uredbe.

Zbog subjektivnosti korištenih pretpostavki, neraspoloživih ulaznih podataka i volatilnosti tržišta, društva grupe nisu priznala rezerviranja za negativne učinke po ugovorima po novoj Uredbi i uključila iznos dobivenih procjena u godišnje finansijske izvještaje za 2022. godinu.

Učinak obje Uredbe na poslovanje grupe je značajan na finansijski rezultat poslovanja budući da troškovi proizašli iz primjene mjera Vlade Republike Hrvatske društvima Grupe nisu nadoknađeni u računu dobiti i gubitka niti su do dana objave Godišnjih finansijskih izvještaja kompenzacijeske mjere usvojene.

Zbog prethodne solventnosti i likvidnosti grupe učinak stare i nove Uredbe nije utjecao na održivost poslovanja, ali je značajno utjecao na rezultate poslovanja.

Društu HEP d.d. je zbog osiguranja likvidnosti dana 30. ožujka 2023. godine odobren vlasnički kredit u iznosu od 400.000.000 eura.

Opisana mjera osigurala je likvidnost grupe nakon donošenja Uredbi, ali nije utjecala na sanaciju rezultata kao ni na solventnost grupe.

Sukladno čl. 12. nove Uredbe propisano je da će Vlada Republike Hrvatske poduzeti potrebne mjere u svrhu osiguranja održivosti poslovanja i investicijskog potencijala društva HEP-a d.d.

HEP ELEKTRA d.o.o. i HEP-Opskrba d.o.o., predali su 18. svibnja 2022. godine zahtjev za naknadom razlike između iznosa obračunate radne energije po ugovorenim cijenama i obračunate radne energije po cijenama utvrđenim Uredbom, za električnu energiju isporučenu kupcima u razdoblju od 1. travnja 2023. godine do 30. travnja 2023. godine Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja.

³ Procjena efekta izračunata je kao razlika između cijene utvrđene Uredbom i komercijalnih ugovora za kupce koji sklapaju ugovore po tržišnim uvjetima te cijenama simuliranim sukladno *Metodologiji za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom* za kupce na zajamčenoj opskrbi. Procjena se temelji na planiranoj potrošnji krajnjih kupaca opskrbljivača HEP grupe i cijena električne energije s regionalno relevantne burze Hungarian power exchange.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2022.

45. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA (nastavak)

UREDJA O OTKLANJANJU POREMEĆAJA NA DOMAĆEM TRŽIŠTU ENERGIJE (nastavak)

Uprava će i dalje aktivno pratiti likvidnost i solventnost grupe i poduzimati sve mjere prema vlasniku u cilju zaštite finansijskog položaja i sanacije gubitaka koje je Uredba imala na rezultate poslovanja grupe u 2022. godini.

UVOĐENJE EURA KAO SLUŽBENE I FUNKCIONALNE VALUTE

Dana 12. srpnja 2022. Vijeće (EU) 2022/1211 donijelo je Odluku o usvajanju eura u Hrvatskoj 1. siječnja 2023. kojom je utvrdilo da Republika Hrvatska ispunjava sve potrebne uvjete za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj. Istog je dana Vijeće Europske unije donijelo Uredbu Vijeća (EU) 2022/1208 o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2866/98 u pogledu stope konverzije eura za Hrvatsku kojom je utvrđena da se stopa konverzije određuje na 7,53450 za jedan euro. U Narodnim novinama br. 85/2022 Vlada Republike Hrvatske objavila je Odluku o objavi uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj. Time je euro postao funkcionalna valuta Društva od 1. siječnja 2023. godine primjenom fiksнog tečaja konverzije 1 EUR = 7,53450 HRK. Sve transakcije počevši od 1. siječnja 2023. godine iskazuju se i podmiruju u eurima te će godišnji finansijski izvještaji za 2023. godinu (zajedno s usporednim podacima za 2022. godinu) biti izrađeni u eurima.

Uslijed promjene funkcionalne valute, Grupa je u obvezi provesti sve neophodne uskladbe te preračune iz kuna u eure, uključujući i uskladbu temeljnog kapitala, kojeg je u obvezi provesti prilikom prve izmjene osnivačkih akata društava, statusne promjene društava ili promjene nekog od poslovnih udjela u društвima.

46. ODOBRENJE KONSOLIDIRANIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Konsolidirane finansijske izvještaje usvojila je Uprava Društva i odobrila njihovo izdavanje dana 7. lipnja 2023. godine.

Potpisali u ime Grupe dana 7. lipnja 2023. godine:

Petar Sprčić
Član Uprave

Tomislav Šambić
Član Uprave

Vice Oršulić
Član Uprave

Frane Barbarić
Predsjednik Uprave

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.o.o.
Z A G R E B 3.2
Ulica grada Vukovara 37